

Trykk 711.09

1 Innledning -
innholdsfortegnelse

Tjenesteskrifter
utgitt av Norges Statsbaner

Hovedadministrasjonen M

2 Mekanisk anlegg

3 Trykkluftanlegg

BESKRIVELSE
OG
BETJENINGSFORSKRIFTER

4 Elektrisk anlegg

ELEKTRISKE LOKOMOTIVER
TYPE EL 16

5 Betjeningsforskrift

Trykk 711.09

Tjenesteskifter
utgitt av Norges Statsbaner

Hovedadministrasjonen M

BESKRIVELSE
OG
BETJENINGSFORSKRIFTER

ELEKTRISKE LOKOMOTIVER
TYPE EL 16

Rettelsesblad nr 2

10.10.1978

1 Innledning -
innholdsfortegnelse

2 Mekanisk anlegg

3 Trykkluftanlegg

4 Elektrisk anlegg

5 Betjeningsforskrift

Trykk 711.09

Rettelsesblad nr 2

10.10.1978

Følgende tekstsider og figurer uttas og makuleres:

Del 1: Side 1 og 2.

" 3: " 1 - 14.

Figurene 3.1 - 3.4.

Følgende tekstsider datert 10.10.1978 innsettes:

Del 1: Side 1 og 2.

" 3: " 1 - 14.

Tegning A 2638 innsettes.

Trykk 711.09

1 Innledning
innholdsfortegnelse

Tjenesteskrifter
utgitt av Norges Statsbaner

Hovedadministrasjonen M

2 Mekanisk anlegg

BESKRIVELSE
OG
BETJENINGSFORSKRIFTER

3 Trykkluftanlegg

ELEKTRISKE LOKOMOTIVER
TYPE EL 16

4 Elektrisk anlegg

Rettelsesblad nr 1

1.2.1978

5 Betjeningsforskrift

Rettelsesblad nr 1

1.2.1978

Følgende tekstsider og figurer uttas og makuleres:

Del 1: Side 9.

" 2: " 1.

" 3: " 1 og 3.

" 4: " 5, 7, 8, 15, 16, 17, 19, 27 og 32.

" 5: " 1, 3, 4, 7, 11, 12, 13, 15, 16, 18, 19, 20
23, 24, 27, 28, 29, 30, 31 og 33.

Figurene 3.1, 3.2 og 3.3.

Følgende nye figurer innsettes: Forside og fig 3.4.

Sider og figurer revidert 1.2.1978 og med samme nr som
nevnt ovenfor innsettes.

Trykk 711.09

Tjenesteskrifter
utgitt av Norges Statsbaner

Hovedadministrasjonen M

BESKRIVELSE
OG
BETJENINGSFORSKRIFTER

ELEKTRISKE LOKOMOTIVER
TYPE EL 16

Rettelsesblad nr 3

15.1.1979

1 Innledning -
innholdsfortegnelse

2 Mekanisk anlegg

3 Trykkluftanlegg

4 Elektrisk anlegg

5 Betjeningsforskrift

Trykk 711.09

Rettelsesblad nr 3

15.1.1979

Følgende tekstsider uttas og makuleres:

Del 3: Side 7

" 5: Alle sider

Følgende tekstsider revidert 15.1.1979 innsettes:

Del 3: Side 7

Følgende tekstsider datert 15.1.1979 innsettes:

Del 5: Forside og side 1 - 39.

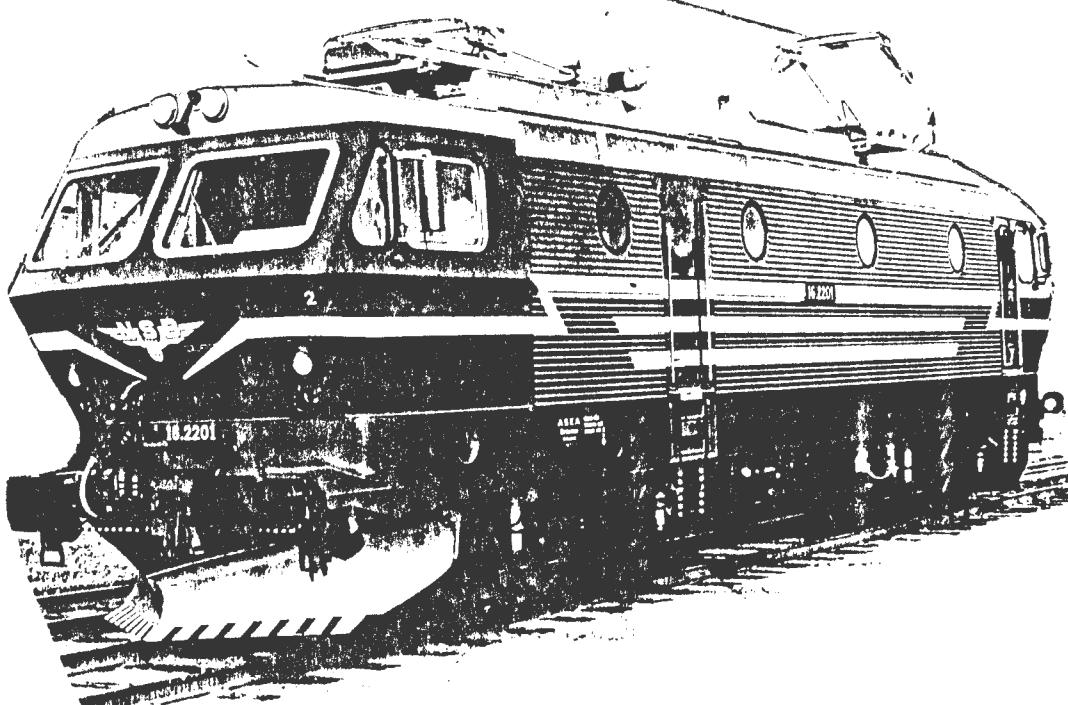
Trykk 711.09

BESKRIVELSE
OG
BETJENINGSFORSKRIFTER

EL 16

Forside

Nr Dato

Innholdsfortegnelse.

	Del	Side
1. INNLEDNING	1	3
1.1 Generelt	1	3
1.2 Hoveddata	1	3
1.3 Alminnelig beskrivelse	1	3
1.3.1 Oppbygningsprinsipp	1	3
1.3.2 Mekanisk del	1	4
1.3.3 Elektrisk del	1	6
Apparatplassering	1	9
Trekkraftkurve	1	10
Bremsekurve	1	11
2. MEKANISK ANLEGG	2	1
2.1 Boggier	2	1
2.2 Lokomotivkasse	2	5
2.2.1 Generelt	2	5
2.2.2 Førerrom	2	6
2.2.3 Bufferbjelke	2	6
2.2.4 vinduer	2	7
2.2.5 Dörer	2	7
2.2.6 Sidevegger og tak	2	7
2.3 Drag- og stötanordning	2	7
2.4 Övrig utstyr	2	7
2.4.1 Sanding	2	7
2.4.2 Flenssmöring	2	8
3. TRYKKLUFTANLEGG	3	1
3.1 Kompressorer, lufttörkeanlegg	3	1
3.2 Trykkluftstativ	3	3
3.3 Pneumatisk bremseanordning	3	4
3.4 Mekanisk bremseutstyr	3	5
3.5 Funksjonsbeskrivelse av trykkluftanlegg	3	6
3.5.1 Trykklufttilförsel	3	6
3.5.2 Bremser	3	8
3.5.3 Övrig utstyr	3	12

Trykk 711.09

1. INNLEDNING

EL 16

Side 2

Nr.	Dato	Del	Side
4.	ELEKTRISK ANLEGG	4	1
4.1	15 kV-utstyr - Takutstyr	4	1
4.2	Höyspenningsbryter	4	2
4.3	Hovedtransformator - Glatningsreaktor	4	3
4.4	Strömretter	4	4
	4.4.1 Generelt	4	5
	4.4.2 Rotorströmretter	4	5
	4.4.3 Feltströmretter	4	7
	4.4.4 Batteriladeutstyr	4	8
4.5	Hovedmotorer	4	9
4.6	Hjelpe maskiner	4	11
4.7	Manöverströmsystem	4	14
4.8	Apparatstativ - Apparater	4	14
	4.8.1 Motorstativ S1 - S4	4	15
	4.8.2 Apparatstativ S7	4	16
	4.8.3 " S8	4	17
	4.8.4 " S9	4	18
	4.8.5 Stativ for styre- og reguleringsutstyr-Y2	4	19
	4.8.6 Kondensatorstativ	4	20
	4.8.7 Apparater og apparatstativ i förerrom	4	20
4.9	Kontaktorer, releer, motorvern og termoreleer	4	25
4.10	Styre- og reguleringsutstyr	4	25
4.11	Måleutstyr - Instrumenter	4	28
4.12	Indikeringssystem	4	29
4.13	Oppvarming - Ventilasjon	4	31
4.14	Belysning	4	31
4.15	Elektriske bremse	4	32
4.16	SIFA-utstyr	4	32
5.	BETJENINGSFORSKRIFT		5

Rev. Trykk 711.09

1. INNLEDNING

EL 16

Side 3

Nr. Dato

1. INNLEDNING

1.1 Generelt.

6 stk elektriske lokomotiver type El 16 ble levert av ASEA, Sverige i 1977 og 1978. Lokkasse og beggier ble bygget og utstyrt ved A/S Strømmens Værksted. Lokomotivene var de første ved NSB med utstyr for tyristorregulering.

Lokomotivene er beregnet for bruk både i godstog og ekspresstog.

1.2 Hoveddata.

Akselanordning	Bo'Bo'
Hjul diameter (nye hjul)	1300 mm
Total lengde over buffere	15520 mm
Boggisenteravstand	7700 mm
Boggiakselavstand	2700 mm
Brutto vekt	80 tonn
Dynamisk vekt	91 tonn
Aksellast	20 tonn
Maks. hastighet	140 km/h
Kontinuerlig effekt IEC 349	4440 kW
Kontinuerlig trekkraft	205 kN
Maks. starttrekkraft	328 kN
Maks. bremsekraft	118 kN
Trekkraft - hastighetskurve	PTB 6103-313
Bremsekraft - hastighetskurve	TK 6103-322

1.3 Alminnelig beskrivelse.1.3.1 Oppbygningsprinsipp.

Loket er bygd slik at apparater er plassert i apparatenheter som kan monteres og demonteres som komplette apparatstav. Stativene monteres i loket gjennom demonterbare takluker, og da stativene er på plass, kobles de sammen ved hjelp av kabel-stikkertilkoblinger som ligger fast opplagt i lokkassene.

Mansverkablene er utstyrt med fler-polige kontakter slik at innkobling av stativene kan utføres raskt.

Plasseringen av de ulike stativene framgår av skissen på side 9.

Nr. Dato

For å muliggjøre en slik montasjemåte, er lokkassen konstruert slik at både grovkabelen og manøverstrømkabel kan legges inn i maskinrommet før monteringen er apparatstative. Den plasskrevende grovkabelen er derfor plassert i hulrommet som går langs lokets begge sider og som deretter dekkes av taklukene.

Herved får kabelen dessuten meget god kjøling da den luft som tas inn til hovedmotorene passerer gjennom kabelrommet.

Manøverstrømkabelen ligger hovedsaklig plassert i kanaler som monteres i taket over sidegangene.

1.3.2 Mekanisk del.

Lokkassen og underrammen utgjør en helsveiset, selvberende stålkonstruksjon. Lokkassens sider er forsterket ved hjelp av langsgående riller, og for ikke unødig å svekke endepartiene, har førerrommene bare en inngangsdør.

Dette er også fordelaktig av hensyn til komfort fordi risikoen for trekk derved blir mindre.

Lokkassen er dimensjonert for å motstå en bufferkraft på 100 tonn pr. buffer, og underrammen er konstruert for senere montering av automatisk kobling.

Førerrommene har en omfattende isolering som fungerer både som varme- og lydisolasjon. Lydisoleringen gir meget lavt lydnivå i førerrommet også ved høy hastighet.

Boggien er utviklet med store krav til løpeegenskapene med minst mulige slitasje. Glideplan og glideflater er unngått, og skrue- eller bladfjærer er helt eller delvis erstattet med gummifjærer.

Lokkassen hviler på skruefjærer som hviler på et underbolster, som igjen henger i boggirammen på gummilagrede pendler.

Trek- og bremsekrefter overføres til lokkassen fra de helt gummiafvjærede akselkassene til en intern sentertapp i boggien og gjennom denne til bolsteret.

Trekkstengene som er diagonalplassert på hver boggi, luter inn mot boggimidte, hvor gjennom trekkpunktets høyde over skinnegangen blir begrenset.

Ved at trekkstengene er plassert slik at de på hver side av loket er parallelle, kompenseres den avlastning som skjer i hvert hjulpar ved dreining.

Nr. Dato

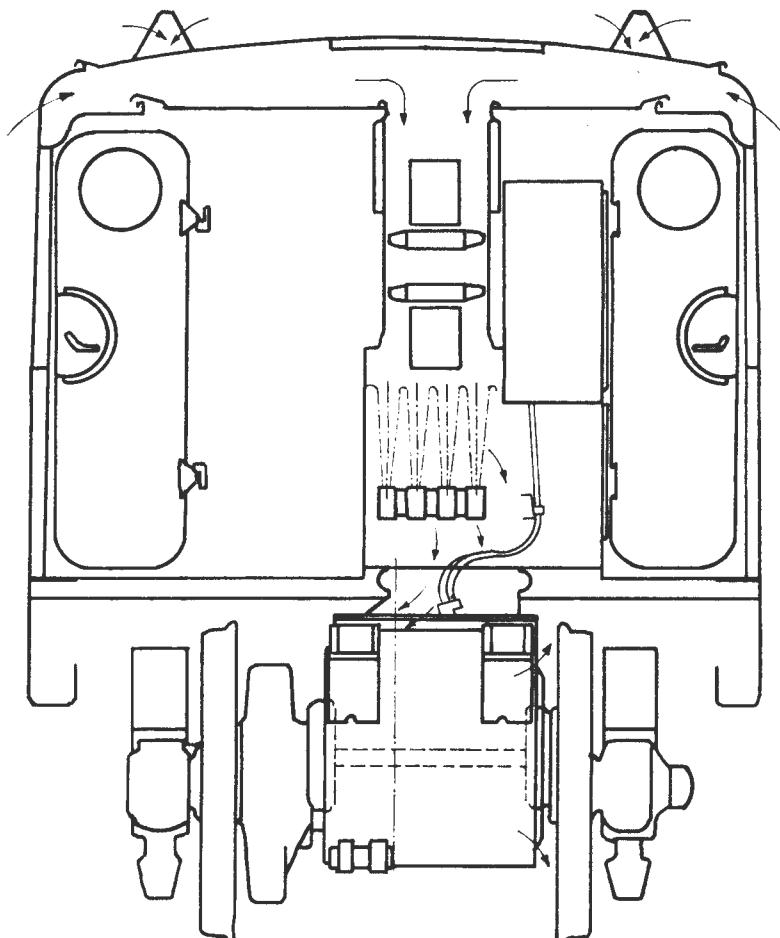
Trykkluftbremseens pneumatiske del er av vanlig utførelse og er stillbar i stillingene G, P og R. Loket er utstyrt med skivebremse og pussebremse av klossetype.

Bremseskiver er anordnet både på ytre og indre side av samtlige hjul. Pussebremsen med vanlige stspejernsklosser har tilkommel for å holde hulringene rene. Herved fås en høyere friksjonoeffisient og dermed sterre adhesjon.

Parkeringsbremsen på EL 16 er elektro-pneumatisk styrt, og det er dermed mulig å manøvrere parkeringsbremsen også på multippelkoblede enheter.

For kjeling av hovedtransformator, strømretter og hovedmotorer er det nyttet et sluttet system hvor luften tas utenfra gjennom luftinntak, som er plassert dels på taklukene og dels opp ved takkanten.

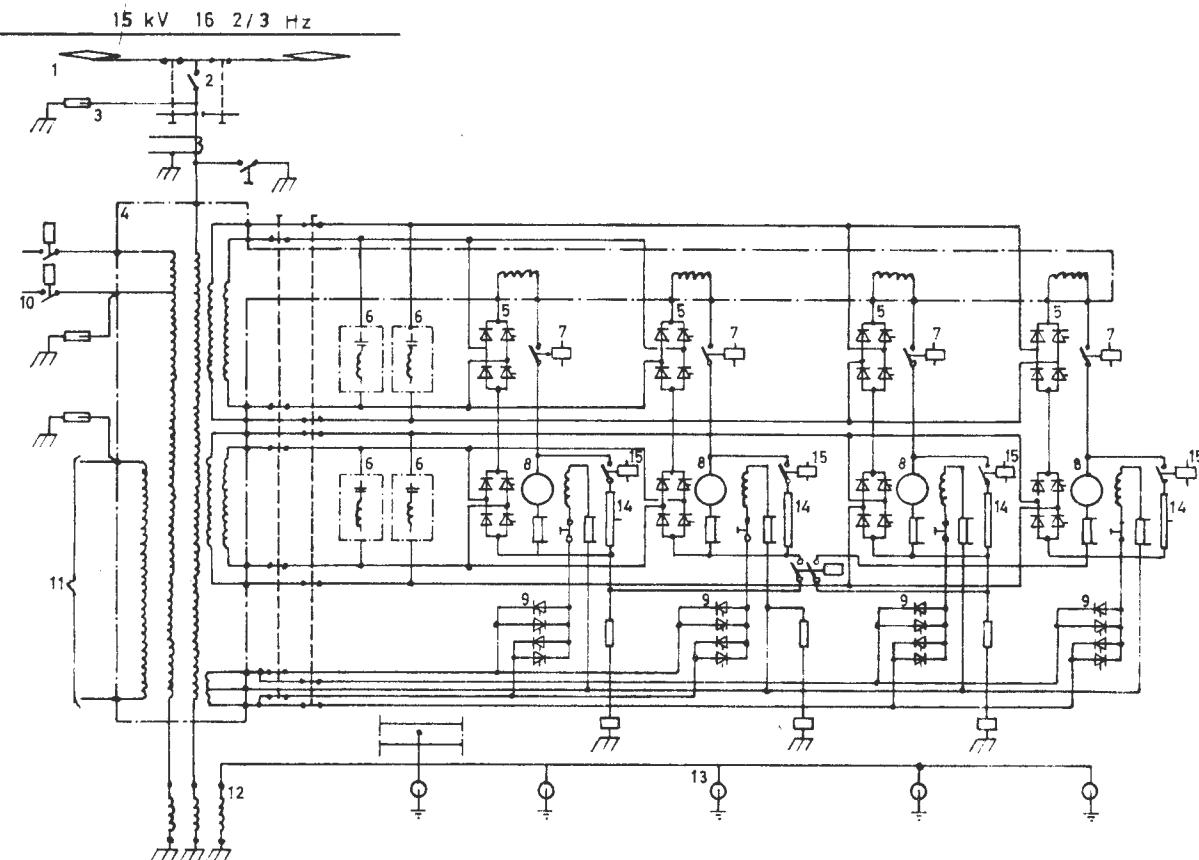
Luften ledes i lukkede kanaler til ventilatorer og derfra til transformatorkjeler, motorer osv. Maskinrommet er dessuten utstyrt med egen vifte for ventilasjon.

Snitt gjennom loket.

Nr. Dato

1.3.3 Elektrisk del.

Hovedkretser.

- 1 Strømavtaker
- 2 Høyspenningsbryter
- 3 Ventilavleder
- 4 Hovedtransformator
- 5 Strømretter
- 6 Telefilter
- 7 Motorkontaktor
- 8 Sep. magn. hovedmotorer

- 9 Feltstrømretter
- 10 Togvarme 800 eller 975 V
- 11 Hjelpestromvikling
- 12 Jordingstransformator
- 13 Jordingsbørster
- 14 Bremsemotstand
- 15 Bremsekontaktor

Ovenstående skjema viser lokets hovedkretser i sterk forenklet form. Lokets transformator (4) er av såkalt kjernetype og har fast oversetning mellom primær- og sekundærviklingene. Transformatoren er nærmere beskrevet under avsnitt 4.3.

Ankerstrømretterne (5) består for hver motor av to halvstyrte tyristorbroer, dvs. den ene grenen av breen er utstyrt med tyristorer, mens den andre grenen inneholder dioder.

Trykk 711.09

1. INNLEDNING

EL 16

Side 7

Nr Dato

For matning av hovedmotorenes felt fins en enveiskoblet strømretter (9) for hver motor.

Strømretterens ulike deler er nærmere beskrevet under avsnitt 4.4.

I serie med hver motor fins en reaktor for glatting av strømmen. Reaktorene for alle fire motorene er sammenførte i en enhet som igjen er sammenbygd med hovedtransformatoren.

Loket er utstyrt med ett telefilter som er oppdelt i fire enheter, der hver enhet er tilkoblet en av transformatoren fire motorviklinger. Hver filterdel består av ett kondensatorbatteri, en reaktor og en motstand. Filteret har to oppgaver, ved tildels å redusere telefostyrrelsene, og tildels å forbedre lokets effektfaktor.

Hver motorvikling på transformatoren er tilkoblet to motorer. Disse to motorer som altså er tilkoblet samme transformatorvikling, kalles en motormodul.

Motormodulene kan frakobles v.h.a. to skillebrytere på transformatoren overside. Herved kan et eventuelt jordfeil i telefilter eller strømretter utkobles. En feil av denne type skulle vanligvis satt loket ut av drift, mens man nå oftest kan klare seg til nærmeste stasjon.

Denne oppdeling i motormoduler er gjennomført også når det gjelder lokets styre- og reguleringsutstyr. Dette innebærer at en stor del av styre- og reguleringsutstyret er dobbelt, og hver del styrer en motormodul. Reguleringen av motormodulene er helt individuell, men for å forhindre at de to motormodulene ved sliring får ulike omdreiningsstall, finns et overordnet slirereguleringsssystem. Gjennom at modulene ikke er avhengig av hverandre, kan de avhengig av adhesjonsforholdene få ulik strømreferens, og dette gjør det også mulig å maksimalt utnytte tilgjengelig adhesjon.

Moduliseringen av hovedkretsene er konsekvent gjennomført på transformatoren, strømretter og telefilter.

På lokets høyre side finns således uttak på transformatoren for modul 1 dvs. M1 og M2. I strømretteren finns på denne side anker- og feltstrømretter for disse to motorer, og i underrammen på venstre side finns de kondensatorer som tilhører denne modul.

På venstre side av loket finns tilsvarende utstyr for modul 2 (M3 + M4).

Bremsemotstanden (14) for de fire motorene er samlet i to enheter, en enhet pr. motormodul. Hver motstandsenhet kjøles av en egen vifte.

Trykk 711.09

1. INNLEDNING

EL 16

Side 8

Nr. Dato

Lokets hjelpemaskiner drives med kortsluttede trefasemotorer 380 V 50 Hz som mates via en statisk omformer, som har en effekt på 135/100 kVA.

På samme måte som hovedmotorutstyret er også viftene inndelt i to grupper. Med en viftegruppe innkoblet får hovedmotorer og transformator redusert kjøling.

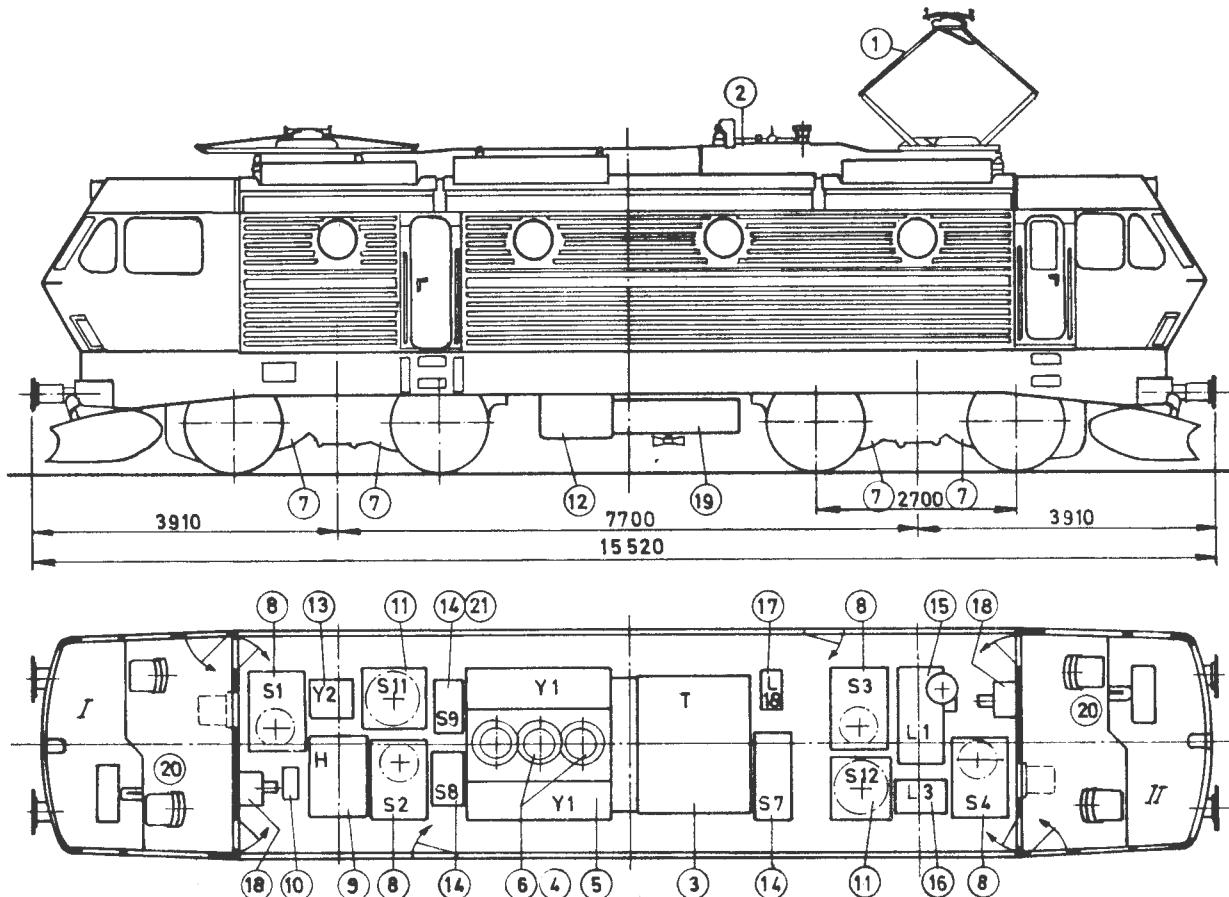
For å hindre termisk overbelastning skjer derfor automatisk en begrensing av motorstrømmen om bare en viftegruppe er i funksjon.

For å forbedre kjølingen av motorer og transformator ved høyt effektuttak, økes viftenes omdreiningstall automatisk da motorstrømmen overskrider en viss verdi. Dette muliggjøres ved at omformerens utfrekvens kan økes fra 50 til 55 Hz.

For å gjøre det lettere for lokføreren hurtig å lokalisere eventuelle feil i loket finns et spesielt indikeringssystem. Dette består av et tablå i førerrommene med ett 30-talls indikeringsenheter der den aktuelle feil indikeres ved at tilsvarende indikering lyser. Avhengig av hvor alvorlig feilen kan bedømmes, kan feilen deretter kvitteres en eller flere ganger. Visse feil er dog av slik art at kvittering bare kan skje ute i maskinrommet.

Nro. 1/2

78

Apparatplassering

- 1 Strømavtaker
- 2 Høyspenningsbryter
- 3 Hovedtransformator med reaktor
- 4 Strømretter
- 5 Oljekjøler
- 6 Ventilator for 4 og 5
- 7 Hovedmotor
- 8 Stativ med ventilator for 7
- 9 Omformer
- 10 Hjelpetransformator
- 11 Bremsemotstand
- 12 Kondensatorer for filter
- 13 Skap med styre- og reguleringsutstyr og ladeutstyr
- 14 Apparatstativ
- 15 Kompressor
- 16 Trykkluftapparatstativ
- 17 Flenssmørestativ
- 18 Føreromsvarmeaggregat
- 19 Batterikasse
- 20 Førerrom
- 21 Kjøleskap

NSB

Trykk 711.09

TREKKRAFTKURVE

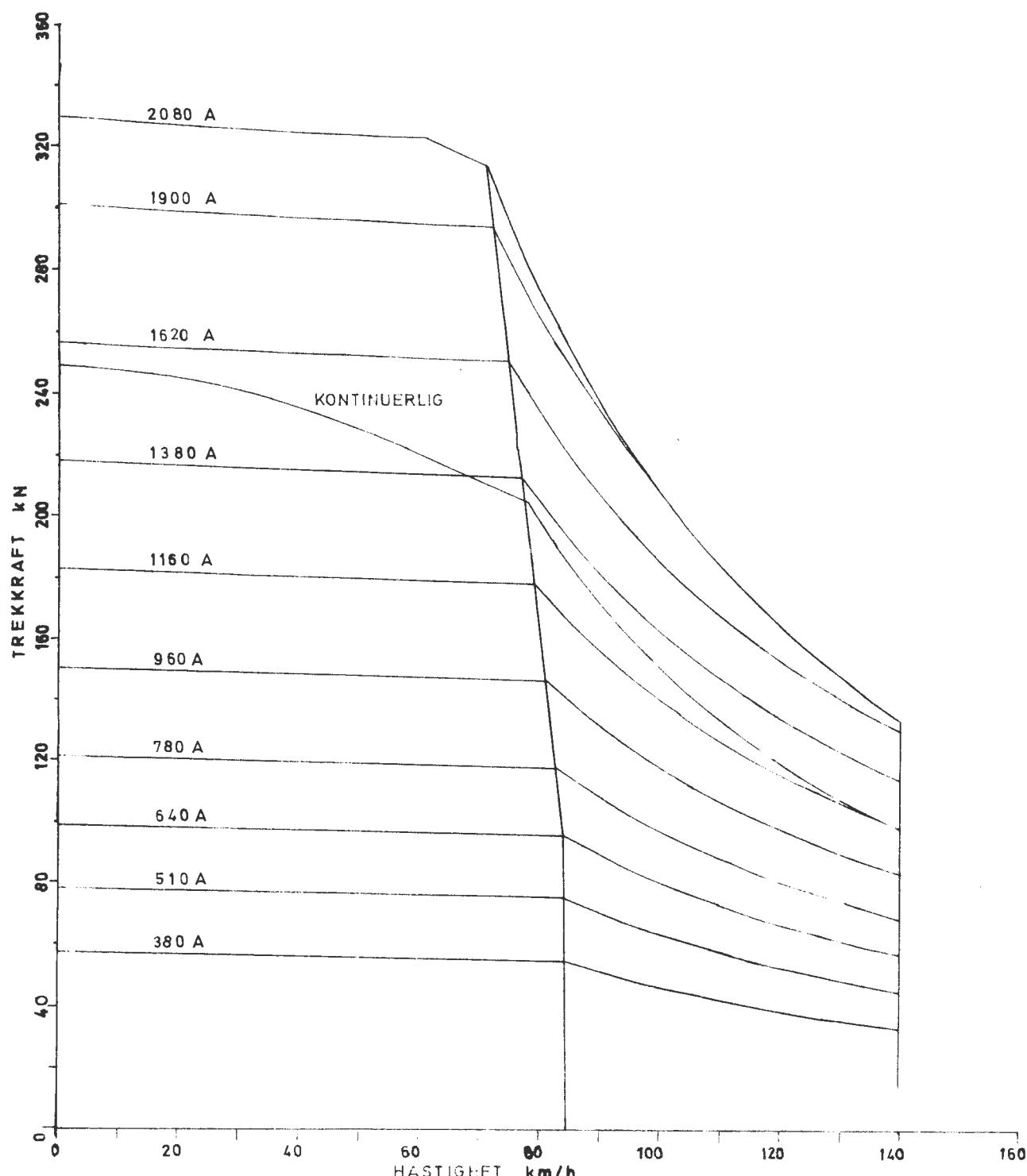
4 hovedmotorer R LJH 108-4

EL 16

Side 10

Nr Dato

15000 / 4*563 V
880V. 1330A. 1096 - 1965 r/min
280 A felström
Primærspenning 15 kV. 16,7 Hz
Drivhjul diameter 1,260 m
Utveksling 26 / 87 = 1 / 3,35

Nr. Dato

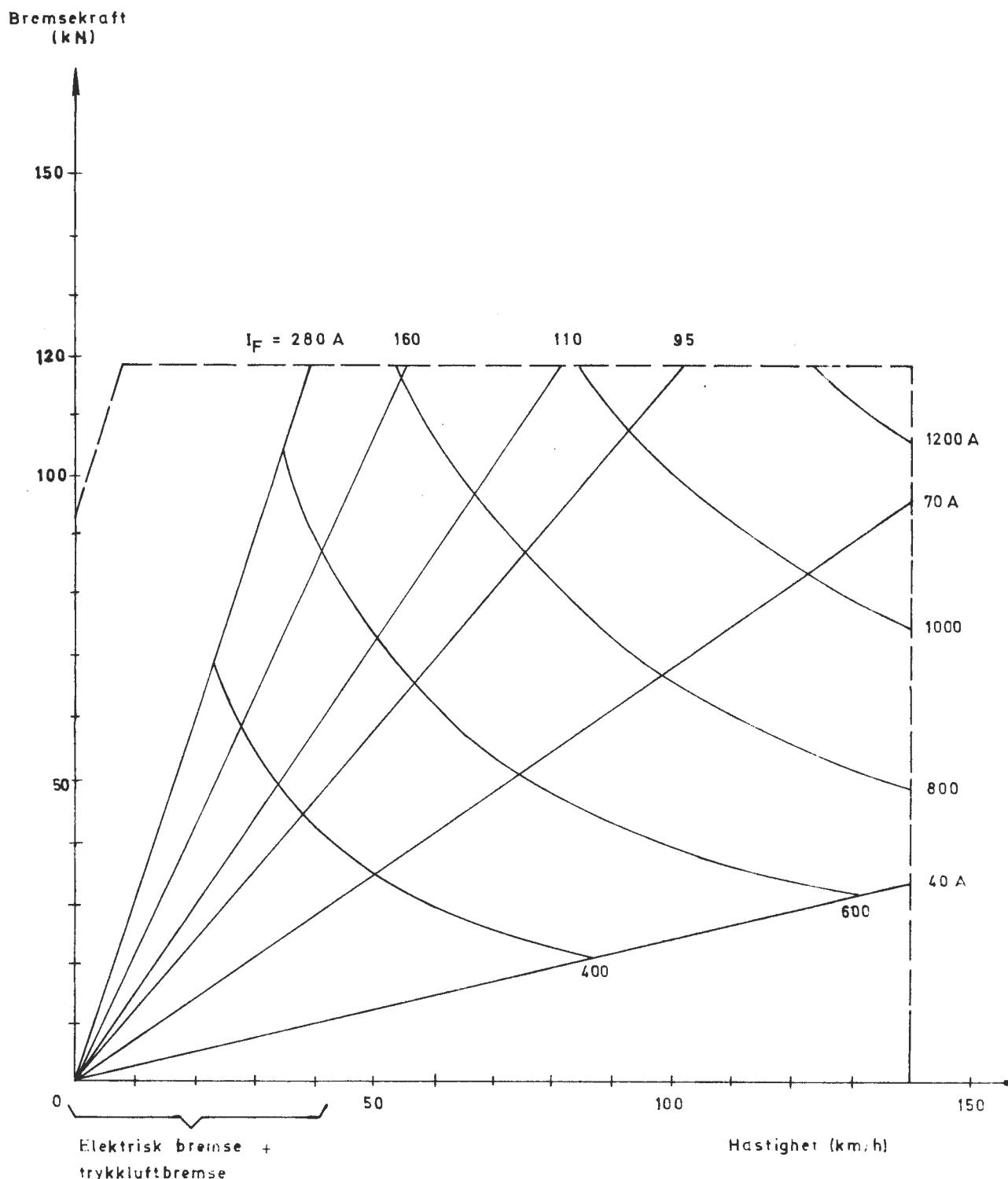
4 hovedmotorer LH 108-4

Bremsemotstand 0,64 ohm/motor

Feltstrøm max 280 A

Utveksling 3,35 : 1

Hjul diameter 1260 mm

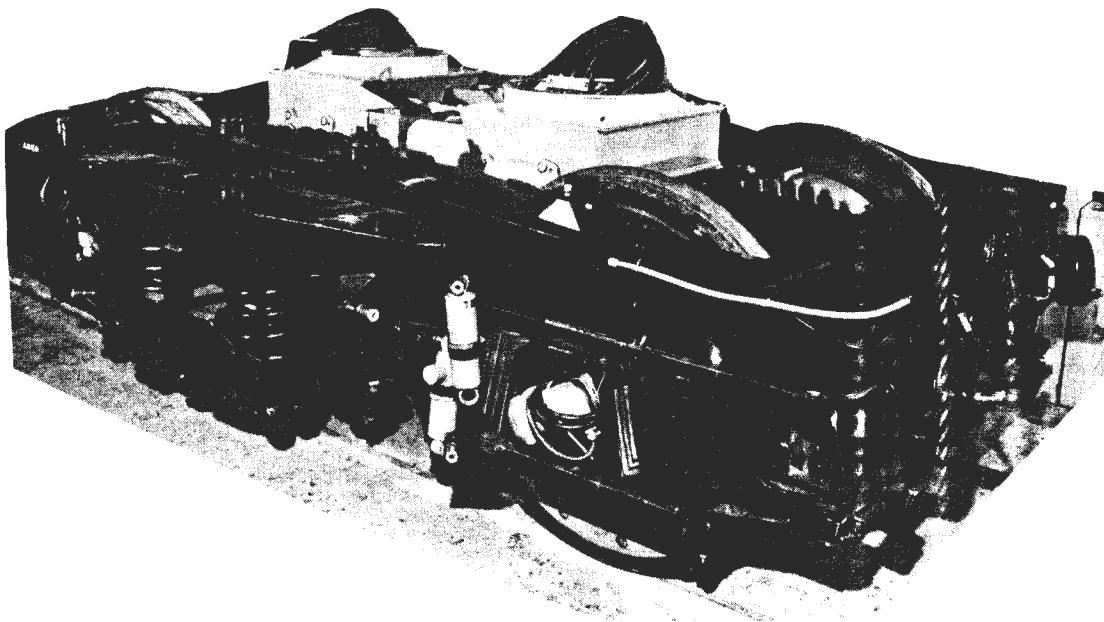

Rev.

Nr. Dato

1 1 2
1 78

2. MEKANISK ANLEGG

2.1 Boggier.

Begge boggier i loket er identisk like med unntak for plassering av apparater på akselkassene .

Vekt , mekanisk del	18 800 kg	} 2 boggier
" , drev og motorer	17 100 kg	
Maks. aksellast	20 tonn	
Hjul diameter	1300 mm	
Akselavstand	2700 mm	

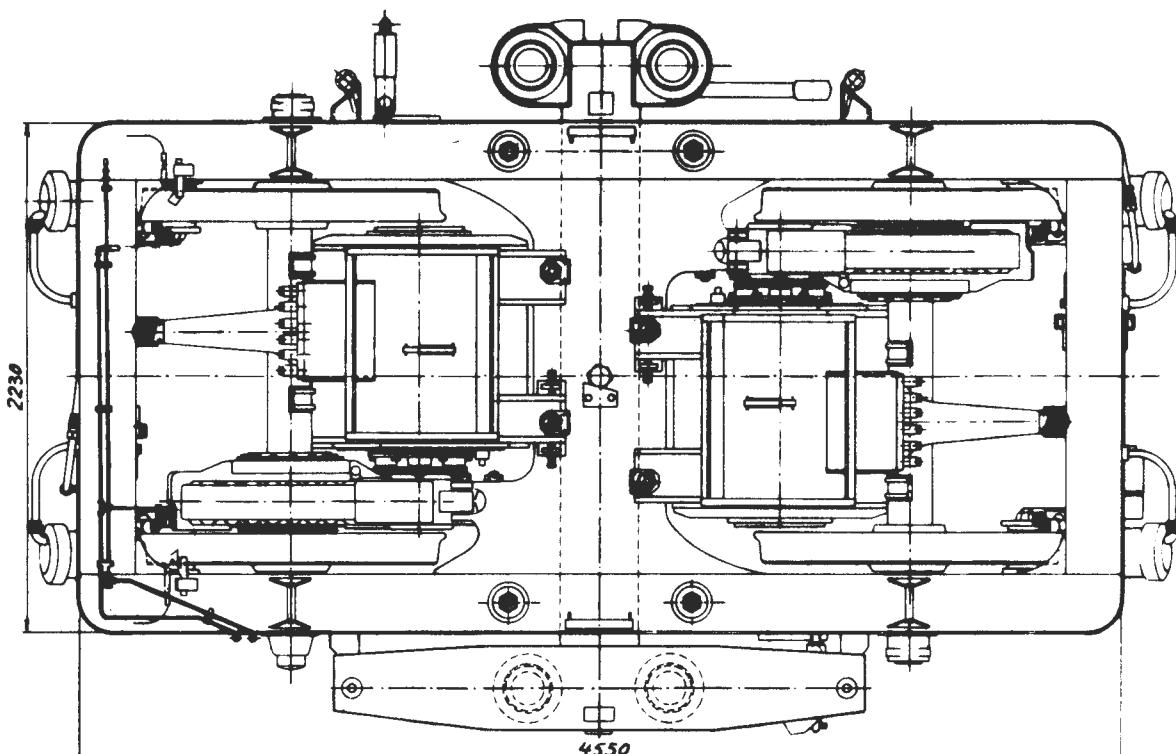
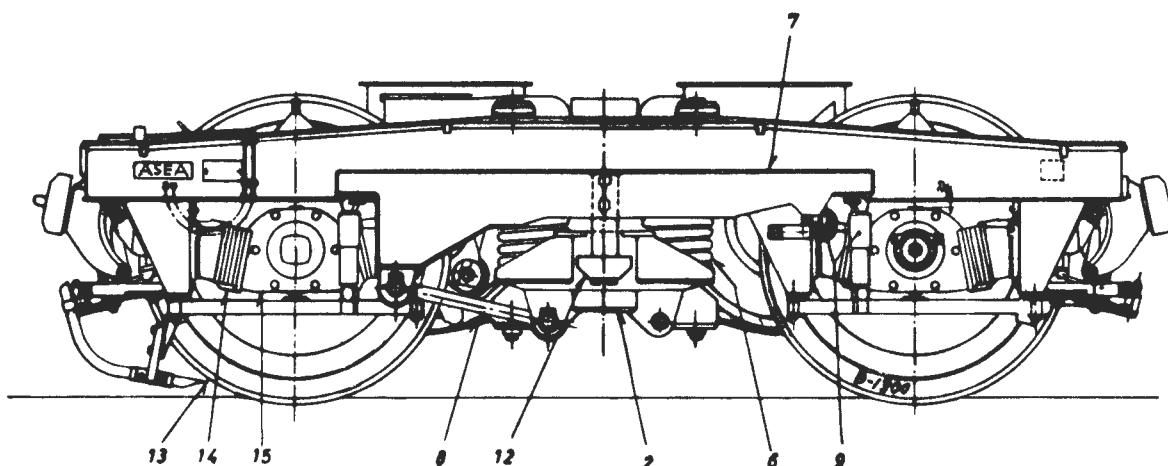
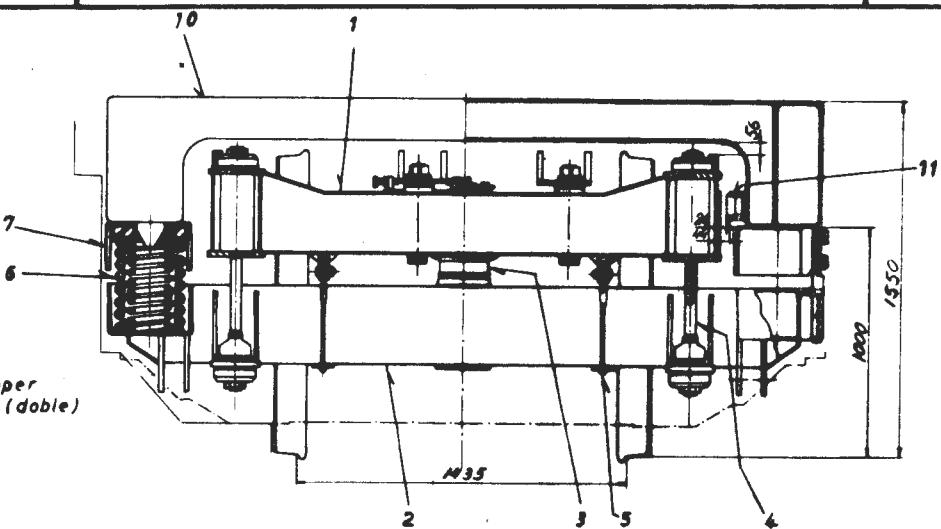
BOGGI

EL 16

Trykk 711.09

Side 2

- 1: Boggiramme
2: Bolster
3: Senterstapp
4: Pendelstropp
5: Sikkerhetsstroppe
6: Skrubberfjærer (doble)
7: Bare åk
8: Trekkstang
9: Støtdemper
10: Lok. kasse
11: Gummibuffer
12: Fangjern
13: Hjulsats
14: Gummielement
15: Lagerboks

Nr. Dato

Boggirammen (1) er forbundet med bolsteret (2) dels gjennom en gummilagret sentertapp (3), dels gjennom totalt fire pendelstropper, to på hver side (4). Som ekstra sikkerhet fins dessuten to sikkerhetsstropper (5).

Bolsteret er i sine ender utformet slik at det utgjør anleggsflater for to dobbelte skrubærefjærer på hver side (6). På disse skrubærefjærerne er et bæreåk (7) plassert, hvilket er forbundet med bolsteret med en gummilagret trekkstang (8) samt via 3 støtdempere (9), to vertikale og en horisontal direkte forbundet med boggirammen.

Lokkassen (10) hviler siden direkte på bæreåket og styres der av koniske tapper.

Trekkraften fra boggien overføres via sentertappen til bolsteret og derfra via trekkstengene til bæreåket og dermed til lokkassen. Skrubærefjærerne opptar både vertikale og horisontale bevegelser mellom lokkasse og boggie. For å begrense sidebevegelsene er det montert en gummibuffer (11) i lokkassen, en på hver side av boggien. Boggiens dreining i forhold til lokkassen ved kjøring i kurver muliggjøres gjennom dreining i sentertappens gummiforing samt ved at bolsterets pendelstropper med sine halvsfæriske gummielementer tillater en viss dreining.

Boggien kan løftes sammen med lokkassen ved hjelp av de fangjern (12) som finns mellom bæreåk og bolster. Videre fins anslag mellom bolster og boggiramme. Boggiramme og bolster består av trykktette sveisede kassebjelker som er utglødde etter sveisingen, og som er rustbehandlet innvendig samt tetthetsprøvd.

Hjulsatser.

Hjulsatsene (13) er fjærende og styres i forhold til boggirammen ved hjelp av skråstilte, platearmerte gummielement (14), som sitter mellom lagerboks (15) og boggirammen. Disse gummielementer består av gummi med mellomliggende plater, og disse element muliggjør en nødvendig vertikal nedfjæring samtidig som de også tillater den aksielle bevegelse av akslene i forhold til rammen som kreves ved kurvekjøring.

Hjulene er utførte som ring-skivhjul som er påkrympet på akselen. På hver side av hjulet er det montert bremseskiver. Disse er festet med skrueforbindelse i hjulstammen. På innsiden av hjulene er bremseskivene delt i to halvdeler for å gjøre det mulig ved behov å bytte bremseskive uten å demontere hjulet.

Nr.	Dato

Bremseutstyr.

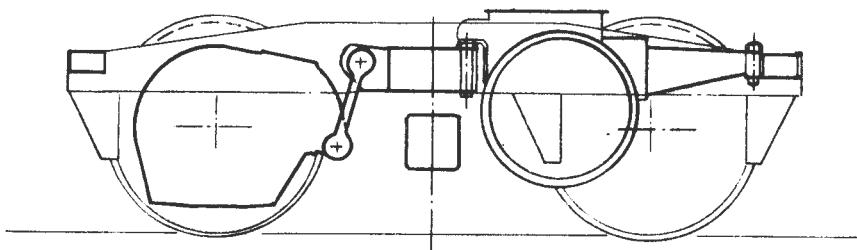
Loket er utstyrt både med skivebremse og klossbremse.

Bremseskivene som er plassert i hjulene, påvirkes via et mekanisk lenkesystem av 4 stk 10" CK-bremsesylinder av fabrikat SAB med innebygd bremseregulator av enkel og hurtigvirkende type.

Bremsebeleggholderne er av selvstyrrende type for å begrense skraslitasje på belegget.

Totalt åtte klossbremsesylinder av PBR-type av fabrikat SAB, en for hvert hjul, er montert. Regulatoren i disse er også av enkel og hurtigvirkende type.

Bremseutstyret er dessuten beskrevet under avsnitt 3.4 TRYKKLUFTANLEGG.

Motor og drevmontering.

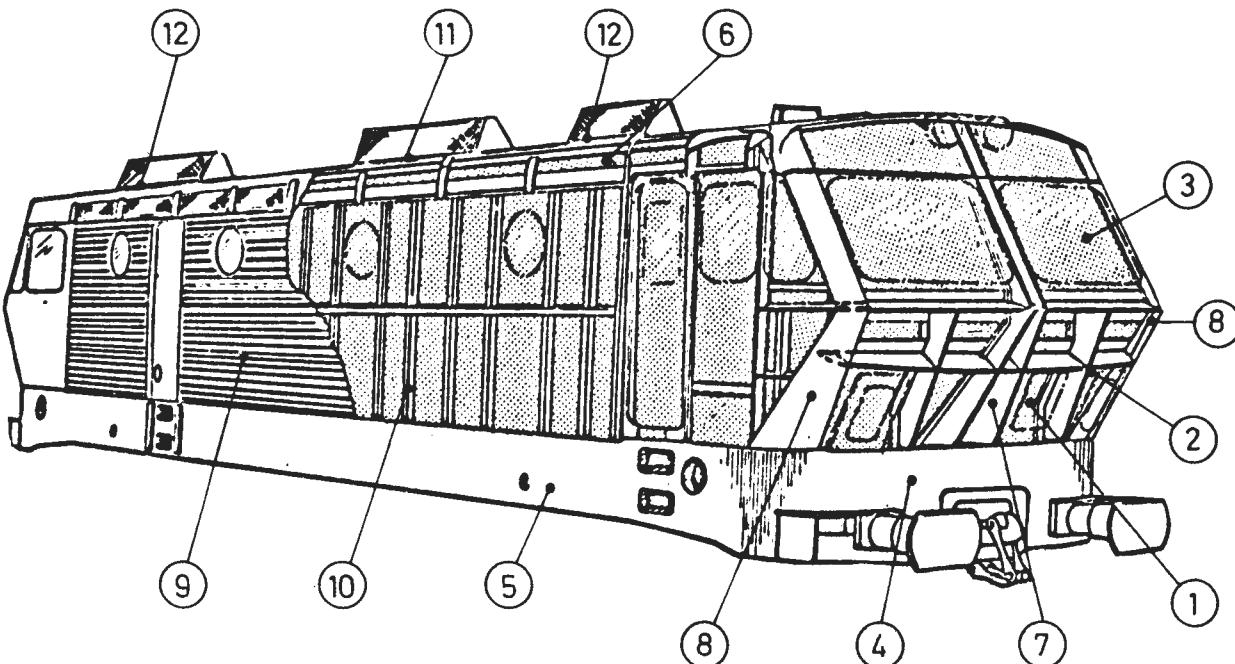
Motoren har tre festepunkter i boggirammen, nemlig to på rammens midtbjelke og en på dens endebjelke. Til dette formål er motoren utstyrt med to opphengningsbraketter mot midtbjelken samt en holder for den opphengningsarm som siden monteres mellom motoren og opplagringspunktet på boggiens endebjelke. På den side av motoren som vender mot hjulakselen, finns også to knaster som, hvis motoren av en eller annen grunn skulle løsne fra sitt festepunkt, gjør at motoren faller ned mot hjulakselen uten å forårsake større skader.

Tannhjulsvekselen er lagret på hjulakselen, og til å opppta reaksjonskreftene finns et stag som holder drevet i forhold til boggirammen. Se ovenstående figur.

I dette staget er innebygget den pressduktor som inngår i det system som finns i loket for å gjøre det mulig å maksimalt utnytte den tilgjengelige adhesjon. Se avsnitt 4.10 ELEKTRISK ANLEGG.

For å hindre at vekseln går rundt ved et eventuelt brudd på reaksjonsstaget, finns også en sikkerhetslenke som fanger opp vekseln.

Nr Dato

2.2 Lokkasse.2.2.1 Generelt.

Lokkassen er dimensjonert slik at påkjenningene i belastningstilfelle 1 nedenfor ikke overstiger 90 N/mm^2 i materiale 1311 og 140 N/mm^2 i mer høyverdig materiale. I andre belastningstilfeller ifølge nedenstående, må ikke nevneverdige bestående deformasjoner forekomme.

Belastningstilfelle:

1. Normal gange, hvorved de dynamiske tilsatspåkjenningene settes til 50% av de statiske.
2. Løfting av komplett lokomotiv med demonterte takluker.
3. Løfting av komplett lokomotiv ved bufferne med monterte takluker.
4. Kollisjonstilfelle, 1 MN i hver buffer.
5. Sentralt støt på 2 MN i automatisk kobling.
6. Festeanordninger for komponenter i maskinrom er dimensjonert for 5 g i lokets lengderetning.

Trykk 711.09

2. MEKANISK ANLEGG

EL 16

Side 6

Nr. Dato

Lokfronten er også dimensjonert for store snølaster.

Lokkassen er utført som en helsveiset, selvstørende konstruksjon, der hele kassen tar opp belastningen. Dette gir en lokkasse med gode styrkeegenskaper. Det er lagt stor vekt på kollisjonsbeskyttelse og energiopptagning for å beskytte lokføreren ved alvorlige kollisjoner. På grunn av dette er et flertall av bjelkene lukket i fronten. På midtpartiet er langbjelkene åpne for å lette reparasjonene. For å få god komfort og å beskytte elektriske apparater mot vibrasjoner har apparatbjelkene stor stivhet.

For å få godt førermiljø har det blitt lagt stor vekt på den akustiske isolering av førerrommene.

Materiell.

Materiellet i underrammen er OX 522 D, i fronten fortrinnsvis Domex 360 B samt i sideveggene SIS 1311.

2.2.2 Førerrom.**Frontutforming.**

Fronten har fått sin ytre form først og fremst for å gi gode framkomstegenskaper i snø. Dette stiller store krav til styrke i fronten, og dette er oppnådd ved å anvende et krummet platefelt (1) som hviler på et stift bjelkesystem (2).

Frontruten (3) er en herdet elektrisk oppvarmet rute av fabrikat Triplex. vindusramme og innfestning er dimensjonert av hensyn til store snøtyngder.

Kollisjonsbeskyttelse.

På grunn av det framskutte nesepartiet er det oppnådd en lang sone for opptak av energi. De lukkede vertikale bjelkene som holdes sammen av horisontale bjelker over og under vinduet, gir stor evne til å ta opp energi.

2.2.3 Bufferbjelke.

Bufferbjelken (4) er konstruert for å fordele trykksbelastningen sentralt og til de undre langbjelkene (5). På grunn av høydeskilnaden mellom angrepspunktet for trykksbelastningen og de undre langbjelkene, oppstår et moment som opptas av den øvre langbjelken (6) via den sentrale vertikale frontbjelken (7) og de lukkede hjørnebjelkene (8).

Trykk 711.09

EL 16

2. MEKANISK ANLEGG

Side 7

Nr. Dato

2.2.4 Vinduer.

I fronten fins to plane elektrisk oppvarmede frontruter av fabrikat Triplex som er utstyrt med solbeskyttelse. Bak et fast triangulært vindu finns på hver side et spakmansverbart skyvevindu innfelt i loksiden. I maskinrommet er det på hver side fire runde faste vinduer.

2.2.5 Dører.

Loket har fire utvendige dører, en til hvert førerrom på assistentsiden, og to dører som er diagonalt plassert til maskinrommet. I hver mellomvegg mellom maskinrom og førerrom finns også to dører.

2.2.6 Sidevegger_og_tak.

Den korrugerte platen (9) samt stenderne (10) overfører kreftene mellom underrammen og den øvre langbjelken.

Den undre langbjelken (5) er åpen for å lette reparasjonene etter alvorlige kollisjoner.

For lettere å kunne løfte ut komponenter fra maskinrommet finns det en stor takluke (11) på lokets midtparti og to mindre luker (12) i endene. Lukene er utført som selvberende enheter og tjenestegjør samtidig som kanal for kjøleluft.

2.3 Drag_-_og_støtinnretning.

I drag-anordningen anvendes fjærpatron av type Ringfeder F 227 b med normal trekkraft samt skrukobbel.

Ved en eventuell framtidig overgang til automatisk kobling er det bare nødvendig å bytte ut dragkroken med det automatiske koblingshodet.

Buffertene er av såkalt høyeffekttype med en sluttkraft ved fjæring på 680 kN. Bufferskivene er lavt krummet.

2.4 Øvrig_utstyr.2.4.1 Sanding.

Loket har fire sandkasser som er innebygget i underrammen. Hver sandkasse har et sandpåfyllingslokke som er plassert på loksiden.

I bunnen av sandkassene finns en sandfelle som er av resirkulasjonstype. Resirkulasjonsprinsippet innebærer at når trykkluftens har passert sandingsventilen i sandfellen, tas endel av luften tilbake for dermed å utjamne det undertrykk som dannes i sandkassen.

Ved hjelp av sandingspedalene (en ved hver førerplass) manøvreres to

Trykk 711.09

2. MEKANISK ANLEGG

EL 16

Side 8

Nr. Dato

magnetventiler, som i sin tur er koblet til sandingsutstyret ved respektive ytteraksel.

Magnetventilene er forriglet over kjørekontrollerens fram-tilbakevalse hvorved sanding bare skjer foran første aksel i kjøreretningen.

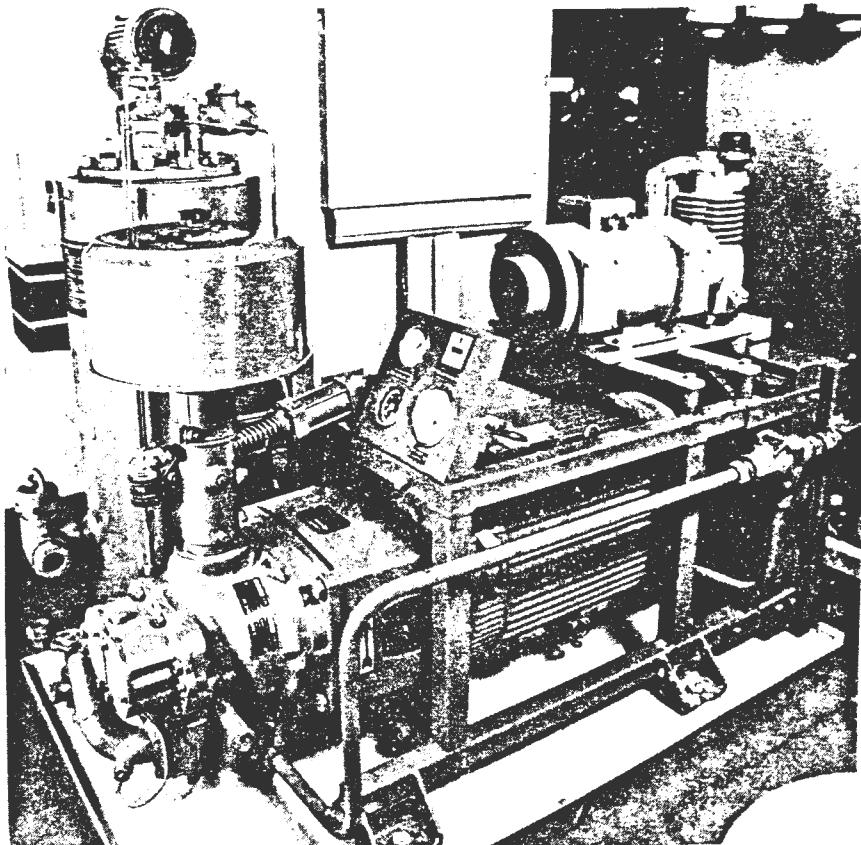
2.4.2 Flenssmøring.

Hjulflensene på aksel 1 og 1V smøres med fett med flenssmøreanordning av fabrikat Willy Vogel. Fettbeholderen med fordelingsmekanismen er plassert i maskinrommet og fra beholderen ledes fett- og luftør til sprededysene ved hjulene.

Gjennom kontakter i hastighetsmåleren påvirkes fordelingsmekanismen slik at smøring skjer ved ett intervall på ca 200 m.

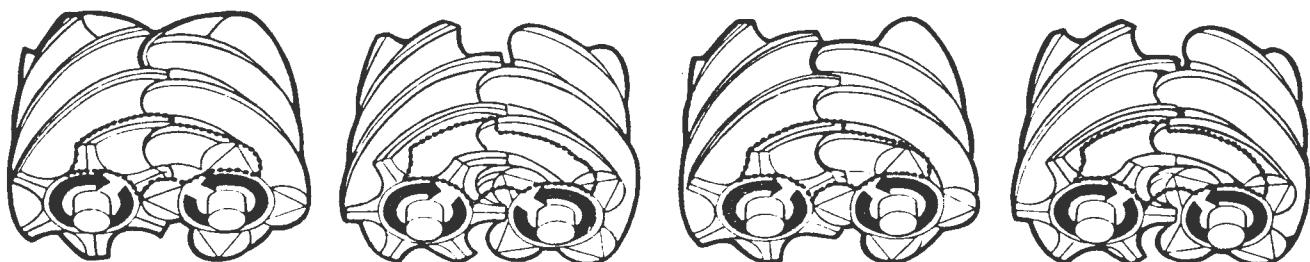
3. TRYKKLUFTANLEGG

3.1 Kompressorer, lufttørkeanlegg

Kompressor

Det anvendes en skrukompresor av fabrikat Tamrock. Den har en kapasitet på $2,7 \text{ m}^3/\text{min}$. ved 50 Hz , resp. $2,9 \text{ m}^3/\text{min}$. ved 55 Hz . En fordel ved denne type kompressor er at den arbeider uten vibrasjoner. Den behøver derfor ingen fleksibel oppstilling. Virkemåten i prinsipp fremgår av nedenstående bilder.

1

Kompresjon skjer i hulrommet som dannes mellom rotorenes gjenger og kompressorhus (ikke illustrert). Gjennom innløpsporten i kompressorhuset suges luften inn i hulrommet mellom rotorenes gjenger.

2

Da rotorene vrir seg og forbindelsen mellom innløpsport og gjengevolum er brutt, er luften helt inne-stengt.

3

Ved fortsatt dreining minsker hulrommet for luften og kompresjon skjer suksesivt.

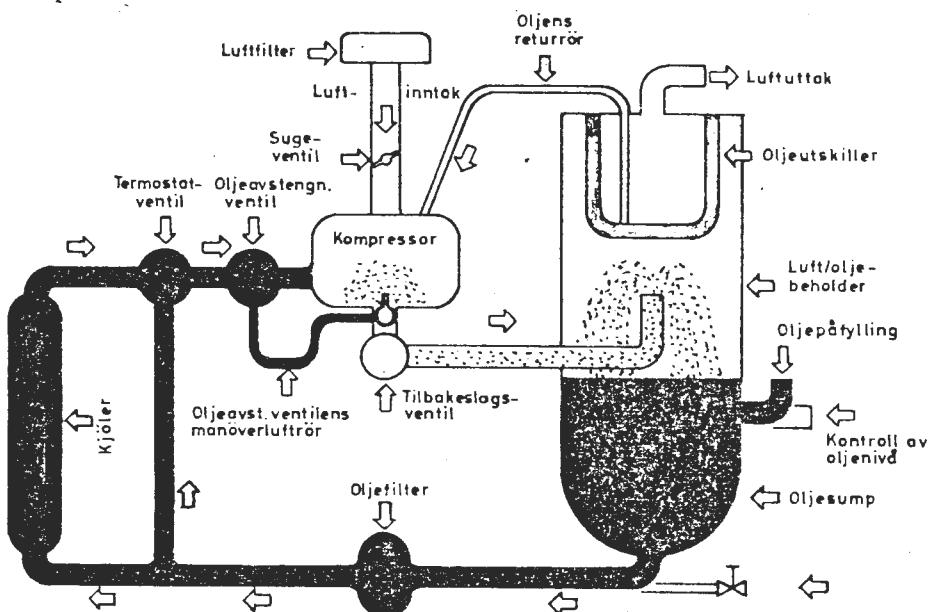
4

Når arbeidstrykket er nådd, strømmer luften gjennom utløpsporten ut i beholderen.

Rev. Dato

For kjøling og smøring av skruene trengs en viss oljemengde som blandes med den innsugne luften. Oljen har også som oppgave å tette spillet mellom skruene og mellom skruene og kompressorhuset.

Oljen må deretter skilles fra den komprimerte luften, og dette skjer i en spesiell oljeutskiller. Fra kjøleren presses oljen ved hjelp av arbeidstrykket til oljekjøleren og deretter tilbake inn i kompressordelen igjen.

Skrukompresorenens oljesystem.

Hjelpekompressoren som er en vanlig stempelkompressor, er av fabrikat Atlas Copco og gir 100 l/min ved 6,0 bar.

Kompressoren forsyner strömavtaker, höyspenningsbryter samt parkeringsbremsesylinder med luft. Hjelpekompressoren anvendes hovedsaklig for å få spenning på loket når trykluftsystemet er tomt.

Lokomotivet er utstyrt med et lufttørkeanlegg av fabrikat Atlas Copco. Tørkeanlegget er av såkalt adsorpsjonstype. Dette vil si at når maksimalt trykk oppnås og kompressoren stopper, så strømmer luften fra en regenereringsbeholder bakveien gjennom tørkebeholdere og ut i det fri. På denne måte bortføres den fuktigheten, som tørkeanlegget har opptatt.

Etter tørkeanlegget ledes trykluften til hovedbeholderne, som tilsammen rommer 800 liter.

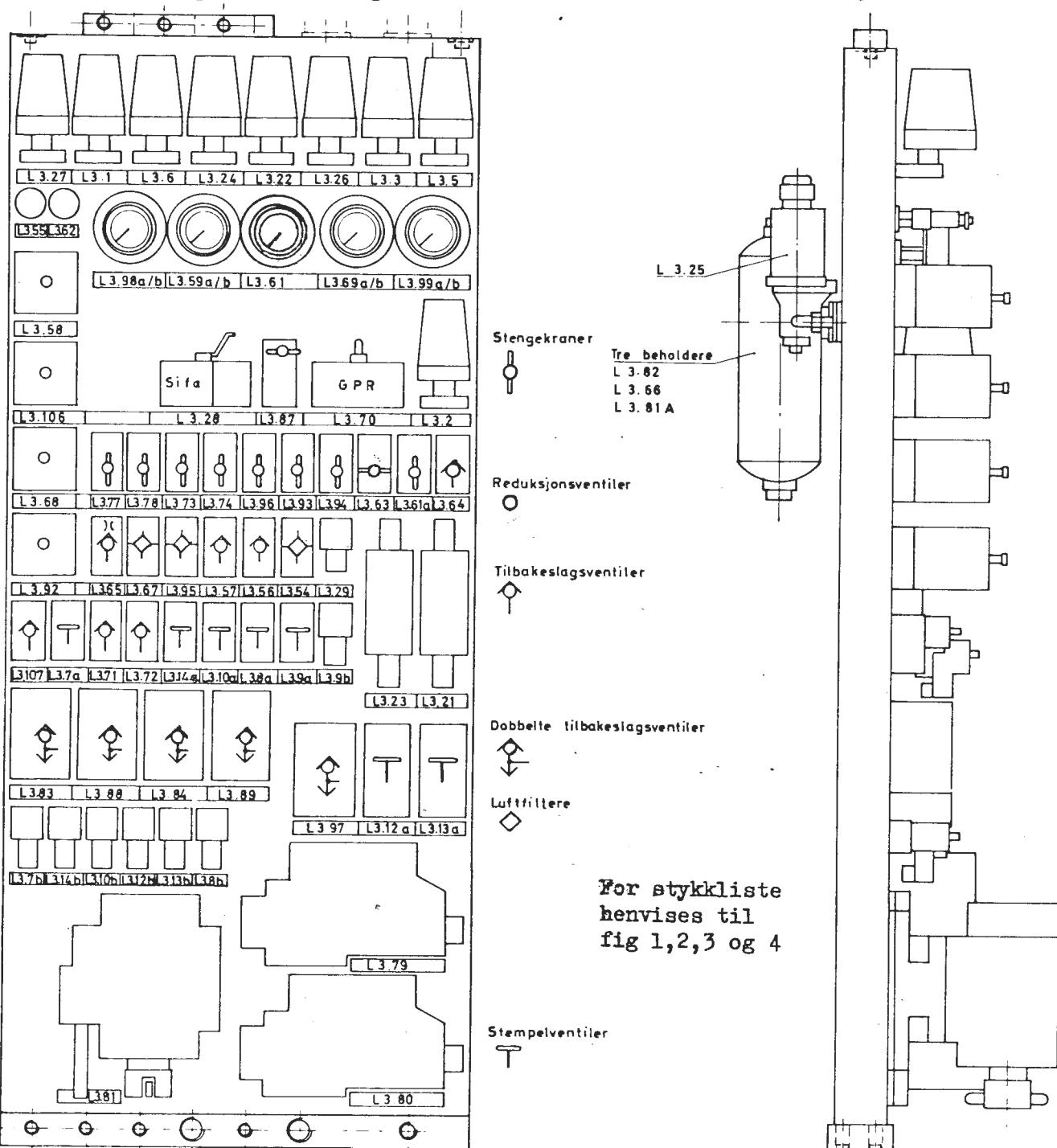
Nr Dato

3.2 Trykkluftstativ

Trykkluftapparatene er i størst mulig grad samlet i et spesielt trykkluftstativ. Stativet er av fabrikat Knorr, og trykkluftventilene er av nyeste type.

Selv stativet består av en lukket stålkasse som inneholder de nødvendige forbindelser i form av hardloddede kobberrör. De ulike apparatene er festet på fronten av stativet, og tetningene mellom apparat og stativ er utført med O-ringer.

Byggesystemet innebærer at utstyret krever betydelig mindre plass enn i vanlig stativ. Det gir bedre adkomstmuligheter til komponentene og dermed et enklere vedlikehold.

Nr Dato

3.3 Pneumatisk bremseanordning

Lokomotivet er utstyrt med en vanlig Knorr automatisk virkende bremse som er godkjent av UIC. Likeså finnes en direktebremse for bremsing når lokomotivet går alene.

Foruten disse to förerbremseventiler finnes også en separat nödbremseventil, som står i direkte forbindelse med den gjen-nomgående hovedledning. Lokomotivet er utstyrt med Impuls - SIFA som påvirker en bremseventil som er plassert i trykkluftstativet. SIFA-anlegget er nærmere beskrevet i del 4.

Ved pneumatisk bremsing påvirkes bremsetrykkvoktere som finnes for hver boggi. Bremsing PA respektive AV indikeres i förer-rommets instrumentpult gjennom lampesignaler.

Bremsesylindertrykket for boggi I respektive boggi II kan av-le ses på manometre som er plassert i trykkluftstativet.

Ettersom lokomotivet er utstyrt med skivebremser, er höy- og lavutbremseanordningen utfört slik at når bremsegruppstiller-en er stilt på G eller P, så får höyutbremsing ved hastig-heter under 60 km/h. Ved höyere hastigheter får lavutbremsing. Med bremsegruppstilleren i stilling R får alltid höyutbrem-sing uavhengig av hastigheten.

På grunn av höy- og lavutbremsing er systemet utstyrt med regulerbare lastbremseventiler (RLV-ventiler), en for hver boggi. Dette medfører at bremsens tilsettingstid og lösetid kan forkortes.

For å forhindre fastbremsing av en eller flere aksler finnes en anordning innebygget i lokomotivets reguleringsutstyr. Anordningen påvirker en ventil for glidevern (en ventil pr. boggi), og med hjelp av denne kan bremsen i de respektive boggier løses hurtig.

For å holde hjulbanene rene er lokomotivet også utstyrt med klossbremse, og denne arbeider parallelt med skivebremsen ved automatisk bremsing og direktebremsing. Ved å betjene en spesiell bryter kan föreren få klossbremsen til å virke ved et lavere trykk, 1,2 bar, ved sliring eller når han ønsker å slipe hjulbanene under kjøring.

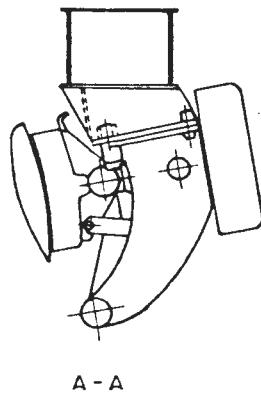
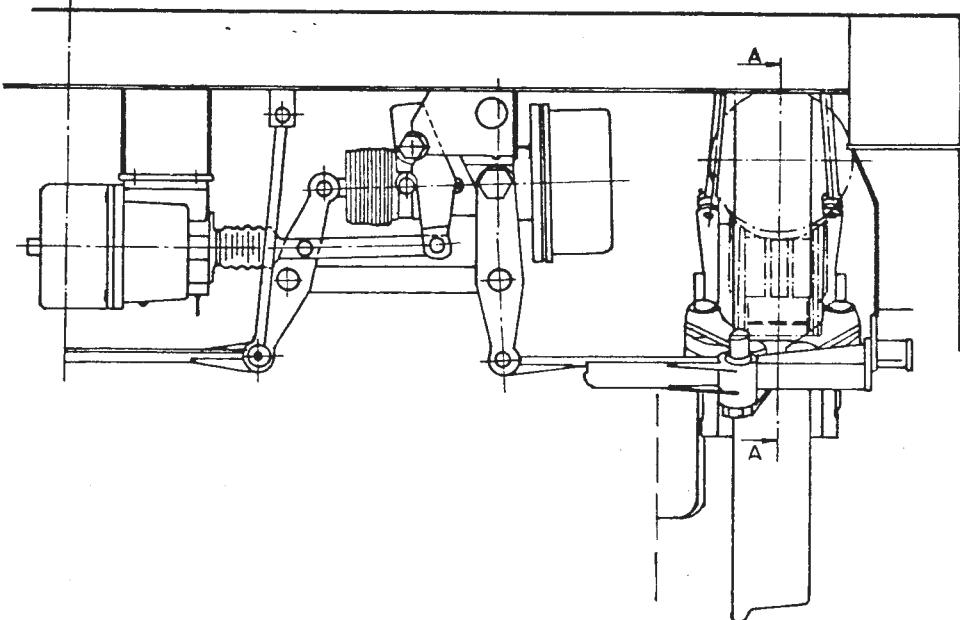
Lokomotivet er utstyrt med elektrisk bremse som skal anvendes ved normal drift. Det er montert en såkalt forsinkelsesventil i trykkluftkretsen mellom hovedledning og styreventil. Når denne ventilen er innkoblet har den en funksjon som gjør at lokomotivet ved togbremsing først bremses pneumatisk når hovedledningstrykket synker under 3,5 bar, dvs. ved nödbrem-sing. Forsinkelsesventilen har ingen innvirkning ved direkte-bremsing av lokomotivet.

Ved elektrisk bremsing synker bremsekraften ved lavere hastigheter på lokomotivet på grunn av motorenes egenskaper, og for å kompensere dette finnes en bremseströmventil som styres fra lokomotivets reguleringsutstyr.

Nr. Dato

Ved hjelp av denne ventil kan den bremsekraft som er innstilt av føreren, fås på lokomotivet praktisk talt i hele hastighetsområdet uten at direktebremsen eller den automatisk virkende bremsen trengs å kobles inn. Se bremsekraftdiagrammet i del 1.

3.4 Mekanisk bremseutstyr

Lokomotivet er utstyrt med skivebremser og klossbremser.

Bremseskivene er plassert i hjulene, og krever derfor ikke ekstra plass. De påvirkes via et mekanisk lenkesystem av 4 stk. 10" CK-bremsesylindre av fabrikat SAB med innebygget bremserregulator av enkel og hurtigvirkende type.

Bremsebeleggholderne er av selvstyrrende type for å begrense skråslitasje på beleggene.

Det er i alt montert 8 klossbremsesylindre av PBR-type av SAB fabrikat, en for hvert hjul. Regulatoren i disse er også av enkel og hurtigvirkende type.

I tillegg til skivebremsesylinderen er det for aksel 2 og 3 anordnet en parkeringsbremsesylinder. Denne er av fjærbremse-type, dvs. det trengs trykkluft for å løse bremsen.

Parkeringsbremsen betjenes normalt fra førerlassen, men den kan også løses mekanisk ved hjelp av en løseanordning i boggien.

Nr Dato

3.5 Funksjonsbeskrivelse av trykkluftanlegg, tegn. A 2638**3.5.1 Trykklufttilförsel**

- 1 Hjelpekompressor
- 2 Strömavtakere
- 3 Höyspenningsbryter
- 4 Hovedkompressor
- 5 Stasjonær lufttilförsel
- 6 Törkeanlegg
- 7 Hovedluftbeholdere

3.5.2 Bremser

- 1 Automatisk virkende bremse
- 2 Elektrisk motstandsremse + el. pneumatisk bremse
- 3 Forsinkelsesventil
- 4 Höy- og lavutbremsing
- 5 Förerovervåking
- 6 Direkte bremse
- 7 Slirebremse
- 8 Glidevern
- 9 Parkeringsbremse

3.5.3 Övrig utstyr

- 1 Elektro-pneumatiske kontakter (EP)
- 2 Apparatluftledning
- 3 Flenssmöring
- 4 Tyfon
- 5 Vindusviskere
- 6 Sanding
- 7 Uvirksom transport

3.5.1 Trykklufttilförsel**1 Hjelpekompressor.**

Hjelpekompressoren som er av type Atlas Copco FE4E/spes., har en kapasitet på 73 l/min. Den startes ved å koble inn en bryter i S7-stativet. Hjelpekompressoren fyller opp bare den del av trykkluftanlegget hvor strömavtakere, höyspenningsbryter og parkeringsbremse er tilkoblet.

Luften renses först i en oljeutskiller L10.1, som kan dreneres med tappekranen L10.2, og deretter strömmar den igjennom filter L3.54. Sikkerhetsventilen L3.55 beskytter denne del av systemet mot et höyere trykk enn 6,0 bar. Når den åpner kan det ikke fås höyere trykk fra hjelpekompressoren. Når hjelpekompressoren er innkoblet, lyser en indikeringslampe i förerrommets instrumentbord.

2 Strömavtakere.

Lokomotivet er utstyrt med 2 strömavtakere, og med stengeventilene L3.93 og L3.94 innstilles den strömavtaker som

3. TRYKKLUFTANLEGG

El 16

Trykk 711.09

Side 7

Nr. Dato

5.1.
79

skal anvendes. Når trykket er minst 6,0 bar foran impulsventilen L3.23, kan denne betjenes fra førerrommet. (Dette kan høres på sikkerhetsventilen L3.55 eller ved oppfylling fra hovedluftbeholderne, og lavt trykk der kan indikeres i førerbordet). Nå strömmes luften forbi impulsventilen L3.23 og videre til den strömavtaker som skal anvendes, forbi trykksmekanismen L3.24 og reguleringssventilene L5 og L6. Trykksmekanismen L3.24 gjør det umulig å koble inn höyspenningsbryteren før det er oppnådd et tilstrekkelig trykk (5,2 bar). Den kobler automatisk ut höyspenningsbryteren hvis trykket synker under 4,8 bar. Med reguleringssventilene L5 og L6 kan strömavtakernes hastighet ved oppgang reguleres.

3 Höyspenningsbryter.

Lufta til höyspenningsbryteren rennes gjennom et spesielt filter L26.

4 Hovedkompressor.

Når strömavtakeren er oppe og höyspenningsbryteren innkoblet, så kan hovedkompressoren startes. Ved start og noen sekunder deretter avlastes kompressoren gjennom avlastningsventil L3.10 og kompressoren kommer derved hurtigere opp i höyere omdreiningstall. Kompressoren leverer trykklufta gjennom en takmontert kjøler samt et törkeanlegg ut til hovedluftbeholderne. Trykksmekanismen L3.3 føler trykket i hovedluftbeholderne og starter kompressoren ved 8,0 bar og stopper kompressoren ved 10,0 bar. Hvis det ønskes et höyere trykk enn 10,0 bar, kan kompressorens trykksmekanisme L3.3 forbikobles med vrider L3.11.

5 Stasjonær lufttilførsel.

I de tilfeller trykkluftanlegget skal fylles opp når kompressoren ikke kan kjøres (f.eks. i verksted) finnes på hver side av lokomotivet en tilkobling for stasjonær oppfylling. Åpnes ventilene L8.5.2 og L8.6.2 ved et misstak når anlegget er oppfylt, beskyttes anlegget mot trykktap av tilbakeslagsventilene L8.5.1 og L8.6.1.

6 Törkeanlegg.

Når kompressoren starter, strömmes luften gjennom syklonutskilleren L4.1 og törkebeholderne L4.2 og L4.3 samt videre via tilbakeslagsventilene L4.6 til regenereringsbeholderen L4.8. Når denne er oppfylt til samme trykk som hovedluftbeholderne, fylles også törkebeholderne. Etter at kompressoren har stoppet, påvirkes magnetventilen L4.10 elektrisk, og sperreventilen L4.11 åpnes, hvorved luften strömmes fra regenereringsbeholderen via strupeventilen L4.6 bakveien ut via törkebeholderne og

Nr	Dato

og syklonutskilleren til friluft gjennom lyddemperen L^{4.4}.

Tilbakeslagsventilen L^{4.9} sikrer at luften i hovedluftbeholderne ikke strømmer ut bakveien.

Hvis sperreventilen L^{4.11} ikke stenger når kompressoren starter, kan stengeventilen L^{4.12} stenges for å få oppfylling av hovedluftbeholderne. Vær da merksam på at tørkeanlegget settes ut av drift.

7 Hovedluftbeholdere.

De fire hovedluftbeholderne som totalt rommer 800 liter, beskyttes mot overtrykk av sikkerhetsventilen L^{3.62}, som er innstilt på 10,5 bar. Ved trykk under 6,5 bar gir trykksokteren L^{3.5} en indikering på førerbordet. Indikeringen går tilbake ved 7,5 bar.

Hovedluftbeholderne kan dreneres med ventilene L^{8.1-4:2}. Lufttilførselen fra beholderne og ut til högtrykksledningen kan stenges av med stengeventil L⁹ ved f.eks. reparasjonsarbeider. På manometer L^{3.61} kan det aktuelle hovedluftbeholdertrykket avleses.

3.5.2 Bremser

1 Automatisk virkende bremse.

Bremseens hoveddeler består dels av en förerbremseventil Knorr type D^{3a} F25 og dels av en styreventil Knorr KELAK-V5 L^{3.80}. Med förerbremseventilen regulerer föreren trykket i hovedledningen, og ved normal kjøring holdes dette konstant på 5,0 bar, også selv om det er en mindre lekkasje i hovedledningen. Ved bremsing med förerbremseventilen senkes trykket i hovedledningen gradvis eller fullt.

Hovedledningstrykket kan avleses på manometer F^{2.1} i förerbordet.

Ved behov for nødbremsing kan föreren anvende nødbremseventil F³³ og derved senke trykket i hovedledningen raskt til 0 bar.

Styreventilen L^{3.81} som ved avstengt forsinkelsesventil (se også punkt 3), alltid føler trykket i hovedledningen, fyller opp luft ved trykksenkning i hovedledningen fra forrådsbeholderen L^{3.85} til RLV-ventilene L^{3.79} og L^{3.80} via den dobbelte tilbakeslagsventil L^{3.97}. Når bremsing innledes, er forrådsbeholderen alltid helt oppfylt. En fullbremsing, dvs. 3,5 bar i hovedledningen gir 3,6 bar i CV-ledningen, dvs. ledningen fram til RLV-ventilene. 4-liters beholderen L^{3.82} gir de riktige løsetilkobltider. Med styreventilens avstengningsnåndtak kan hele den automatisk virkende bremsen avstenges.

Nr. Dato

Istedet for å la C_v -trykket strømme direkte til bremsesylindrene, går nå C_v -trykket til en trykkomsettende relevventil, en såkalt RLV-ventil, en for hver boggi.

På denne måte fås mulighet til adskilt oppfylling til hver boggi og mulighet til bedre reguleringer (se også høy- og lavutbremsing) samt hurtigere løse- og tilkoblingstider.

Jo høyere C_v -trykk som påvirker RLV-ventilene L3.79 og L3.80 i kombinasjon med høyere T-trykk, styretrykket for lav- og høybremseutstyret, desto høyere C-trykk fylles bremsesylindrene med. I og med at tilbakeslagsventilene L3.71 og L3.72 er plassert foran forrådsluftbeholderne L16 og L17, sikres alltid en viss mengde luft til bremsing, hvis trykket i hovedluftbeholderne skulle forsvinne. Ved bremsing strømmer luften fra forrådsluftbeholderne via RLV-ventilene til bremsesylindrene.

Med stengeventilene L3.73 og L3.74 er det mulig å stenge av luften til en av boggiene.

Etter RLV-ventilene er ventilene L3.12 og L3.13 for glidevern plassert, en for hver boggi (se punkt 8). Luften strømmer deretter via de dobbelte tilbakeslagsventilene L3.83 og L3.84 ut til skivebremsesylindrene samt via L3.88 og L3.89 til klossbremsesylindrene. Trykket i klossbremsesylindrene kan avleses på manometrene L3.98 og L3.99. Trykkvokterne L3.1 og L3.2 indikerer i førerbordet at bremseene går på når trykket overstiger 0,6 bar. Når trykket synker under 0,3 bar, indikeres at bremseene går ifra. Ved indikeringen "Bremse til", kobler også trekkraften ned. Kjøring med bremseene på kan utføres med forbikoblede bremsetrykkvoktere. Med løseventilen F3⁴, som er plassert til venstre for føreren, er det mulig å tömme bremsesylindrene og å sikre at sylinderne er helt tømte. Ved normal drift er det ikke nødvendig å anvende løseventilen.

2 Elektrisk motstandsbremse + el. pneumatisk bremse.

Den elektriske motstandsbremsen, som tilsettes ved å føre kjørevalsen nedover, virker bare på lokomotivet, og er først og fremst beregnet for å anvendes ved hastighetsjusteringer. Den kan anvendes uavhengig av trykkluftbremsen, unntatt ved nødbremsing. Da kobler trykkluftbremsen ut den elektriske bremsen. Ved elektrisk bremsing skal forsinkelsesventilen være innkoblet (se punkt 3).

Ved lavere hastigheter kan den elektriske bremseens fulle kapasitet ikke utnyttes. Dette kompenseres med trykkluftbremsen ved hjelp av bremseströmventilen L3.25 når den elektriske bremseens bremsekraft avtar.

Bremseströmventilen fyller opp et økende trykk ved en økende elektrisk strøm. Ved feil og reparasjoner på bremseströmventilen, kan stengeventilen L3.96 benyttes. Etter bremseströmventilen strømmer luften via vekselventilen L3.97 videre til begge RLV-ventilene L3.79 og L3.80.

Trykk 711.09

3. TRYKKLUFTANLEGG

El 16

Side 10

Nr Dato

Kompensasjonsbremse-systemet for den elektriske motstands-bremse innebærer at den innstilte bremsekraft alltid fås, uavhengig av hastighet eller hvis spenningen faller ut.

3 Forsinkelsesventil.

En forsinkelsesventil er montert mellom hovedledningen og styreventilen, og den har ingen virkning når den er utkoblet, dvs. styreventilen føler trykksenkninger av hovedledningstrykket slik at bremsing skjer på vanlig måte.

Når forsinkelsesventilen er innkoblet (ved kjøring med den elektriske bremse i virksomhet), stenges hovedledningens forbindelse til styreventilen, unntatt når hovedledningstrykket er under 3,5 bar. Dette gjør at den automatisk virkende bremse ikke virker på lokomotivet, men bare på de tilkoblede vogner. Istedet kan lokomotivet bremses med den elektriske bremsen. Den automatisk virkende bremsen og den elektriske bremsen kan anvendes helt uavhengig av hverandre, unntatt ved nødbremsing, da forrigles den elektriske bremsen av den pneumatiske bremsen over trykksokteren L3.26. Ved nødbremsing, dvs. ved trykk under 3,5 bar, funksjonerer den automatisk virkende bremsen også på loket på vanlig måte.

4 Höy- og lavutbremsing.

Med de trykkomsettende relevantilene (RLV-ventilene L3.79 og L3.80) fås mulighet til höy- og lavutbremsing. Ved å endre det innkomne T-trykk til RLV-ventilene, kan bremsesylindertrykket endres. Höy- og lavutbremsing er koblet til bremsegruppestilleren.

Med bremsegruppestilleren i R-stilling fås alltid höyutbremsing uavhengig av hastigheten, dvs. maks. 3,2 bar i bremsesylindrene. Omstillingsventilens (L3.70) R-stilling medfører at luften går direkte fra höytrykksiden via reduksjonsventilen L3.68 til RLV-ventilene. I denne stilling virker T-trykket (4,0 bar) på RLV-ventilene uavhengig av hastigheten.

Med bremsegruppestilleren i stilling G og P står omstillingsventilen i en slik stilling at luften må strømme fra reduksjonsventilen L3.68 via magnetventilen L3.7 (ved påvirket spole), gjennom omstillingsventilen L3.70 til RLV-ventilene. Hvis magnetventilen er påvirket og i åpen stilling, fås et T-trykk til RLV-ventilene på 4,0 bar. Ved hastigheter over 55 km/h er magnetventilen ikke påvirket og i utluftet stilling. Dette gir et T-trykk på 0 bar til RLV-ventilene, som i sin tur gir et maks. bremsesylindertrykk på 1,7 bar. Med bremsegruppestilleren i stilling G oppnås lengre løse- og tilslagstider for bremsen enn i stilling P og R. På manometer L3.69 kan det kontrolleres at det reduserte trykket er 4,0 bar på reduksjonsventil L3.68. Luftoppfyllingen til höy- og lavutbremsingsarrangementet kommer fra höytrykksiden via et filter L3.67. Den kombinerte strupe- og tilbakeslagsventilen L3.65 sammen med beholderen L3.66, sikrer at den

Trykk 711.09

3. TRYKKLUFTANLEGG

El 16

Side 11

Dato

riktige utbremsing fås, også hvis høytrykket tilfeldig skulle forsvinne. Strupingen, som har en diameter på 2 mm, medfører at risikoen for overstyring i RLV-ventilene reduseres ved veksling mellom høy- og lavutbremsing, og minsker derfor risikoen for rykk.

5 Förerovervåking.

Lokomotivets förerovervåking er utfört som SIFA-anlegg, som i sin tur påvirker SIFA-ventilene L3.28 og L3.29.

Hvis föreren ikke kvitterer SIFA-utstyret på riktig måte, forsvinner spenningen på magnetventil L3.29, og nödbremning inntrer ved at hovedledningen tömmes via SIFA-ventil L3.28.

SIFA-ventilen kan stenges av med et håndtak på L3.28, og derved utkobles hele SIFA-anlegget. Håndtaket skal være plombert i åpen stilling, dvs. med SIFA-utstyret innkoblet. Når SIFA-ventilen er utkoblet, så funksjonerer ikke förerovervåkingen.

6 Direkte bremse.

Direktebremsen, som bare gir bremse på lokomotivet, betjenes med en spesiell förerbremseventil av type Zbr (F31) slik at bremsesylindrene fylles opp direkte fra høytrykksiden via L3.83, 84 og L3.88, 89.

Maks. bremsesylindertrykk ved direktebremsing er 3,2 bar, og den elektriske bremsen utkobles når bremsesylindertrykket overstiger 0,5 bar. Direktebremsen kan avstenges, hver boggi for seg, ved hjelp av stengeventilene L3.77 og L3.78. Ved direktebremsing såvel som ved automatisk bremsing påvirkes både kloss- og skivebremsesylindrene.

7 Slirebremse.

Hvis det er behov for å slipe hjulbanene eller minsker risikoen for at sliring skal oppstå, kan slirebremsen anvendes. Slirebremsen betjenes med en strömbryter i förerbordet. Strömbryteren påvirker en magnetventil L3.14, som via de dobbelte tilbakeslagsventilene L3.88 og L3.89, fyller opp klossbremsesylindrene med et trykk på 1,2 bar.

Slirebremsen fylles opp fra høytrykksledningen via reduksjonsventil L3.92, som reduserer trykket til 1,2 bar. Trykket kan justeres ved hjelp av reduksjonsventilen.

8 Glidevern.

Omdreiningstallet på alle hjulakslene måles, og ved fastbremsing tömmes trykket i bremsesylindrene ved hjelp av ventilene L3.12 eller L3.13 for glidevern. Ved fastbremsing av aksel 1 eller 2, påvirkes ventilen for boggi I, og ved fastbremsing av aksel 3 eller 4, påvirkes ventilen for boggi II.

Nr Dato

Direktebremsen er ikke beskyttet av glidevernet.

9 Parkeringsbremse.

Parkeringsbremsen er av elektro-pneumatisk type og betjenes fra førerbordet med elektriske trykknapper. Disse påvirker en impulsventil L3.21, som i sin tur fyller opp luft i parkeringsbremsesylindrene ved løsing. Når trykket senkes via impulsventilen, går parkeringsbremsen på. Trykkvokter L3.22 følger om det finnes trykk og indikerer på førerbordet om bremsen er tilsatt eller løs.

Parkeringsbremsen fylles opp fra den del av trykkluftanlegget som også kan fylles opp fra hjelpekompressoren. Dette gjør at parkeringsbremsen kan betjenes etter oppladning fra hjelpekompressoren. Reduksjonsventilen L3.106 reduserer trykket til 6,0 bar, hvoretter luften strømmer forbi tilbakeslagsventilen L3.107 og videre til impulsventilen.

Ved tilsatt parkeringsbremse og helt tömt trykkluftanlegg kan parkeringsbremsen løses manuelt uten å starte hjelpekompressoren. Dette gjøres ved å dra i lösewiren til hver sylinder. Hver wire er koblet til en lösering, som er plassert på sylinderen. For igjen å få tilsatt bremsen må hjelpekompressoren startes og det må trykkes på løseknappen slik at luften strømmer inn i sylinderen. Derved tilbakestilles sylinderens lösemekanisme, og parkeringsbremsen funksjonerer igjen på vanlig måte. Det går altså ikke å tilsette bremsen uten å anvende trykkluft etter at den manuelle löseanordningen har vært benyttet. Först må mekanismen tilbakestilles med trykkluft.

Etter at den manuelle lösemekanismen har vært benyttet, er det viktig å vite at indikeringsslampene indikerer at bremsen er tilsatt, fordi disse styres av trykkvokteren L3.22. For å sikre at parkeringsbremsen er i den stilling som indikeringen viser når lokomotivet tas i drift må bremsen løses og tilsettes ved betjening av trykkluftknappene.

3.5.3 Övrig utstyr

1 Elektropneumatiske kontaktorer (EP).

For å sikre at de trykkluftbetjente kontaktorene i Sl tom. S4 får det riktige trykk, finnes det etter reduksjonsventilen L3.58 en trykkvokter L3.6 som kobler ned trekraften ved lavere trykk enn 4,0 bar. Reduksjonsventilen reduserer trykket til 5,0 bar, og det innstilte trykket kan kontrolleres på manometeret L3.59. Ved stigende trykk må 4,6 bar oppnås på trykkvokteren innen det kan kjøres.

Nv. Dato

2 Apparatluftledning.

For å få et lufttrykk på 6,0 bar til bl.a. dørbetjeningen i vognene, er det på höytrykksledningen montert et filter L23 samt en reduksjonsventil L24.

Apparatluftledningen er gjennomgående slik at forbindelse til vognene kan fås i begge frontene på lokomotivet.

3 Flenssmöring

Flenssmöreutstyret, som er av fabrikat Willy Vogel, drives med trykkluft og avgir fett omrent hvert 200 m ved hjulene på første aksel i kjøreretningen. Alt utstyret for betjening av flenssmöringen er samlet i en enhet Ll8, som fylles opp med trykkluft fra höytrykksledningen via et filter L25.

4 Tyfon.

Tyfonen er elektro-pneumatisk manöverbar og kan betjenes og kan betjenes på førerbordet med to ulike trykknapper samt fra assistentplass med en trykknapp. Magnetventilen F23, som fylles opp fra höytrykksledningen, er plassert slik at den også kan betjenes gjennom et hull i knebeskyttelsen under förerbremseventilene hvis spenningen skulle falle ut. Foran magnetventilen sitter en stengeventil F46, som kan anvendes ved reparasjon eller hvis magnetventilen skulle henge seg opp. Stengeventilen kan også betjenes gjennom hullet i knebeskyttelsen.

5 Vindusviskere.

Vindusviskerne og spyleanordningen er av fabrikat Trico. Viskerne kan betjenes hver for seg fra förerplassen med en vrider F37. De har to ulike hastigheter samt en spylestilling. Retningen på spylemunstykket kan justeres.

6 Sanding.

Sandingsanlegget er også elektro-pneumatisk styrt og betjenes med en vridbar knapp på förerbordet. Magnetventilene L3.8 for kjøring fra förerrrom I, og L3.9 for kjøring fra förerrrom II, er plassert i trykkluftstativet, og påvirkes avhengig av hvilken kjøreretning loket har. Den respektive magnetventil fyller opp luft til de to sandingsventilene (av resirkulasjonstype), som sitter foran første hjulpar i hver kjøreretning.

Ved betjening av sandingen, skal pedalen være nedtrykket i minst 5 sek for at anlegget skal kunne komme i gang, virke og for å kunne gi noe effekt.

7 Uvirk som transport.

Når lokomotivet transporteres i et tog som "vogn", og det ønskes at bremsen skal være virksom, dvs. den skal kunne

Trykk 711.09

3. TRYKKLUFTANLEGG

El 16

Side 14

påvirkes av trykksenkninger i hovedledningen, skal stengeventilen L3.63 være åpen. Trykklufta i hovedledningen strømmer da inn forbi tilbakeslagsventilen L3.64 og gjennom stengeventilen og videre inn på høytrykksiden. Derved fylles bl.a. forrådsbeholderne L16 og L17 opp til et trykk på 5,0 bar, og den automatisk virkende bremsen kan funksjonere som normalt.

Etter transporten skal ventilen L3.63 igjen stenges.

Nr. Dato

4. ELEKTRISK ANLEGG

Det elektriske anlegg er dimensjonert for en nominell linjespenning på 15 kV og 16 2/3 Hz. Linjespenningen tillates å variere mellom 16,5 kV og 12 kV, og manøverstrømkretsene samt hjelpekraftsystemet for kortvarig å kunne funksjonere ned til en linjespenning på 10 kV.

Styre- og reguleringsutstyret er utformet slik at lokets trekraft suksessivt reduseres når linjespenningen kommer under 12 kV.

Ved 10 kV er strømretteren helt nedstyrt.

4.1 15 kV-utstyr - Takutstyr.

Loket har 2 standard strømavtakere type SB 10a.

I takutstyret inngår også trykkluftgjennomføringer, høyspenningsbryter med skillebryter og høyspenningsgjennomføring samt ventilavleder.

Høyspenningsgjennomføringen er konstruert for maks. 36 kV, og den er utstyrt med en strømtransformator som sammen med et strømrele virker som overstrømsbeskyttelse for det komplette loket.

Ventilavlederen som er av type XAD 20 S, er innkoblet mellom bryter og høyspenningsgjennomføring. Den har til oppgave å begrense overspenningene på transformatorens primærside og funksjonerer hermed som overspenningsbeskyttelse for hele loket.

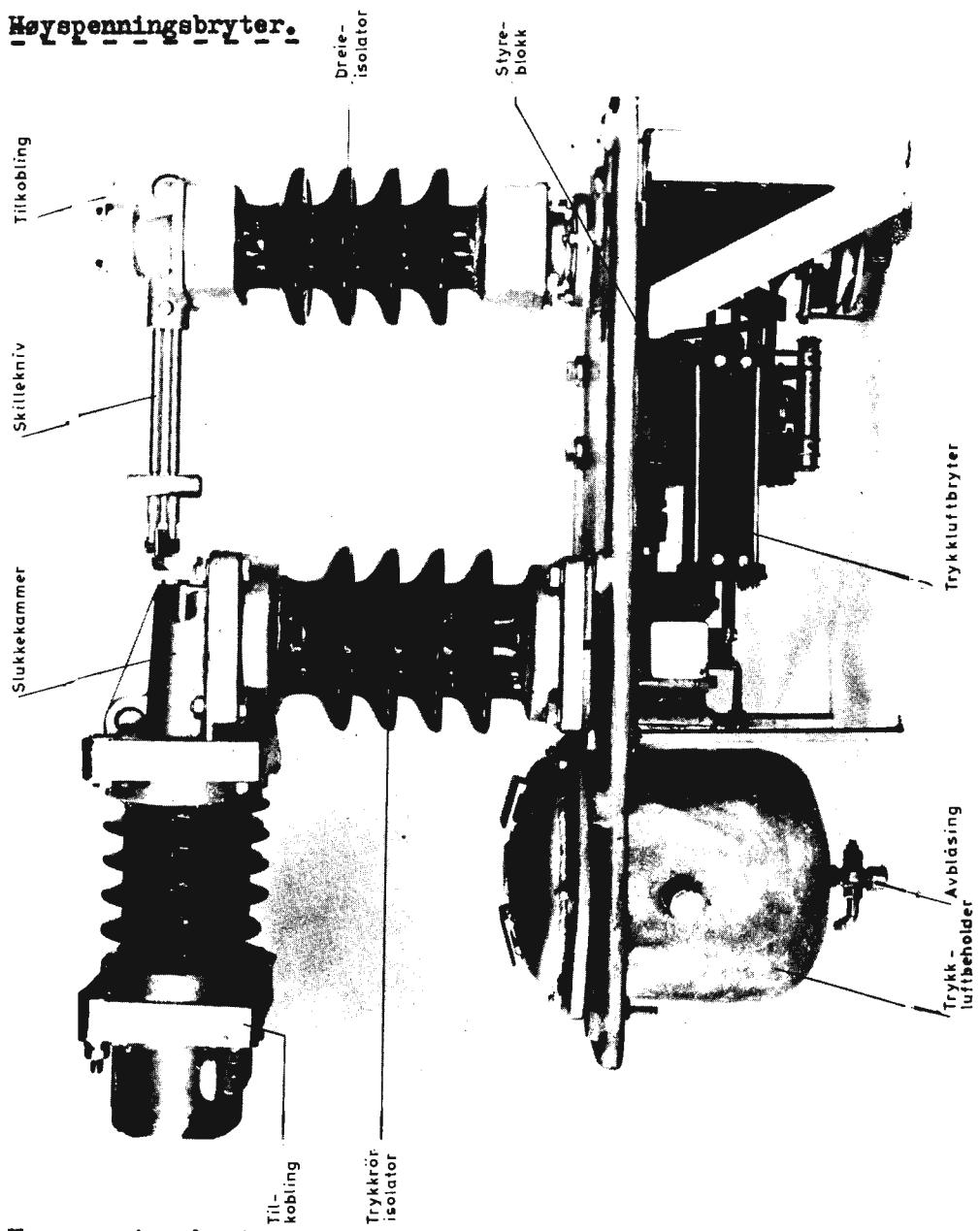
Ventilavlederen har følgende data:

Merkespenning 20 kV

Maks. tennspenning 55 kV (toppverdi)

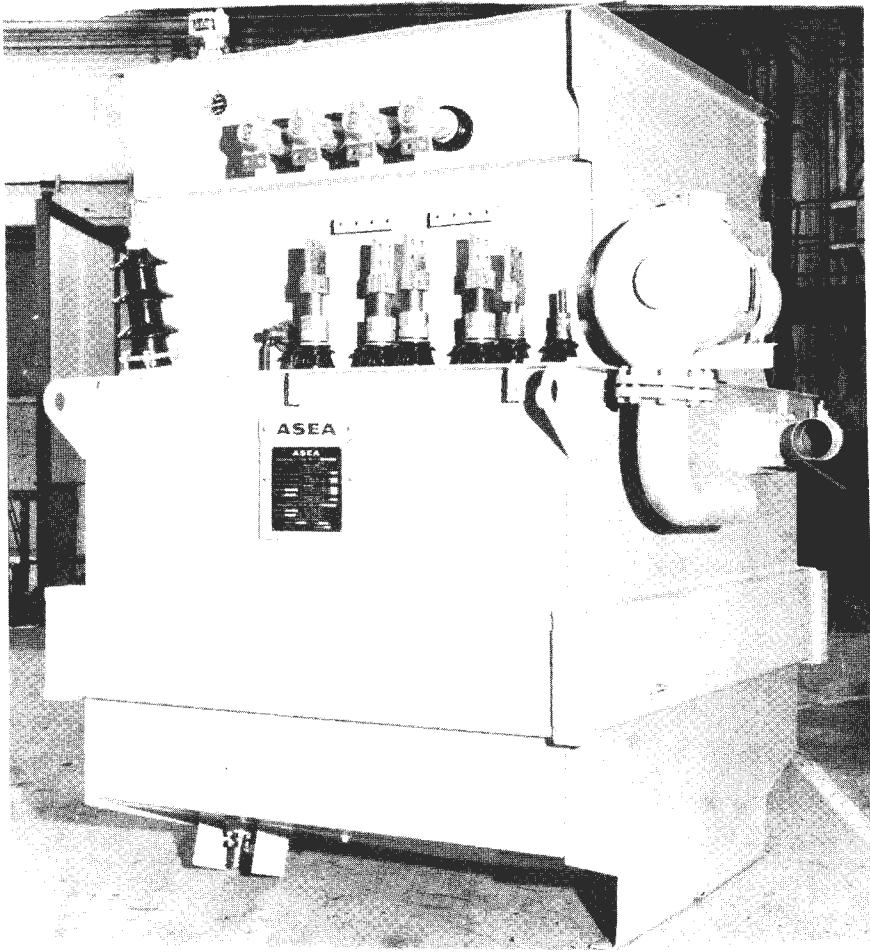
Nr.	Date

4.2

Høyspenningsbryter.

Høyspenningsbryteren er av vanlig standard type DBTF av BBC fabrikat. Bryteren har en merkestrøm på 400 A, og dens bryte - evne er ca 200 MVA. Strømavtakerne kan utkobles med sine respektive skillebrytere. Høyspenningsbryteren er plassert i den midtre takluken, og er komplettert med to håndmansvrerte skillebrytere. Høyspenningsbryteren blir styrt elektropneumatisk, og den har innkoblings- og holdespole. Videre fins en forrigling innebygd i bryteren som hindrer innkobling hvis trykket er lavere enn 5,0 bar samt også kobler ut hvis trykket blir lavere enn 4,5 bar.

Nr	Dato

4.3 Hovedtransformator - Glattingsreaktor.

Transformator TMZ 21

med reaktor XMZ 11

Hovedtransformatoren er av kjernetype med aluminiumsviklinger med unntak av primerviklingen som er av kobber. Glattingsreaktoren er plassert oppå transformatoren og utgjør tilsammen en enhet.

Transformatoren og reaktoren har felles oljekjølesystem. Kjølesystemet er et "directed oil flow system", dvs oljestrommen styres gjennom transformatorens og reaktorens viklinger. Oljekjøleren er plassert i strømretterens kjølesjakt, men strømretterens og transformatorens oljesystem er holdt atskilt.

Transformatoren er utstyrt med oljepumpe av gjennomstrømning-type som gir ca 1200 l/min.

På transformatorens overside er det plassert 2 modulskillebrytere samt en jordingsanordning.

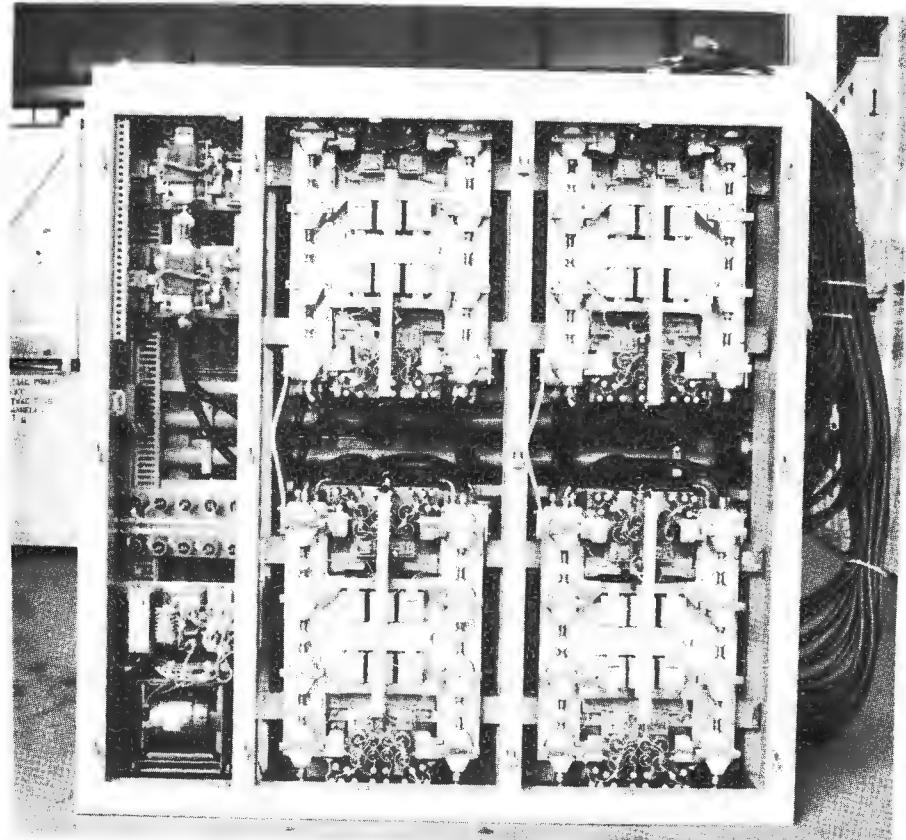
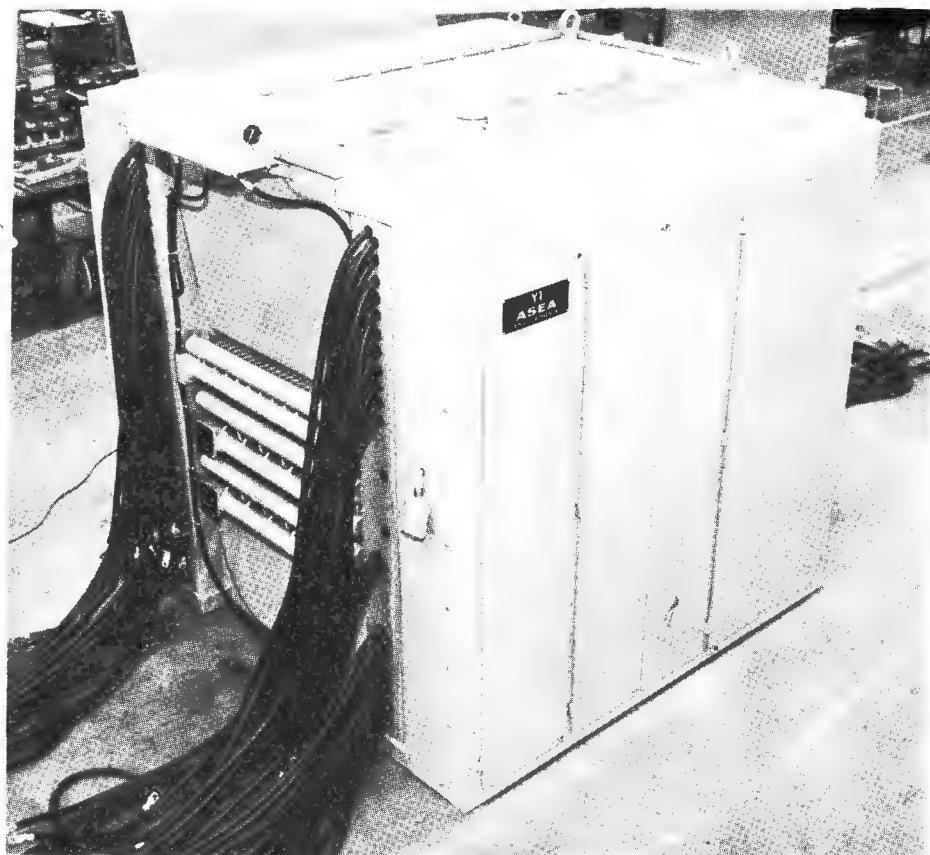
Ved hjelp av modulskillebryterne kan respektive motormodul (M1 + M2 eller M3 + M4) utkobles. Disse skillebryterne er i første rekke beregnet for bruk ved f.eks. jordfeil i strømretter eller telefilter.

Rev.

Trykk 711.09

Side 4

Nr	Dato

4.4 Strømretter.

Nr. Dato

1 /2

1 78

4.4.1 Generelt.

Strømretteren er oppbygd av tre enheter, et sentralt kjølestativ samt to ventilskap som er plassert på hver side av kjølestativet.

Kjølestativ.

Kjølestativet inneholder en vertikal kjølesjakt med tre vifter som er plassert over varmeveksleren. Luftretningen er ovenfra og ned.

Varmevekslerenheten omfatter kjøleren for strømretteren, transformatoren og reaktorene. Strømretterkjøleren er plassert øverst. Transformator- og reaktorkjøleren er plassert under strømretterkjøleren.

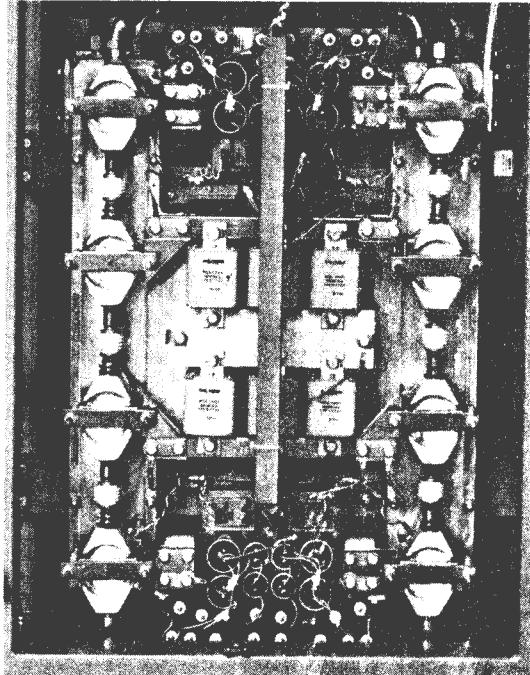
Ventilskap.

Begge ventilskapene er nesten likt oppbygd. I det ene skapet er strømretter for batteriladning plassert, mens det på samme plass i det andre skapet finnes oljepumpe for strømretterens kjølesystem.

På den resterende skapplass i hvert skap finnes 4 broenheter for 2 rotorkretser og en feltenhet med 2 feltstrømrettere. Enhettene er plassert på to rader med fordelingsrør for kjøleolje mellom radene, og enhettene er tilsluttet fordelingsrørene med gummislanger. Den elektriske tilkobling til enhettene er utført med kabler.

4.4.2 Rotorstrømretter.

Broenhet

Hver motors rotorstrømretter er oppdelt på to broer som er tilkoblet ulike viklinger på hovedtransformatoren. I alt finnes 4 rotorviklings-

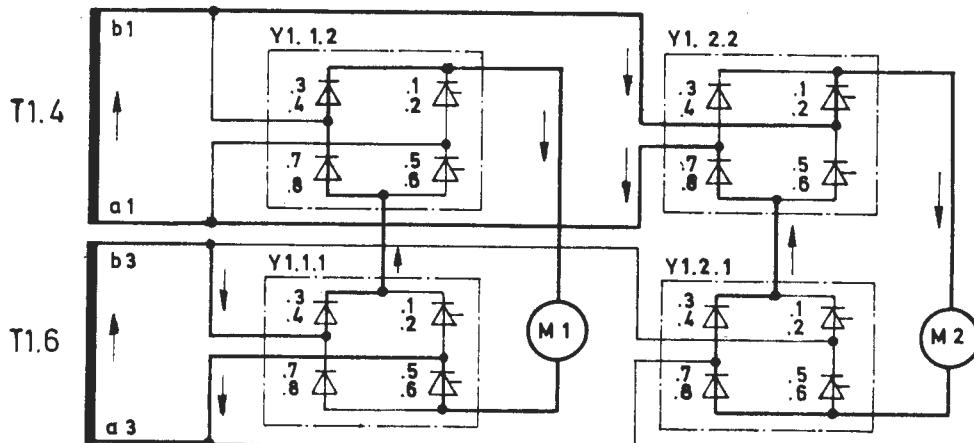
Nr. Date
_____

kretser og 8 broer, dvs to broer (til ulike motorer) er tilkoblet samme transformatorvikling.

Strømretterbroene er av halvstyrte type, dvs en brogruppe er utstyrt med tyristorer, den andre med dioder. Hver gren inneholder to parallell-koblede halvledere. Halvlederne er sikret med tre parallellekoblede spesialsikringer på 450 A, 1000 V.

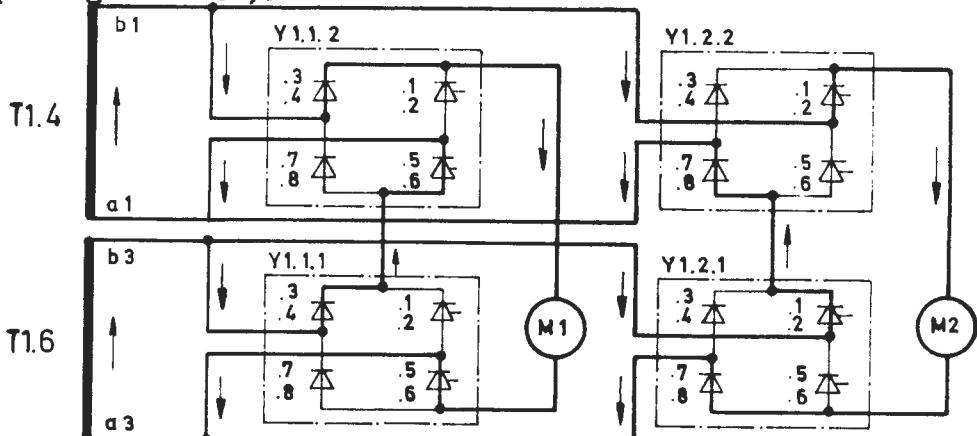
Styreprinsipp bro 1.

Tyristorene i strømretteren for en tomotormodul styres av to separate styreutrustninger, en for hver bro. Ved hastigheter under 40 km/h, når motorspenningen er lav, styrer styreutrustningen for bro 1 en gren fra hver strømretter for hver motor slik at alle transformatorviklinger blir likt belastet. Herved vil transformatorvikling 1.4 mate motor 2 under den positive halvperioden og motor 1 under den negative halvperioden (se fig nedenfor).

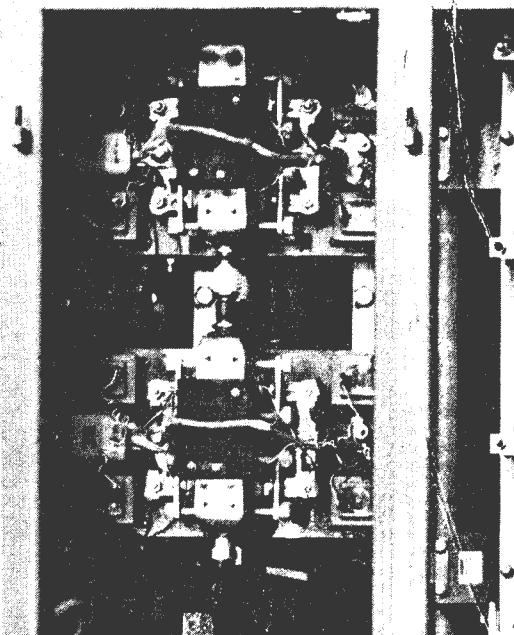

Styreprinsipp bro 2.

I styreområdet for bro 2 seriekobles to transformatorviklinger av strømretteren. Hermed blir samtlige viklinger belastet av to motorer, slik at nettstrømmen blir dobbelt så stor som ved styring i bare bro 1. (se fig nedenfor).

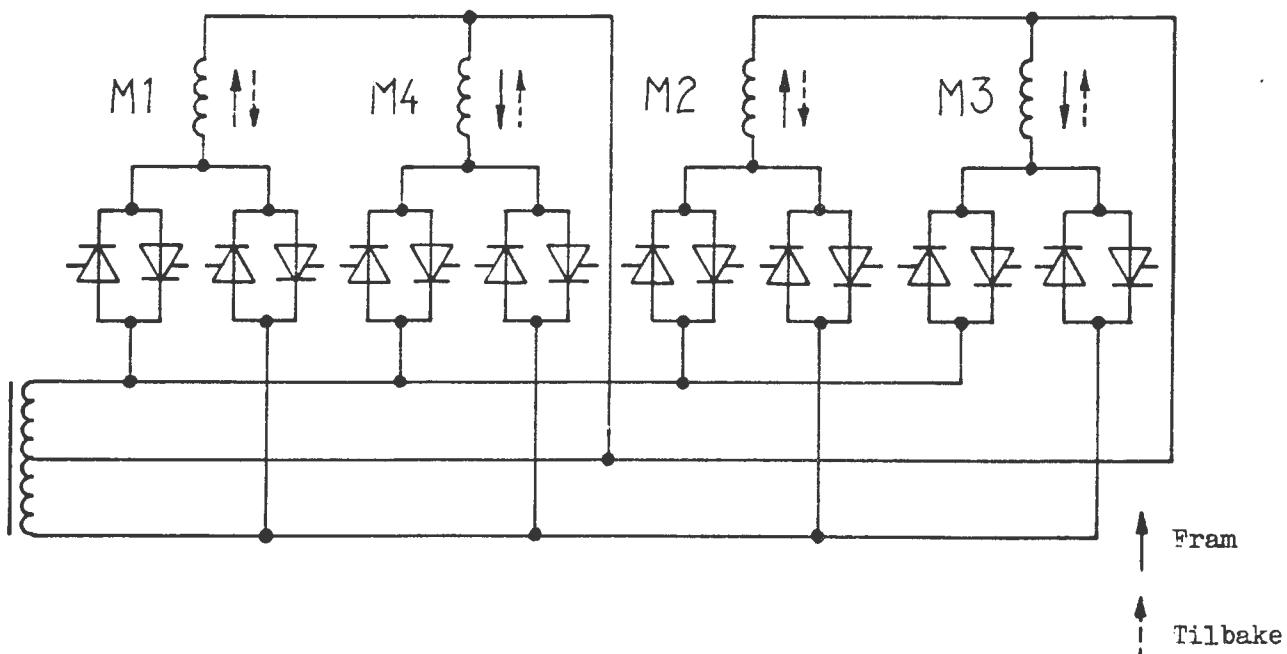

Nr. Dato

/2
784.4.3 Feltstrømretter.

Feltstrømretter

Hvert motorfelt blir separatmatet fra hver sin enveiskoblede feltstrømretter. Tyristorlene i halvparten av strømretterne er vendt for strøm til motsatt retning ifølge nedstående figur. Derved fører transformatorens begge viklingshalvdeler strøm under begge halvperiodene og med halvert momentanverdi. I midtpunktlederen går bare differansestrømmen mellom feltstrømmene.

Rev.

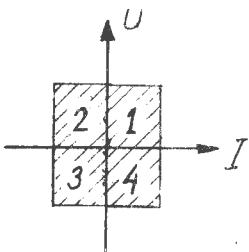
Nr

Dato

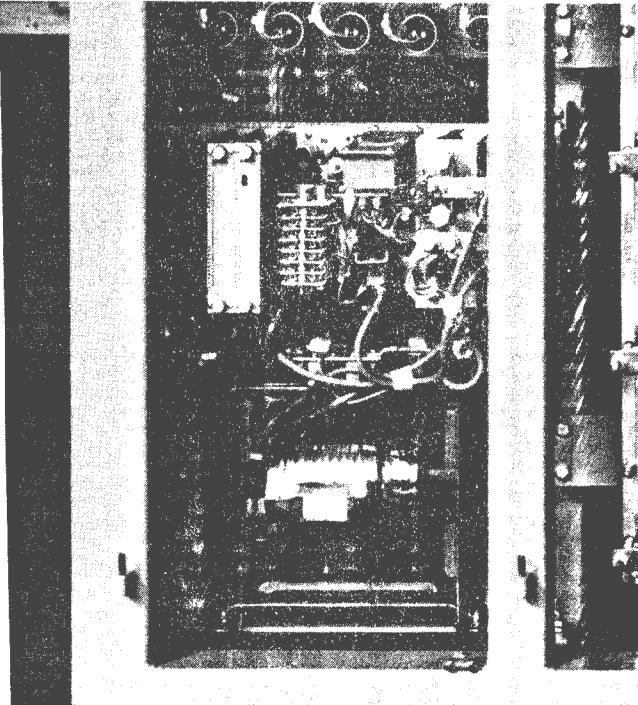
1/2

1 78

Hver feltstrømretter har et styreområde innom fire kvadranter som vist i figuren nedenfor, forutsatt at avbrudd i likestrømmen ikke forekommer. Styreområdet 1 og 3 anvendes ved normal drift for fram resp. tilbake, og styreområdet 2 og 4 for hurtig å kunne minske feltstrømmen.

4.4.4 Batteriladeutstyr.

Batteriladeutstyret er sammen med tilhørende reaktor plassert i strømretteren. Utstyret består av en halvstyrt enfasebro med styre- og reguleringsutstyr. Det er bare batteristrømmen som måles, og batteristrømsvaret anvendes dels for å danne ladestrømgrense og dels for å indikere utladning. De øvrige belastninger er hver for seg relativt små, og som kortslutningsbeskyttelse anvendes her sikringsautomater.

Ladeutstyret er dimensjonert for totalt 65 A, hvorav 40 A til batteriet.

Styreimpulsgiveren mangler β -grense, og den har heller ingen kobling mellom pulsene. Likeretteren trenger ingen α -grense, men av praktiske grunner er den satt til 25°. Indikeringen for "Uladning Batteri" er dels forriglet over "Nullspenningsrele linje" for ikke å indikere utladning når det ikke finnes linjespenning, og dels er den forsinket ca 20 s for å unngå indikering i samband med f.eks. strømavtakerfraslag.

Rev.

Nr. Date:

4.5 Hovedmotorer. Type LJH 108-4.

Hovedmotorene er separatmagnetiserte likestrømsmotorer med en effekt på 1110 kW. Hver motor veier totalt 3280 kg.

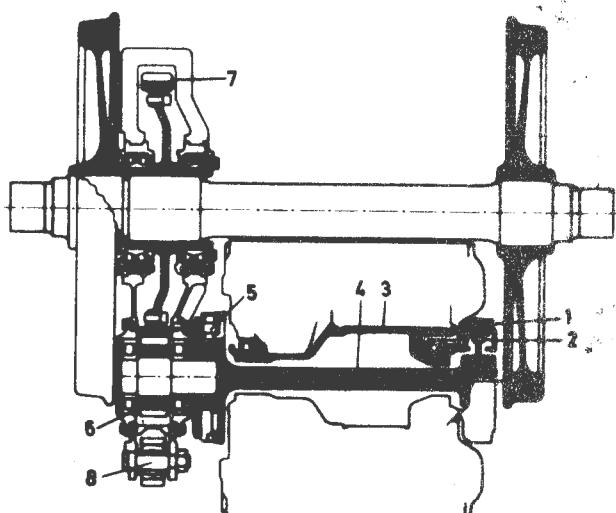
Motorens merkespenning er 890 V og den kontinuerlige strømmen er 1330 A. Baseomdrehningstallet er 1100 r/min som tilsvarer 78 km/h ved en hjul-diameter på 1260 mm og feltstrøm 280 A.

Kjøleluften til hovedmotorene tas inn over kommutatoren.

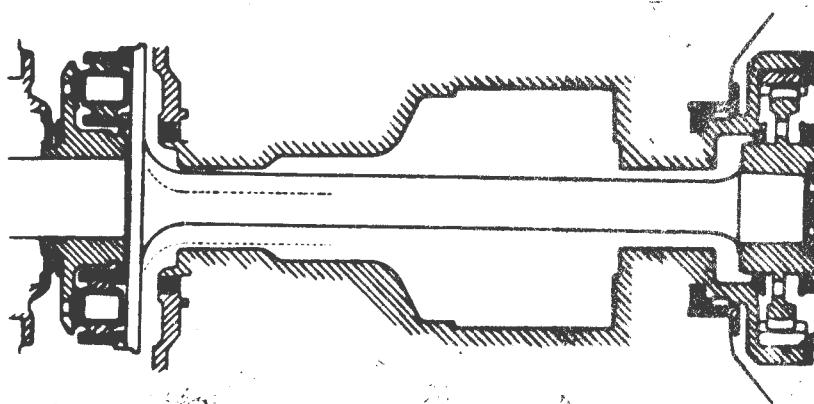
Nr. Data

Oppbygning.

Nedstasjonende figur viser oppbygningen av kraftoverføringen fra motor til hjul.

- 1 Tannhjulskebling i oljebad
- 2 Torsjonsakselens tannhjul
- 3 Reterkulaksel
- 4 Torsjonsaksel
- 5 Gummikebling
- 6-7 Tannhjulsveksel
- 8 Feste for tannhjulskapsel

Kraftoverføringen består av en torsjonsaksel som går gjennom roterens sentrum, og den ene enden er forbundet med roteren via en tannhjulskebling. Torsjonsakselens andre ende er forbundet med vekselen via en gummikebling.

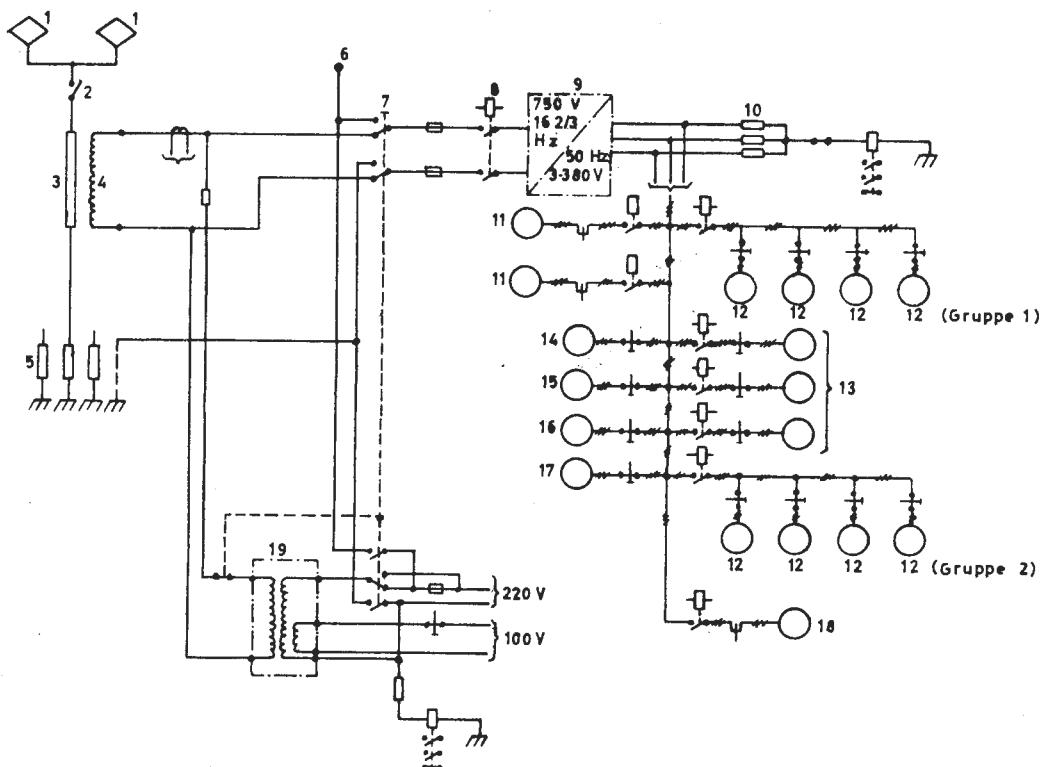
Stator Statoren består av en sveiset sylinderisk ring som også gir ut over kommatateren. I statoren er børstehus festet. Per i sterkt mulig grad å redusere behovet for glattning av likestrømmen, er kommatingspeline utført av laminert jern mens derimot hevedfeltet går i massivt jern.

Feltvikling og kommatingsvikling er utført med E-isolasjonsklasse, mens kompensasjonsviklingen har H-isolasjonsklasse.

Rotor Rotoren mangler øgntlig aksel og blikkplate. Kommatater og lager er i stedet montert på et nav. Herved oppnås en meget stiv konstruksjon og et høgt kritisk omdreinings-tall. Kommataterens kobberlommeler er av solviægering, mens nallelegene har aluft glimmer.

Reterviklingen er utført med E-isolasjonsklasse som gir maksimalt tillatt temperaturstigning på 160°C ved en omgivelsestemperatur på 40°C.

Nr.	Dato

4.6 Hjelpe maskiner

- 1 Strømavtaker
- 2 Høyspenningsbryter
- 3 Primærvikling 15 kV 16 $\frac{2}{3}$ Hz
- 4 Hjelpekraftvikling 750 V
- 5 Jordingstransformator
- 6 Prøveinntak 220 V 16 $\frac{2}{3}$ Hz
- 7 Prøveomkobler
- 8 Kentakter for omfører
- 9 Omfører 750 V 16 $\frac{2}{3}$ Hz/3x380 V 50 Hz
- 10 Nullpunktsettstand
- 11 Viftmotor for bremsemotstand
- 12 Viftmotor for hovedmotor, (4+4 stk)
- 13 Viftmotor for strømretter (3 stk)
- 14 Viftmotor for omfører
- 15 Oljepumpemotor for transformator
- 16 Oljepumpemotor for strømretter
- 17 Ventilatør for maskinrom
- 18 Kompressermotor
- 19 Hjelpetransformator 750 V/220 V, 100 V for batteriladeutstyr og lekvarme.

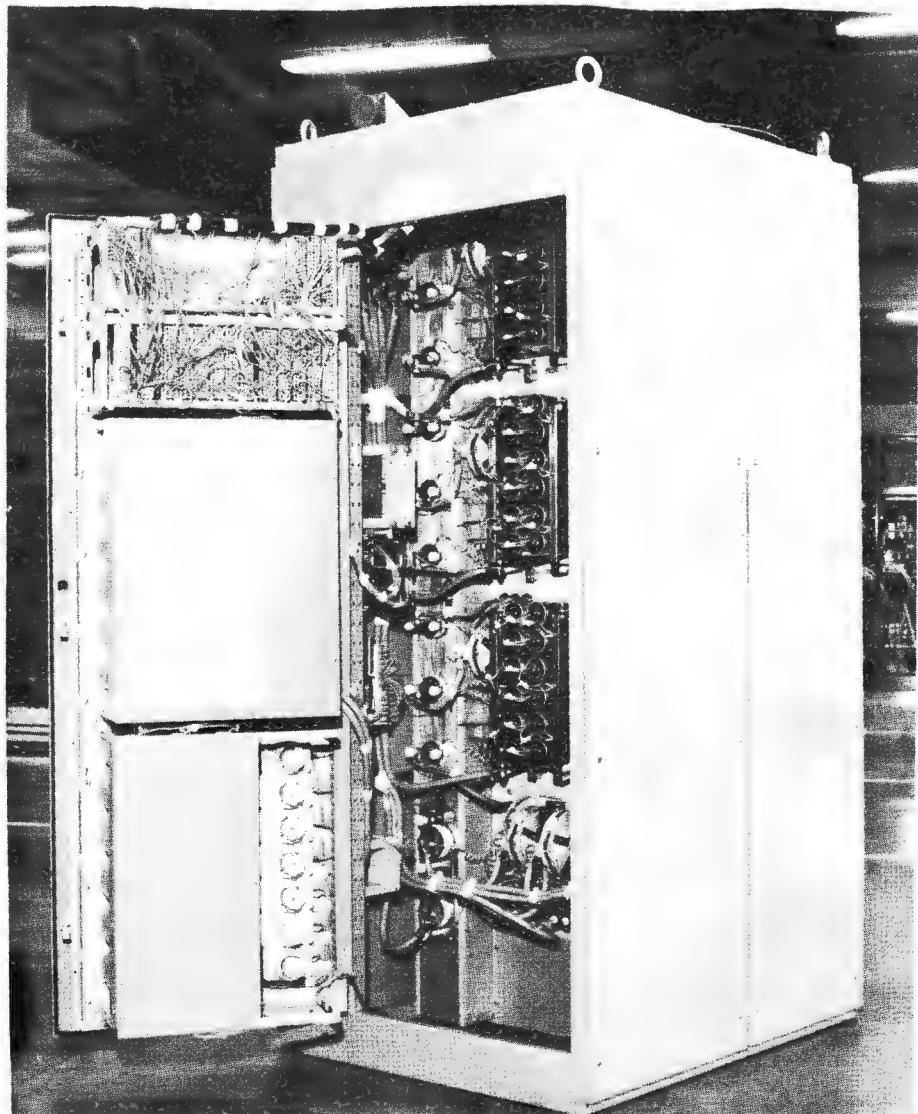
Samtlige hjelpe maskiner unntatt hjelpekompresoren drives med standardasynkrenmotorer med en merkespenning på 3 x 380 V 50 Hz.

Før å oppnå den nødvendige 3-fasespenningen, fins. en statisk omfører, som dermed erstatter den tidligere anvendte roterende omfører.

Rev. Trykk 711.09

Side 12

Nr. Dato

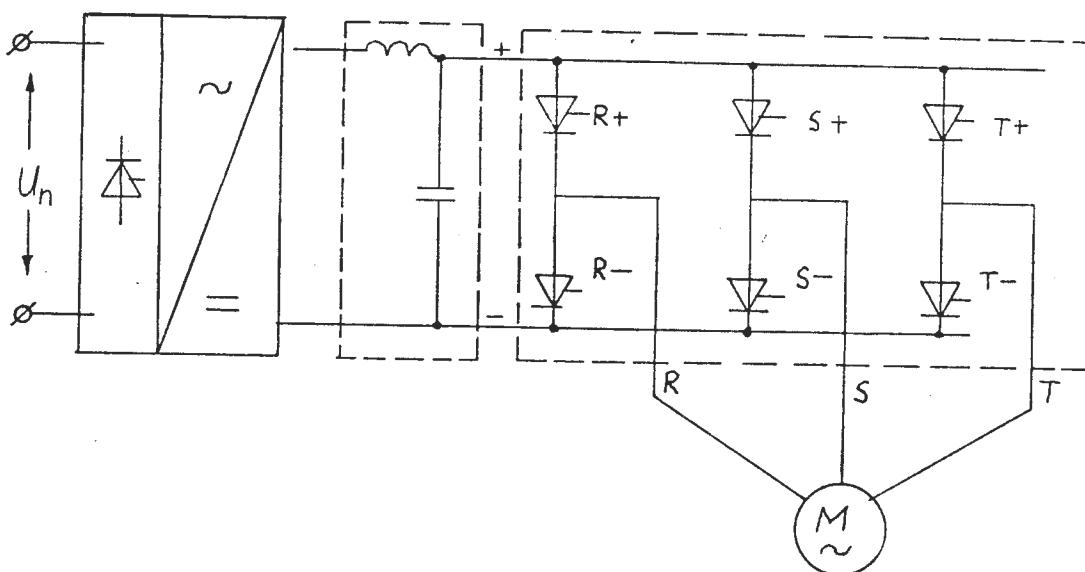
Statisk omformer YQHA 135-100 kVA.

De aktive elementene i omformeren utgjøres av tyristorer slik at servicebehovet blir lite. Andre fordeler er at man får lavt lydnivå, lave tomgangstap og en høy virkningsgrad. Dessuten er vekten lav. For en omformer med effekt 100 kVA er vekten 1015 kg sammenlignet med ca 3000 kg for en roterende omformer med tilsvarende effekt.

Omformeren gir en konstant frekvens og spenning innen mateområde Unom $\pm 20\%$.

Ved lavere matespenning minsker spenning og frekvens proporsjonalt med matespenningen. Forholdet mellom spenning og frekvens er hele tiden konstant.

Oppbygging Oppbyggingsprinsippet framgår av nedenstående figur.

En halvstyrt strømretter regulerer likespenningen over glattingskondensatoren i mellomleddsfilteret. Den etterfølgende vekselretter, som er selvkommuterende, hakker opp likespenningen til trefase vekselspanning, som har en likerettet middelverdi på $\approx 0,67 \times$ likespenningen.

Omformeren er utstyrt med en kjølevifte som gir ca 1m³/sek. Største delen av luften går ned for å kjøle mellomleddsreaktoren, som har en dominerende tappseffekt i omformeren. En mindre del av luften avledes for å kjøle elektronikk komponenter, kondensatører osv. i skapets framre del. Luften suges inn gjennom taket og blåses ut i lokets underramme. I skapet inngår også elektronikk i COMBIFLEX system for den interne styring og regulering. Elektronikken mantes med vekselspanning 200 Hz 58 V fra mateapparatet som tilhører lokets reguleringsutstyr.

Dimensjoner

Omformer er oppbygd i et skap av standardtype med 800 mm bredde. Dybde = 1050 mm. Høyde = 1975 mm. I skapet er det også plass for mellomleddsreaktoren.

Rev.

Trykk 711.09

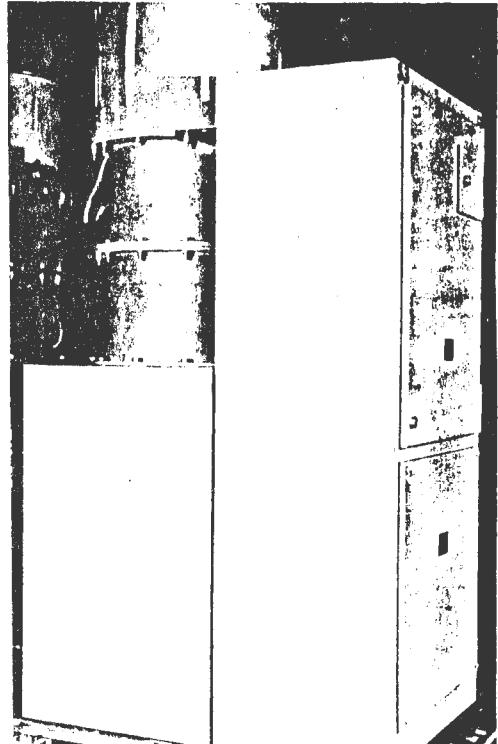
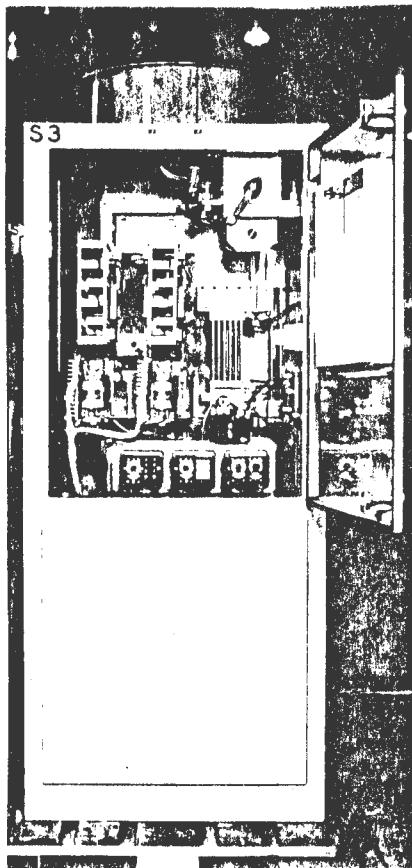
4. ELEKTRISK ANLEGG

EL 16

Side 14

N	Dato	Data	Matespenning	750 V $\pm$ 20 % 14-17 Hz
		Avgitt spenning	3 x 380 V $\pm$ 2 % sinus-ekvivalent	50 Hz $\pm$ 2 % 1)
		Avgitt effekt	YQHA 100 100kVA	cos 0,80
			YQHA 135 135kVA	cos 0,80
		Tomgangstap	3 kW	
		Virkningsgrad	92,5 %	
		Vekt	YQHA 100	1015 kg
			YQHA 135	1365 kg
			YQHA 135/100	1015 kg
4.7		1) Sinusekvivalent = Samme likrettede middelverdi som sinusspenningen gir. Effektivverdien for sinusformet spenning = $1,11 \times U_{mid}$. Utspenningen fra omformeren har en eff. verdi på ca 420 V.		
4.7		Omformeren er dimensjonert for å kunne direktestarte asynkronmotorer med en sammenlagt effekt på 45 kW. Ved høyere effekt må lasten deles i grupper.		
4.7		<u>Manøverstrømsystem.</u>		
4.7		Før mating av releer, kontaktorer, belysning osv. fins ett Nifebatteri som består av totalt 40 celler som gir 48 V 70 Ah/5h. Batteriet er plassert i en batterikasse i underrammen på venstre side. Ved service på batteriene kan batterienhetene trekkes ut på geider, som gir god adkomstmulighet.		
4.7		For lading av batteriene finns et ladeappararat som mates med 100 V 16 2/3 Hz. Dette ladeapparatet er plassert i strømretteren og er nærmere beskrevet under avsnitt 4.4.4. Batterispenningen er altså 48 V, men da ladeapparatet er innkoblet, blir matespenningen 60 V. Matespenningen tas ut via sikringsautomater som samtidig fungerer som skillebrytere for respektive manøverstrømkretser.		
4.7		Manøverstrømsystemet er utført for multippeldrift av loket, og derfor kan maks. 3 lokomotiver kjøres fra en førerplass. Ved multippelkjøring overføres signalene mellom lokomotivene via flerpolige multippeluttak som er plassert på lokfrontene. Til hvert lok finns en løs multippelkabel som anvendes for sammenkobling av lokomotivene.		
4.8		<u>Apparatstativ - Apparater.</u>		
4.8		Overalt i loket anvendes apparater av normal standardutførelse, dvs. kontaktorer, releer osv. av samme utførelse som anvendes i øvrige industrianlegg. De endringer som er gjort har vært nødvendige for å tilpasse apparatene til den aktuelle matespenningen 48-60 V, som normalt ikke er standard. De apparater som er spesielle for loket, er de enpolige kontaktorer som anvendes som motor- og togvarmekontaktorer. Disse kontaktorer er også elektro-pneumatisk styrte, mens de øvrige kontaktorer er elektro-magnetiske.		
		E Had		1. 10. 1977

Rev.

N
Dato
1/2
784.8.1 Motorstativ S1 - S4.

Motorstativet er plassert i maskinrommet over de resp. hovedmotorer. Stativet består av 4 deler som er apparatdel, filterdel, vifte og lyddemper. Luften til de resp. hovedmotorer tas inn gjennom takluken og ned gjennom lyddemperen, vifte og filterdel til hovedmotoren.

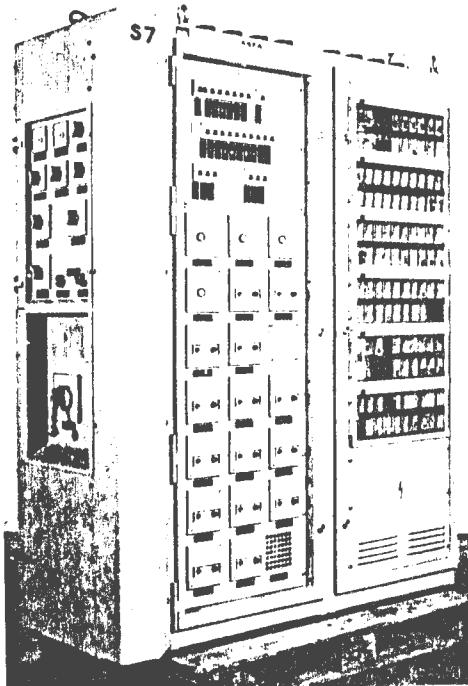
Tetningen mellom takluke og lyddemper skjer med hjelp av en mansjett som sitter fast i takluken og tetter imot en plan flens på lyddemperen. P.g.a. det undertrykk som rår foran viften, blir denne tetning effektiv.

Stativets apparatdel inneholder i sin øvre del motorkontaktor, bremsekontaktor, motorskillebryter, skillebryter for omdreiningstallsgiver, shunter for måling av motorstrøm samt overstrømsreleer og overspenningsrele. I S1 og S3 finnes dessuten jordfeilsrele for de resp. rotorkretser.

Videre finnes i hvert motormøbel to luftstrømsvoktere. En av disse påvirkes så snart en av viftene er igang, mens den andre krever at begge viftene er igang for å virke. I den nedre del av apparatdelen finnes i S1 og S3 motstand for resp. jordfeilsrele rotorkrets.

Rev.

Nr.	Dato
1	1/2
	78

4.8.2 Apparatstav S7.

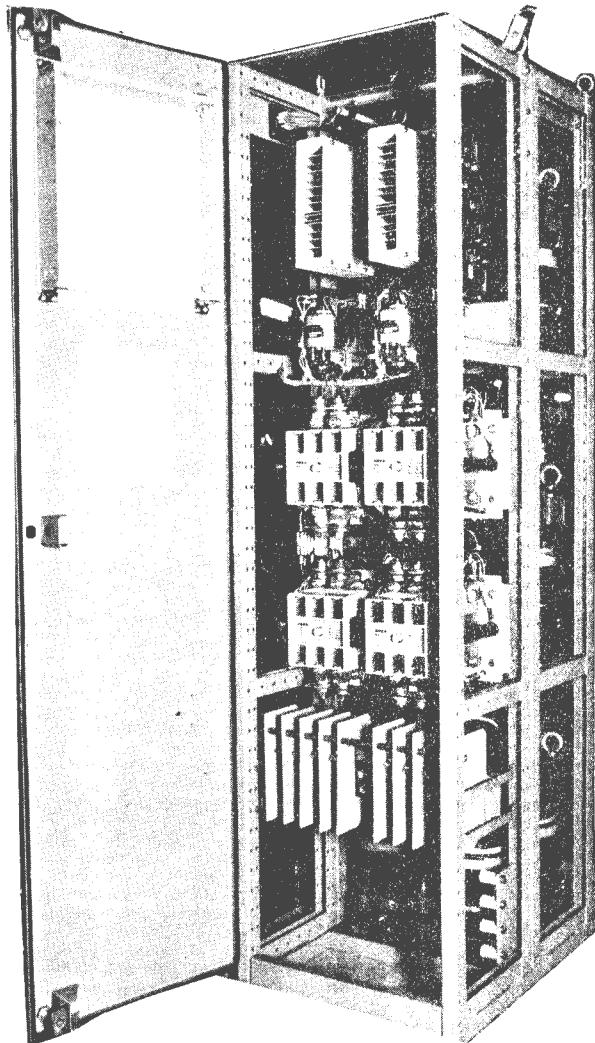
Apparatstavet S7 er plassert inntil transformatoren mot førerrom 2. På stavets gavl, som er vendt mot venstre sidegang, sitter bl.a. samtlige brytere som må betjenes for å sette loket i drift. På stavets framside finnes to svingbare rammer hvor sikringsautomater og motorvern er montert i den venstre rammen, mens den høyre rammen inneholder 6 Combiflex-rammeverk hvor samtlige releer er montert.

Inne i skapet finnes 4 grupper av kontaktorer som er montert på hver sin apparatplate. Disse kontaktorer er beregnet for vifter, kompressor og omformer. Lengst ned til høyre i skapet finnes kontaktor for jording av rotorkrets M2 og M4 ved elektrisk bremse, samt kontaktorer for de to bremseviftemotorene.

Videre finnes i S7-stativet også et strømreguleringsapparat for hastighetsmåleranlegget samt et elektronisk fastbremsingsvern. (Strømreguleringsutstyret og fastbremsingsvernet er ikke montert på ovenstående bilde).

På høyre gavl av stavet er SIFA-utstyret montert.

Rev.

Nr Dato
1/2
784.8.3 Apparatstativ S8.

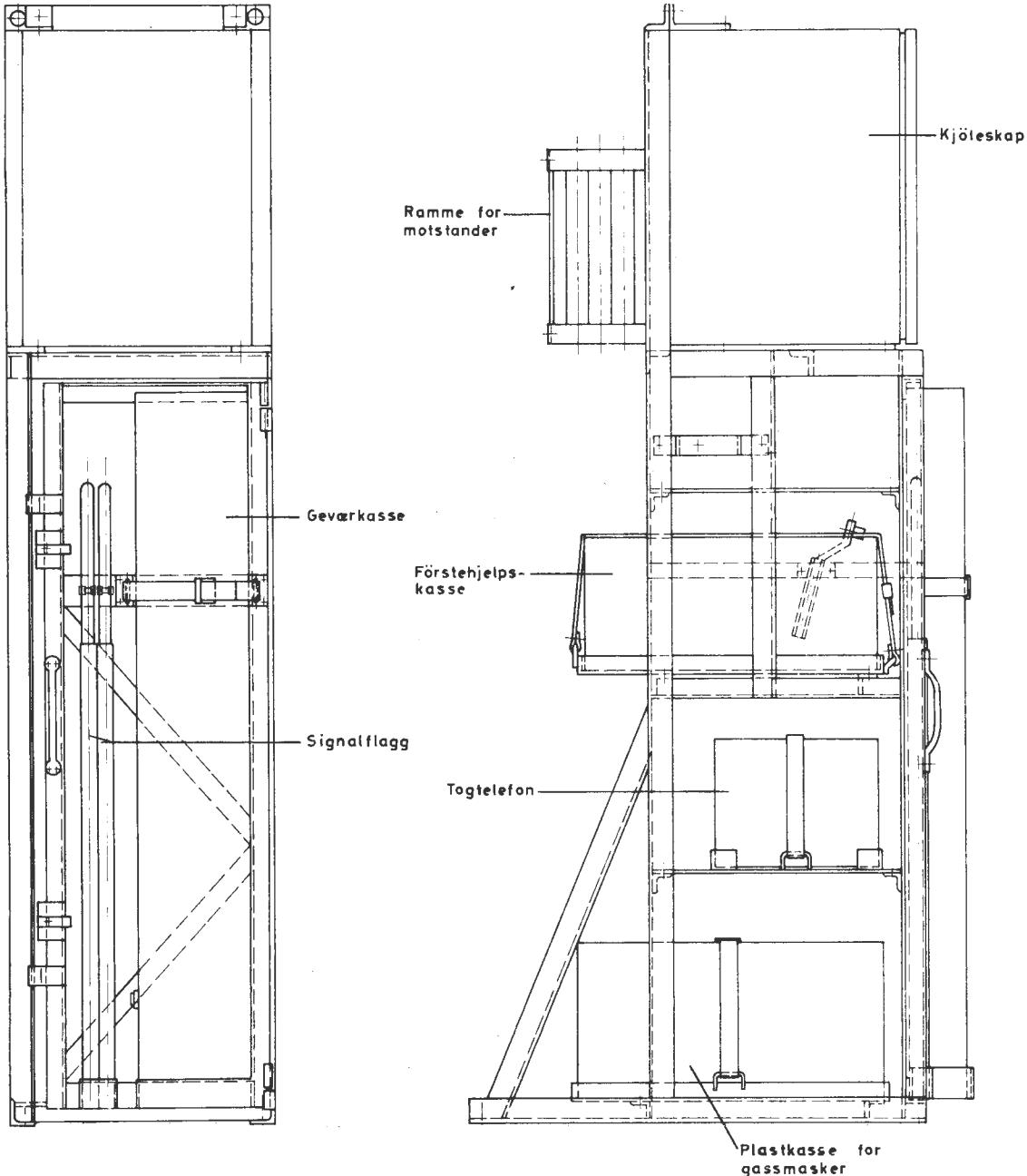
Apparatstativet S8 er plassert mellom strømretter og motormøbel S2, inntil venstre sidegang .

Stativet inneholder øverst to togvarmekontaktorer for resp . 800 og 975 V .

Under finnes 4 kontaktorer for innkobling av telefilter.

På baksiden av stativet finnes også 4 reaktorer som inngår i telefilteret.

Nr. Dato

4.8.4 Apparatstativ S9.

Apparatstavet S9 er plassert inntil strømretteren mot førerrom 1 på lokets høyre side.

Stavivet inneholder på framsiden et kjøleskap samt også endel løst utstyr som f.eks. **førstehjelpskasse.**

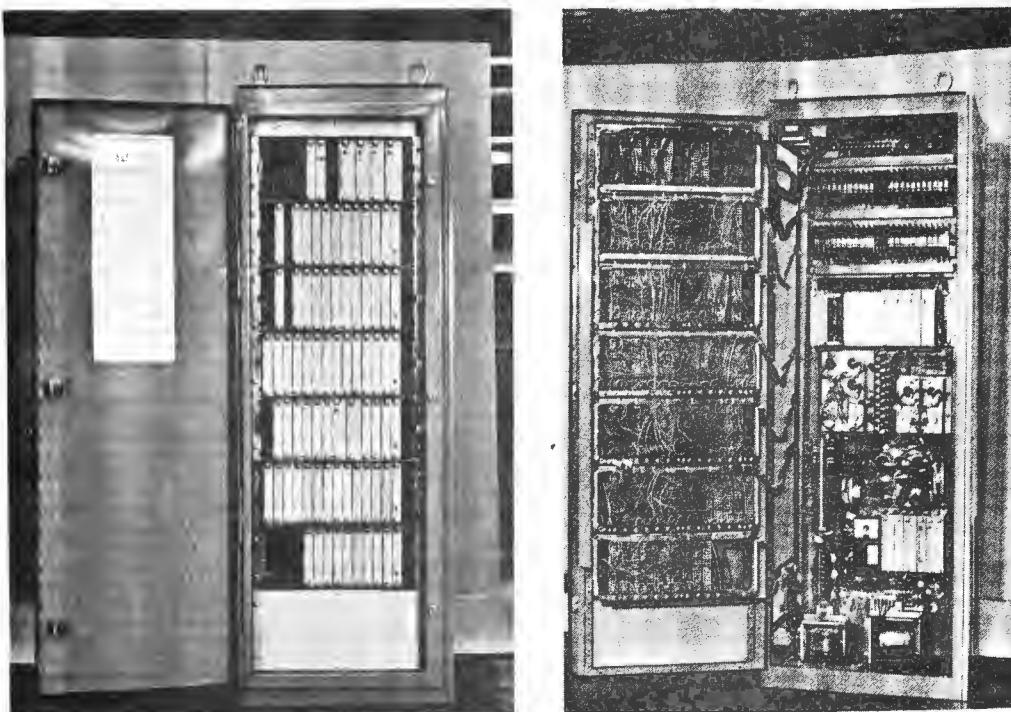
I stavivet øverst finns en ramme med utladningsmotstand for filter-kondensatorer og nullpunktsmotstand for 3-fasesystemet.

Rev.

Trykk 711.09

Side 19

Nr	Dato
1	1/2
	78

4.8.5 Stativ for styre- og reguleringsutstyr - Y2.

Dette stativ er plassert bak omformeren og inneholder styre- og reguleringsutstyret.

Stativet er bygget opp av en framre svingbar ramme som inneholder i alt 7 rammeverk. På skapets bakside finnes ytterligere et rammeverk samt mateapparatet for elektronikkutsstyret.

Rammeverket på skapets bakside inneholder strømmålerutstyret for motorstrøm samt måleapparat for hastighet og linjespenning.

Mateapparatet er behandlet under avsnitt 4.10.

I den svingbare rammen er følgende enheter montert:

Spenningsmåleapparat motorspenning	4 kort
Styreutrustning tomotormodul 1	12 "
" " 2	12 "
Rotor og feltstrømsregulator	14 "
Regulering- og referansefunksjoner	10 "
Hastighet og temperaturmåling	11 "
Slireregulering	10 "

På stativets overside finnes et antall flerpolige kontakter for tilslutning av reguleringsutstyret til strømretteren og for tilslutning av stativet til de øvrige manøverstrømkretser.

I stativet finnes også nærmest gulvet to Cannonkontakter for tilslutning av PRESSDUKTOR-giverne i boggi I respektiv boggi II.

Nr.	Dato

4.8.6 Kondensatorstativ.

I lokets underramme på hver side av loket fins to identisk like kondensatorstativ montert. Hvert stativ inneholder 10 kondensatorer, dvs. kondensatorer for en tomotormodul. Kondensatorene er hver på $1120 \mu F$, resp. $467 + 653 \mu F$.

Stativene er montert slik at de enkelte kondensatorer kan demonteres innover mot lokets sentrum.

4.8.7 Apparater og apparatstativ i førerrommet.

I hvert førerrom finns et stativ F3 som inneholder et rammeverk for releer og brytere for togvarme, førerromsvarme, kaminer og kokeplate samt et amperemeter for togvarmestrøm.

Lengst ned på skapet finns en rekke sikringsautomater for belysning og varme.

4. ELEKTRISK ANLEGG

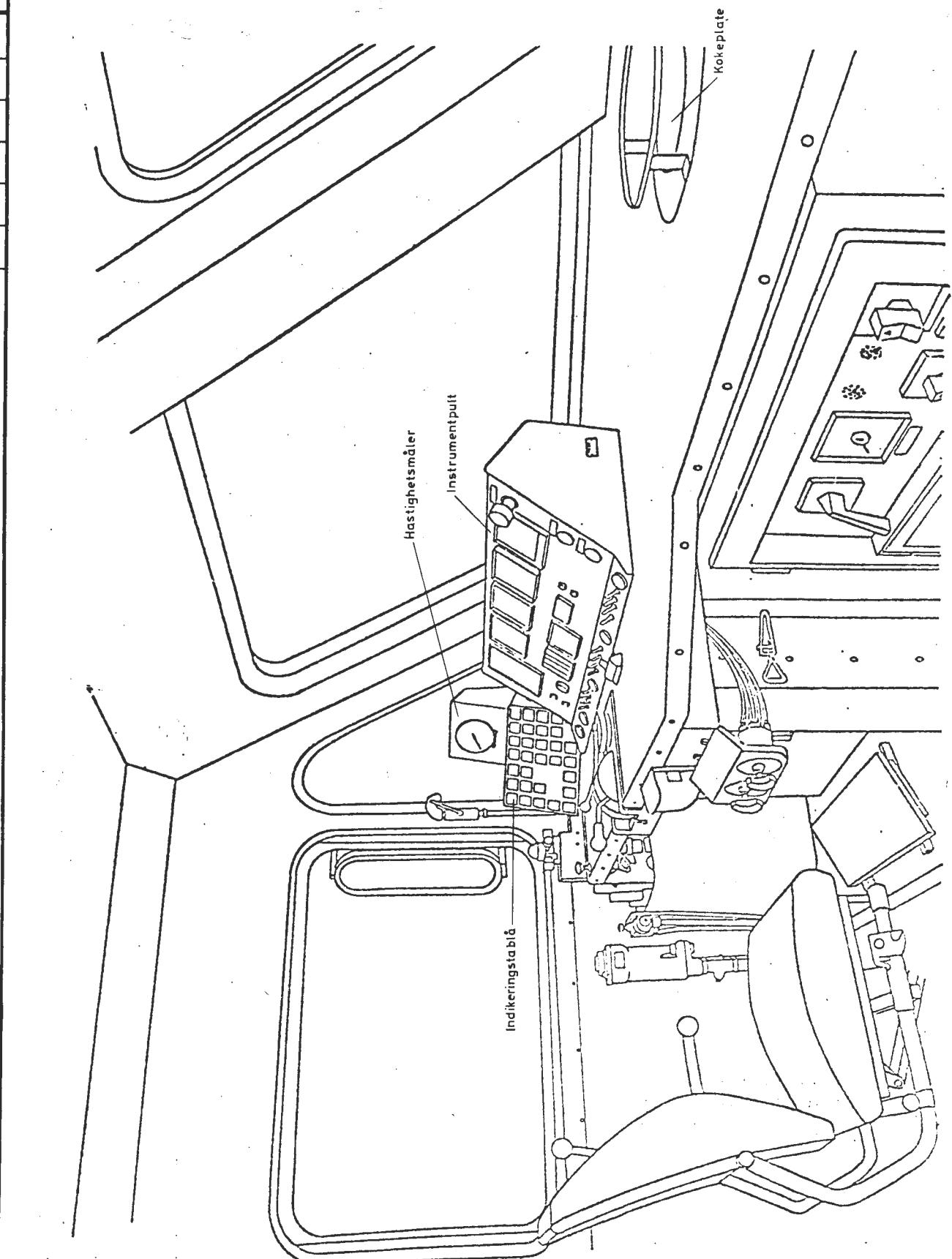
EL 16

Rev.

Trykk 711.09

Side 21

Nr Dato

Rev.

Trykk 711.09

4. ELEKTRISK ANLEGG

EL 16

Side 22

Nr Dato

På venstre side av førerlassen finns togbremseventil og direktebremseventil, og over til venstre mellom sidevinduene står nødbremsekranen.

Foran føreren finns hastighetsmåler, en instrumentpult, en kontroller samt et indikeringstabla.

Instrumentpulten inneholder manometer for hovedledningstrykk, voltmeter for linjespenning, amperemeter for motorstrøm samt et potensiometer der den ønskede hastigheten kan innstilles. Dessuten finns brytere for belysning, vifter osv samt et signaltabl med 12 signallamper.

Kontrolleren består av en vendevalse og en kjørevalse. Vendevalsen har fire stillinger S, B, 0 og F, og nøkkelen kan bare tas ut i stilling S. Med nøkkelen i denne stillingen er matingen til visse vitale deler av manöverstrømsystemet brutt. Stilling 0 anvendes ved opphold under kjøring, og med kontrolleren i denne stillingen, kan sikkerhetspedalen slippes.

Vendevalsen og kjørevalsen er mekanisk forriglet slik at vendevalsen bare kan betjenes når kjørevalsen ligger i stilling 0. Kjørevalsen kan bare betjenes når vendevalsen står i stilling F eller B.

Kjørevalsen har et fast betjeningshåndtak, og for å få trekraft, føres håndtaket framover, mens håndtaket skal føres nedover for å få bremsekraft.

For trekraft er det 9 stillinger, og en bestemt stilling på kjørevalsen tilsvarer en bestemt maksimal motorstrøm. Det bør påpekes at om en lavere strømgrense enn den som tilsvarer stillingen på kjørevalsen gjelder, f.eks. p.g.a. lav linjespenning, så overskrides ikke denne lavere grense uansett stillingen på kjørevalsen.

For bremsekraft finns 6 stillinger. Hver stilling tilsvarer en bestemt bremsekraft, dvs. i stilling 6 120 kN.

Rev.

Nr. Dato

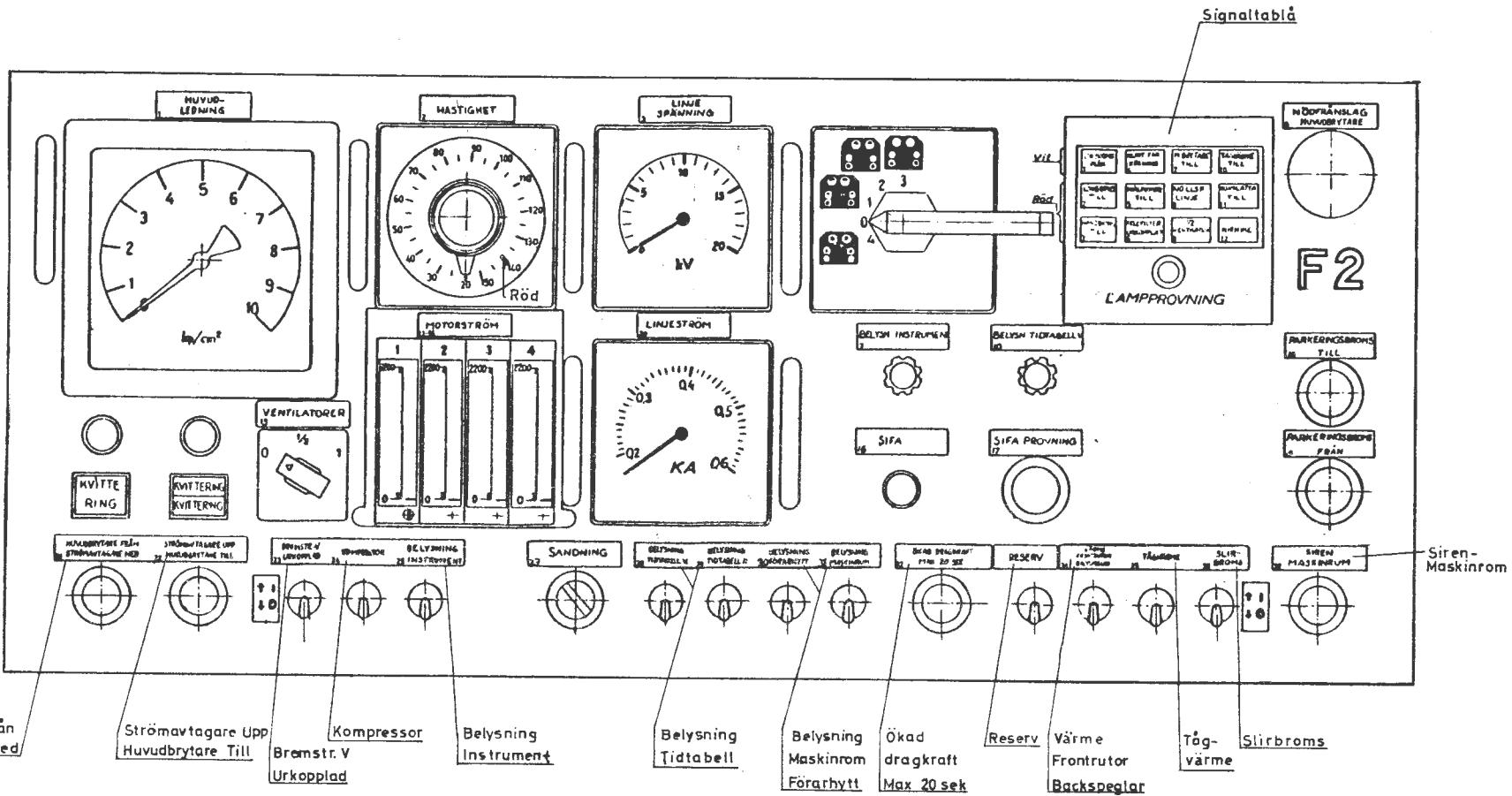

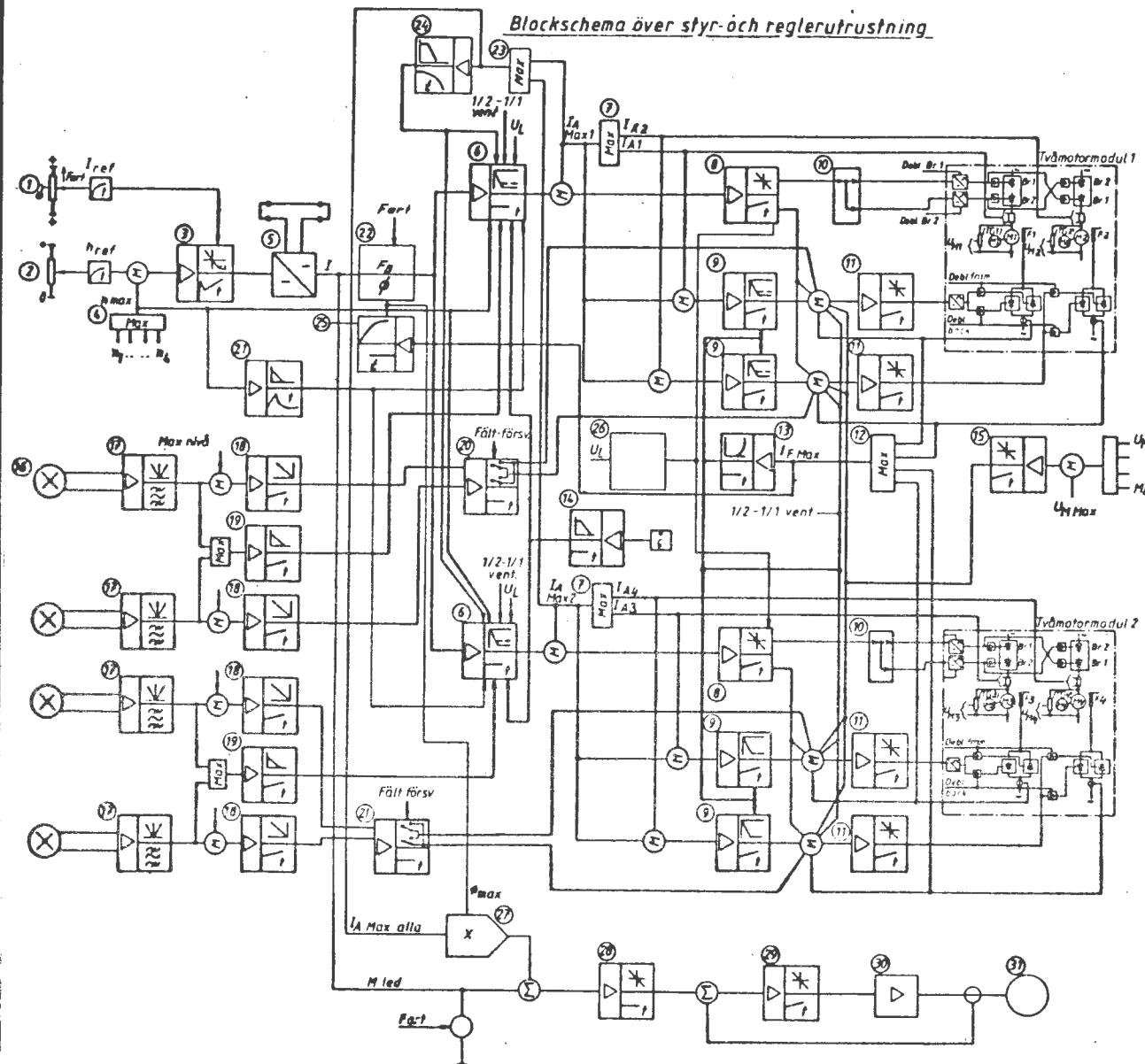
Trykk 711.09

4. ELEKTRISK ANLEGG

EL 16

Side 23

Instrumentpult.

- 1 Børverdigiver rotorstrøm
 2 Børverdigiver hastighet
 3 Hastighetsregulator
 4 Maks.verdidanner for omdreinings-tallssvar
 5 Overføringslenke for strøm-referanse
 6 Strømbegrenningsenhet for $I=f(U_L)$
 7 Maks.verdidanner for rotorstrøm i samme motormodul
 8 Rotorstrømregulator
 9 Lastdelingsregulator
 10 Fordelingsenhet for br. 1 og br. 2
 11 Feltstrømregulatorer
 12 Maks.verdidanner for feltstrømmer
 13 Lastdelingsbegrensning
 14 Temp. overvåking strømretterolje
 15 Rotorstrømregulering
 16 PRESSDUKTOR-giver i reaksjonstag
 17 Båndpassfilter likretterenhet
 18 Individuell slireregulator
 19 Totaltrekkraftregulator 2 motorer
 20 Fordelingsenhet
 21 Slirevern m/dynamisk slirevern, overomdreiningstallsvern og lastdelingsblokkering
 22 Divisjonsenhet
 23 Maks.verdidanner bremserotorstrøm
 24 Temp. overvåking bremsemotstand
 25 Funksjonsgenerator $\phi = f(I_F)$
 26 Feltsvekkingsbegrensning ved lav linjespenning
 27 Multiplikator bremsemomentberegn.
 28 Ledeverdidanner bremseventilstyr.
 29 Strømregulator for ventilstyring
 30 Effektforsterker
 31 Magnetventil for styring av luftbremse

Nr. Date

4.9

Kontaktorer, relører, motorvern, fjernregulering.

Denne komponenten er standardapparater unntatt de enkelte kontaktorene som anvendes for tegvarme og som motorkontakter. For disse apparatene henvises til kataloger og brosjyrer som finnes i den separate apparatbeskrivelsen.

4.10

Styre- og reguleringsutstyr.

Styre- og reguleringsutstyret er samlet i en enhet - Y2-skapet. Stort sett kan elektronikkutstyret inndeltes i følgende hovedgrupper: Hastighetsregulering, strømregulering, slireregulering og styrepuls-utrustning. Elekkskjema, se blad 100 og 101 i skjema 6134 157.

Hastighetsregulering.

Skal-verdiene til strøm og hastighet gis av potensiometerne (1) og (2). For at referanseendringene ikke skal bli rykkvise og ukomfortable, er referansesignalene filtrert sterk før de når hastighetsregulatoren (3). Hastighetens verdi gis av målesyfør i meterene som gir en frekvens som er proporsjonell med motorenas endreiningstall. Målesyfesignalenes frekvenser analogenformes, og maks.verdien av alle 4 akslers hastighet går inn på hastighetsregulatorens summeringspunkt. Hastighetsregulatorens utsignal er begrenset til den verdi som strømreferansen (kjørsakontrolleren) er innstilt på. Signalet ut fra endreiningstalls-regulatoren representerer det moment som trengs for å opprettholde den innstilte hastighet. For at flere multippelkoblede lokomotiver skal kunne fordele belastningen likt, må overføres endreiningstalls-regulatorens utsignal av overføringslenken (5) til alle multippelkoblede enheter.

Signalet fra overføringslenken (5) går gjennom divisjonsenheten (22), som ved dreiling slipper igjennom strømreferansen uten påvirkning.

Strømregulering.

Hvert lok har to strømreguleringer uavhengige av hverandre. Hver modul består av to motorer, motor M1 og M2 i den ene modulen og motor M3 og M4 i den andre. Begge strømreguleringsenhetsene er innbyrdes helt like.

Samme strømreferansen, I_{ref} , kommer fra overføringslenken (5), via divisjonskretsen, til samtlige multippelkoblede lokomotivers strømbegrensningselementer (6). I hvert enkelt lokomotiv begrenses strømreferansen av strømbegrensningselementen (6) med henblikk på linje-spennin, hastighet, ventilasjonstilstand (hel- halvventilasjon), strømrettertemperatur, strømdeling i strømretteren, sliring og ved bremsing avhengig av bremsemotstandens aktuelle temperatur.

Strømreferansen som fås internt i lokomotivet, jämføres i begge modulenes strømregulatorer (8) med den største verdien av hver tomodulens rotorstrøm. Ved at samme strømreferanse vanligvis (ved samme begrensning i strømbegrensing i strømbegrensningselementene) kommer til lokets begge strømregulatorer, blir de største returstrømmene i hver modul like seg imellom. Strømregulatorene (8) har to utganger, en for rotorstrømretterens styring og en for feltsvekking. Rotorstrømretteren styres via en fordelingsenhet (10), som først styrer ut bre 1, og når den er fullt utstyrt, styres bro 2 ut. Først da bre 2 er helt utstyrt,

Trykk 711.09

4. ELEKTRISK ANLEGG

EL 16

Side 26

Nr. Dato

begynner strømregulatoren (8) å feltsvekke ved å minske referansen til begge feltregulatorene (11) i samme motormodul.

Ved lav linjespenning begynner lokomotivet å feltsvekke tidligere enn ved høy linjespenning for uavhengig av matespenningen å kunne opprettholde ønsket rotorstrøm.

Belastningen på det matende nettet minsker om det nødvendige dreiemoment ($M = kI \cdot \phi$) kan fås med så stort fluks (ϕ) i motorene som mulig. Med en feltsvekkings-begrensning som er avhengig av linjespenningsfall (26) danner loket dreiemomentet ved stort linjespenningsfall i første rekke ved et fullt fluks. Dette betyr dog at loket ved stort linjespenningsfall ikke kan kjøres med full hastighet.

Feltsvekkings-begrensningen innebefører også at rotorstrømmen i motorene blir mindre, med lavere termiske påkjenninger på motorene som resultat.

Feltregulatorene (11) får et referansesignal som er summen (med tegn) av grunnfeltsreferanse (ved 1/1-ventilasjon som gir 280 A feltstrøm, ved 1/2-ventilasjon 235 A), feltsvekkings-signal, lastdelings-signal, maks. motorspenningsregulering og slirereguleringsignal fra pressduktorsystemet.

Lastdelingen mellom begge motorene gjøres av lastdelings-regulatorene (9) ved å minske feltstrømmen på den motor som har laveste strøm. Høyeste tillatte rotorstrømsforskjell mellom motorene uten inngrep av lastdelingen er 150-200 A. Lastdelings-reguleringen er begrenset av enheten (13) som tillater en lastdeling som er avhengig av største feltstrøm (dannet av (12)) på loket.

Felles for begge motormodulene er temperaturowervåkingen (14) av strømretterens kjøleolje. Hvis ventilasjonen av strømretteren av en eller annen grunn forsvinner, og kjøleoljens temperatur stiger til kritisk verdi, reguleres strømmen i strømretteren ned slik at det blir balanse mellom halvledernes tap og kjøling. Høy temperatur i strømretteren indikeres i førerrommet.

Med spenningsdelere i motormøblene og spenningsmåleapparat i styreskapet overvakes motorspenningen på samtlige fire motorer. Høyeste motorspenning reguleres til ønsket nivå (870 V) av rotorspenningsregulatoren (15).

Bremserregulering.

Ved overgang til bremsing kobles divisjonsenheten (22) om slik at strømreferansen fra overføringslenken (5), som nå egentlig er en bremsemomentreferanse, divideres med den aktuelle fluks (ϕ) i motorene.

Signalene for motorfluks dannes av maks. feltstrøm av funksjons-generatoren (25). Rotorstrømreferansen som fås ved bremsing, går deretter videre via begrensningssenhetene (6) til strømregulatorene (8). I begrensningssenheten (6) begrenses bremsestrømmen p.g.a. oppvarmingen i bremsemotstanden av temperaturowervåkingssenheten (24), som har sin rotorbremsestrøm dannet av maks. verdigiveren (23) som innsignal.

Temperaturowervåkingssenheten (24) styrer bremsestrømmen via begrensningssenheten (6) slik at bremsemotstanden ikke blir overoppvarmet.

Strømregulatorene (8) anvender bare sin utgang for feltregulering ved bremsing, rotorstrømretteren er hele tiden blokkert. Bremserotorstrømmen bestemmes av den feltstrøm (dvs. den spenning) og omdreiningstall som motorene har.

Når motorene mates med full feltstrøm, synker bremsemomentet linjært med hastigheten.

Trykk 711.09

4. ELEKTRISK ANLEGG

EL 16

Side 27

Nr. Dato

1 1/2
78

For å få konstant bremsemoment helt ned til stillstand, må den elektriske bremsen kompletteres med mekanisk bremse. Det elektrobremsemoment som fås dannes i multiplikatoren (27) og jamføres med ønsket bremsemoment M_{led} i ledeverdigiveren (28). Strømregulatoren (29) og effektforsterkeren (30) mater magnetventilen for styring av trykkluftbremsen på loket slik at det totale (elektriske- og trykkluftbremse) bremsemoment forblir konstant uavhengig av lokets hastighet.

PRESSDUKTOR - slireregulering.

I hvert reaksjonssteg (mellan tannhjulskasse og boggi) er en giver, en PRESSDUKTOR (16) innebygget. Denne giver består av to viklinger. En primærvikling som mantes fra en oscillator (1000 Hz) og en sekundærvikling som gir et signal som er proposjonell med kreftene i reaksjonssteget.

Giveren
Utsignalene fra PRESSDUKTOR- båndpassfiltreres og likerettes i enheten (17). Filterenheten danner et signal som er proposjonell med den resp. aksels sliring. Sliresignalene som fås jamføres med et høyeste tillatt verdi i de individuelle slireregulatorene (18), som i sin tur påvirker feltstrømregulatorene via fordelingsenhettene (20). Fordelingsenhettene overfører signalene til den ikke slirende motors felt i samme tomotor-modul under basisomreiningstall (ca 75 km/h), men til den slirende motors feltregulator i høyere hastigheter (feltsvekkingsområdet). På dette sett fås en individuell slireregulering som tilpasser akseltrekraften til det forhold som rår ved hver aksel. For ikke å gjøre unødige store inngrep i feltstrømmen, finns ytterligere en felles slireregulator for to motorer, såkalt totaltrekkraft-regulatoren (19). Når den største av sliresignalene fra filterenhetene (17) blir så stor at maks. nivå hos totaltrekkraftregulatoren (19) overskrides, begynner dens utsignal å minske og begrenser i sin tur rotorstrømreferansen via strømbegrensningssystemet (6).

Hver tomotormodul har hver sin totaltrekkraftregulator slik at rotorstrømmene i begge motormodulene blir ulike, tilpasset etter slireforholdene.

Slireregulering.

Sliresystemet har to hovedkomponenter, slirevern og PRESSDUKTOR-slireregulering.

Slirevern.

Slirevernet inneholder dynamisk slirevern, overomdreiningstallvern (styrer ned strøm når $n > 148$ km/h) og lastdelings-blokking. Uavhengig av hvilken av slireindikeringene som signaliserer, så indikeres dette til føreren "sliring". (Enhett 21).

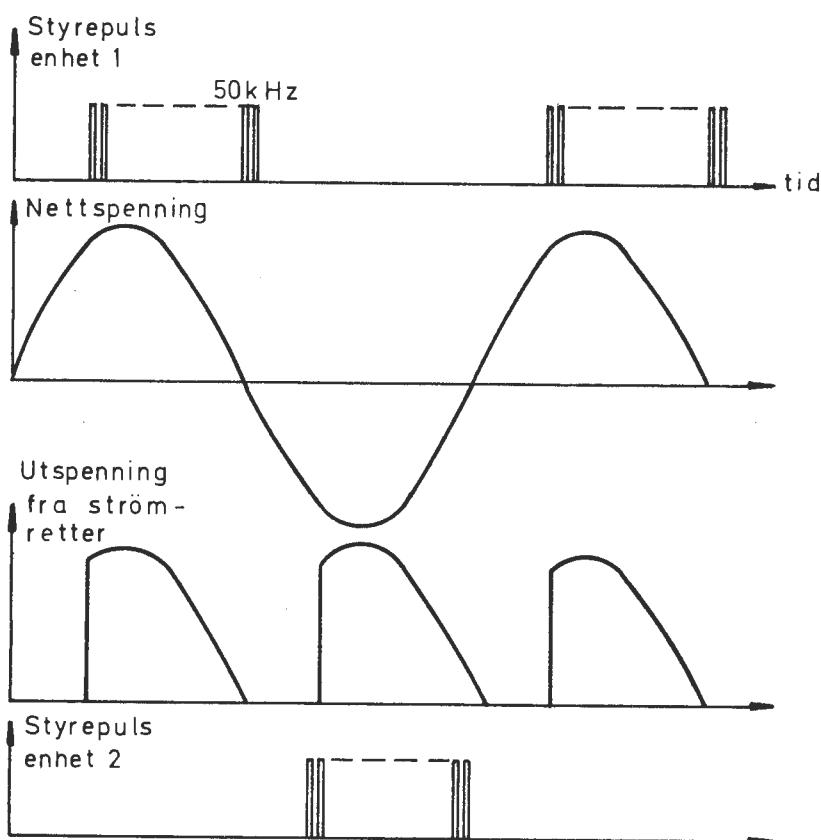
Utstyret inneholder en tidsforsinkelse som gjør at "sliring" indikeres minst 5-7 sek etter at sliringen er forsvunnet. Dette er gjort for at føreren skal rekke å se også meget hurtige slireindikeringer. Lastdelings-blokkingen er til for å forbedre adhesjonsutnyttelsen ved lave hastigheter da lastdelings-reguleringen nedsetter slireegenskapene uten å påvirke lastdelingen nevneverdig. Lastdelings-blokking foregår ved hastigheter under ca 22 km/h.

Pressduktorsystemet er utkoblet ved elektrisk bremsing.

Nr. Data

Styrepulsutstyr.

Strømregulatorenes utsignaler (reber- og feitstrømregulatorene) påvirker styrepulsutstyret slik at de gir en styrepuls med en tennvinkel som gir en utspenning på resp. strømrettere, som er proporsjonell med styresignalen fra strømregulatoren. For galvanisk skille mellom styrekretser og hovedkretser, anvendes en bærefrekvens på 50 kHz. En styrepuls får altså følgende utseende:

Styrepulsutstyret mangler bestemte α - og β -grenser. Disse styre-grenser er dog mindre enn 1 ms (6°).

Hele styreutstyret inklusive styrepulsforsterkeren er montert i Y2-skapet.

4.11

Måleutstyr - Instrumenter.

I hvert færrem fins ampermeter for de fire hovedmotorene, et voltmeter for linjespenningen, ampermeter for togvarme og primerstrøm samt en hastighetsmåler 0 - 150 km/h.

Motorstrømmen måles via et strømmåleapparat som i sin tur er tilkoblet en shunt, som er plassert i resp. motormasbel.

Linjespenningen måles via hjelpetransformatorens 220 V-uttak.

Togvarmeampermeteret er tilkoblet en strømtransformator som i sin tur sitter på togvarmeviklingens 0-side. Hastighetsmåleren inngår i lokets Hasleranlegg. Dette anlegg består foruten de to hastighetsmålene, av en giver som er plassert på aksel 2, og av et strømreguleringsutstyr

Nr. Dato

plassert i S7-stativet.

Giveren består av en trefasøgenerator som mates med konstant likestrøm fra batteriet via strømreguleringsutstyret.

Den utgående vekselstrømmens frekvens er proporsjonal med hjulakselens omdreiningstall og varierer mellom 0 og 15 Hz, som tilsvarer 0 og 140 km/h. Hastighetsmålerne har synkronmotorer, og rotorene i disse er tilkoblet hastighetsmåleren.

Foruten hastighetsmålerne mates også en hastighetsvakt som har til oppgave å hindre feltvending på hovedmotorene ved høyere hastigheter enn 5 km/h.

For å lette feilsøkning osv. i loket, fins i hvert førerrom et uttak for tilkobling av en spesiell målekasse. Denne inneholder amperemetere for rotorstrøm og feltstrøm for de fire motorene samt dessuten instrument som viser spenningen over resp. motor.

4.12

Indikeringssystem.

Før å kunne gi føreren en mulighet til direkte fra sin førerplass å fastslå hvilken feil som har opptrått i loket samt i stort mulig grad å kvittere og tilbakestille disse, fins et eget indikeringssystem. Ved hjelp av dette system er det mulig å kunne angi mer eksakt hvor feil finnes slik at føreren kan foreta de nødvendige foranstaltninger. I dette systemet, det såkalte Combiflexsystemet, anvendes signalreleer som ikke er mekanisk forriglet, men som kan kvitteres på elektrisk måte. Dette innebærer at kvittering av feil som tidligere måtte gjøres i maskinrommet, nå kan utføres fra førerrommet.

Signalreleene har sine indikeringsflagg (avisninger), og disse har til oppgave å gjøre det mulig å kontrollere hvilke feil som har oppstått under kjøringen.

Signalreleene er samlet i et rammeverk i S7-stativet.

Indikeringstablået er montert til venstre for instrumentpulten i førerrommet.

Indikeringstablået er oppbygd av totalt 31 indikeringenheter. Teksten på disse er gravert på baksiden, dvs. så lenge lampene ikke lyser, er tablået helt sort.

De feil som indikeres på tablået, er inndelt i tre grupper, avhengig av hvor alvorlig feilen bedømmes å være.

Den første gruppen av feil kan kvitteres og tilbakestilles fra førerrommet så mange ganger som nødvendig. Feil av denne kategori indikeres med et grønt signal på tablået.

Samtidig som denne indikering tenner, lyser også indikeringsknappen som sitter lengst ned til venstre på instrumentpulten, og ved å trykke på denne knappen, kvitteres feilen ut.

Den andre gruppen av feil bedømmes å være mer alvorlige, og kvittering kan bare skje en gang fra førerrommet. Feil av denne kategori indikeres med en ambrafarget signal på tablået.

Samtidig som denne indikering tenner, lyser også kvitteringsknappen, som for denne gruppe sitter inntil den foregående kvitteringsknappen, med et ambrafarget lysskinn. Ved å trykke inn denne knappen kvitteres

Rev.

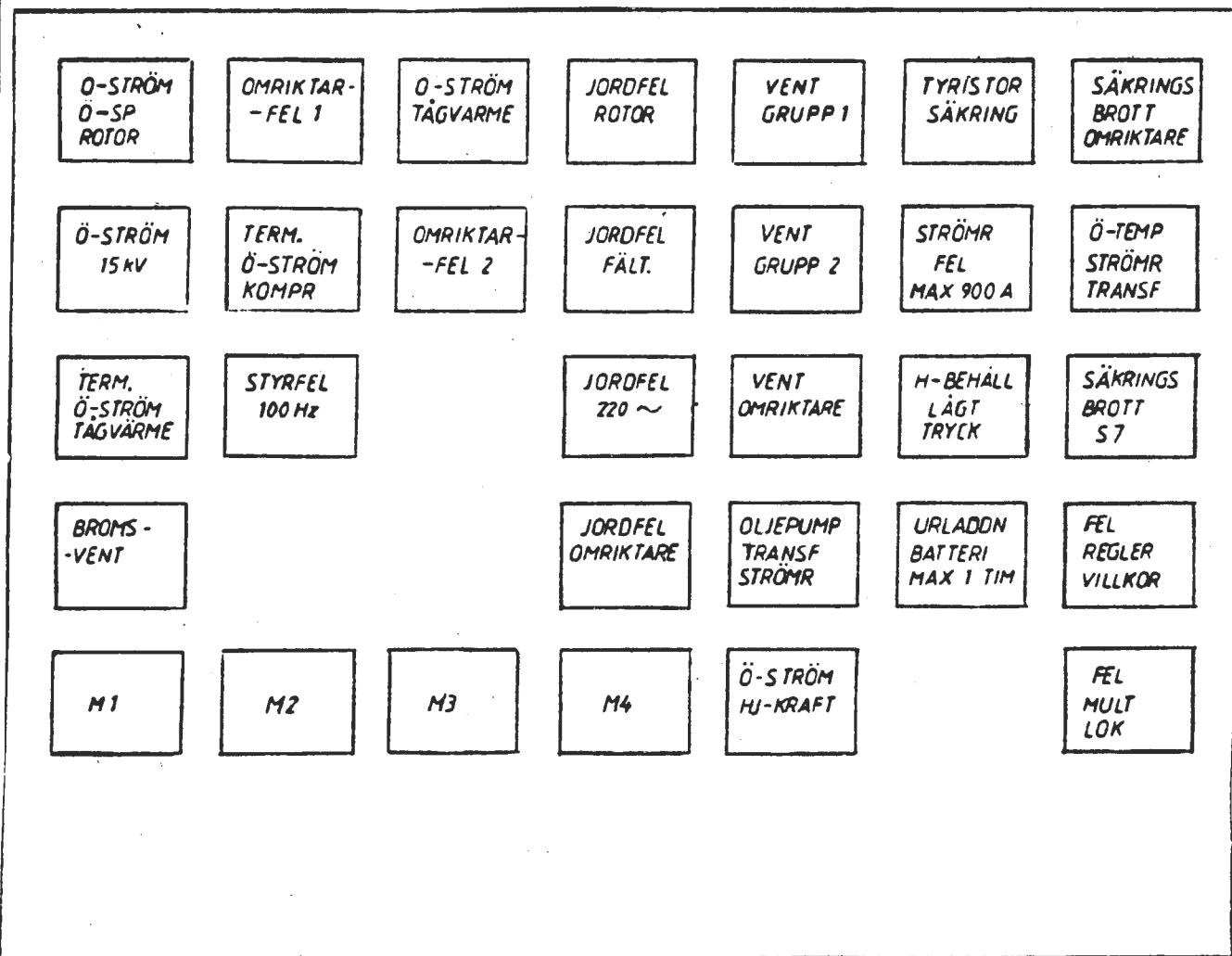
Trykk 711.09

Side 30

Nr Dato

feilen, og knappen blir stående i inntrykket stilling. Om ytterligere en feil av denne kategorien opptrer, så tennes resp. indikering, men kvitteringsknappen lyser nå med rødt lyskinn. For å kvittere denne andre feil, må kvitteringsknappen som sitter i samme rammeverk i S7-stativet som signalreleene, trykkes inn.

Hermed går også kvitteringsknappen i pulten ut til normalstilling, og neste feil kan igjen kvitteres fra førerrommet.

Indikeringstabla F 18

Den siste kategorien feil går ikke tilbakestille da det er en bestående feil, alternativt en feil der et motorvern, sikringsautomat eller annet som må tilbakestilles, og dette må skje i maskinrommet. Disse feil indikeres med et rødt signal på tablået.

Indikeringssystemet er også tilpasset multippeldrift, men da antallet av multippelledninger er begrenset, er det ikke mulig å overføre alle indikeringer. Hvis derfor en slikt feil opptrer i det bakre loket der indikeringssignalet ikke ligger i multippeloverføringen, så tennes bare den resp. kvitteringsknapp i det første loket. Kvitteringen av disse feil skjer på samme sett som ved feil i eget lok, dvs. kvitteringsknappen i eget lok trykkes inn.

En feil i den "røde gruppen" i det bakerste loket indikeres ved at den

Nr. Dato

indikeringsenhet som sitter lengst ned til høyre i tablået, lyser med rødt lysskinn ("Feil mult.lok). En slik feil må kvitteres og tilbakestilles i det bakerste loket.

4.13

Oppvarming - Ventilasjon.

Oppvarmingen av førerrommene skjer med hjelp av delvis et varme- og ventilasjonsaggregat og delvis med kaminer. Kaminene er plassert under gulvet ved fører- og assistentplass. Kaminene kan kobles inn i to trinn, og de gir 250 W i første stilling og 1000 W i andre stilling.

Varmluftaggregatet er plassert i maskinrommet på veggen mot resp. førerrom. Aggregatet består av en vifte samt et varmebatteri med 1 + 2 + 3 kW-effekt. Varmen kan reguleres i 3 trinn fra førerrommet, og effekten blir da 1 resp. 3 resp. 6 kW. Dessuten fins en 4. stilling da bare viften er innkoblet.

I hvert førerrom finns også en kokeplate med en effekt på 1500 W, som kan kobles inn i 3 trinn. Platen er utstyrt med overvarmebeskyttelse.

Loket er videre utstyrt med elektrisk oppvarmede frontruter og sidespeil.

Loket har maskinromsventilasjon som består av en vifte over omformeren i lokets ende I, som blåser inn luft i maskinrommet samt en ventil i lokets ende II over kompressoren, som slipper luft ut fra maskinrommet. Viften som gir ca 750 l/sek, blir innkoblet så snart omformeren er i gang.

For oppvarming av tilkoblede vogner finns mulighet for å tilkoble vognenes varmesystem til 800 V eller 975 V - uttakene på lokets transformator. Av denne grunn er loket utstyrt med to togvarmedåser i hver ende, og den aktuelle togvarmespenningen velges ved hjelp av togvarmeomkobleren som sitter i F3-stativet.

4.14

Belysning.

For utvendig belysning finns på hver front 4 nedre (2 hvite og 2 røde) og 2 øvre frontlys.

Frontlysene mates normalt med 28 V 50 Hz, men ved utkobling av linjespenningen, kobles frontlysene automatisk over på batterispenning.

All innvendig belysning mates med likestrøm 48-60 V. Førerromsbelysningen består av 2 taklamper og 3 tidstabellamper, hvorav 2 er plassert i taket over førerlassen og en over assistentlassen. Den venstre tidstabell-lampen over førerlassen er avblendingsbær ved hjelp av en dreiemotstand (reostat) i instrumentbordet.

Instrumentbelysningen består av 9 innfelte lamper i de fire motor-amperemeterne. Belysningen kan blendes ned ved hjelp av en dreiemotstand i instrumentpulten.

Maskinromsbelysningen består av totalt 9 lysrør som er plassert dels for å få god almen belysning, og dels for å gi punktbelysning ved S7 og Y2-stativet.

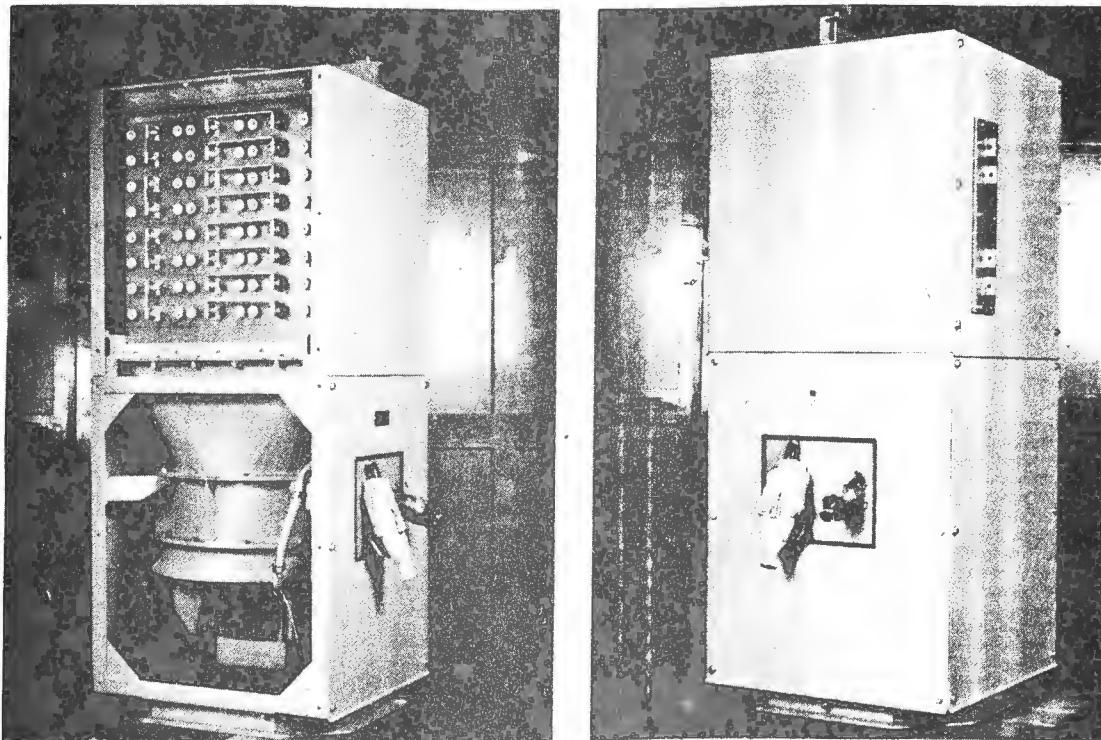
Belysningen kan betjenes ved hjelp av brytere i førerrommet. Disse brytere er koblet som trappvendere.

Rev.

Nr Dato

/2

1 78

4.15 Elektrisk bremse.

Loket er utstyrt med elektrisk motstandsbremse med en kontinuerlig effekt på 4 x 600 kW. Kortvarig kan effekten gå opp i 4 x 1000 kW. Ved hjelp av den temperatursimulering som inngår i reguleringsutstyret, begrenses strømmen gjennom motstanden automatisk slik at motstanden aldri overoppvarmes. Skulle motstanden tross alt bli for varm, f.eks. p.g.a. for dårlig luftgjennomstrømning, finnes en overoppvarmingsbeskyttelse som i så fall utkobler den elektriske bremsen.

Viften drives av en tråfasemotor med omdreiningstall 3000 r/min. Ved dette omdreiningstall gir viften 29.000 m³/h.

Kjøleluften tas inn under loket og blåses ut gjennom takluken. For å hindre isdannelse i luftinntaket er inntakets beskyttelsesgitter oppvarmet med varmekabel.

4.16 SIFA-utstyr.

Loket har Impuls-SIFA-anlegg type BBC L 44 s. Den sentrale enhet er plassert i maskinrommet på S7-stativets gavl. Bremseventilen med tilhørende avstengningskran er plassert i trykkluftstativet.

I hvert førerrom finnes to pedaler med hvilke kvitteringssignal til SIFA-anlegget kan gis. Den ene pedalen er plassert foran føreren, mens den andre er til venstre for føreren. Pedalen foran skal anvendes ved normal drift, mens den venstre pedalen kan anvendes når føreren står oppreist.

Ved kjøring må det kvitteres senest hver 50 sek. Hvis dette ikke gjøres, lyser en varsellampe i 6 sek. Deretter fås et summesignal i 6 sek, hvoretter bremseventilen åpner og nødbremsing inntrer.

Indikeringslampen for SIFA er plassert i instrumentpulten, og ved denne finnes også en kontroll-trykknapp for SIFA ved stillstand.

N S B

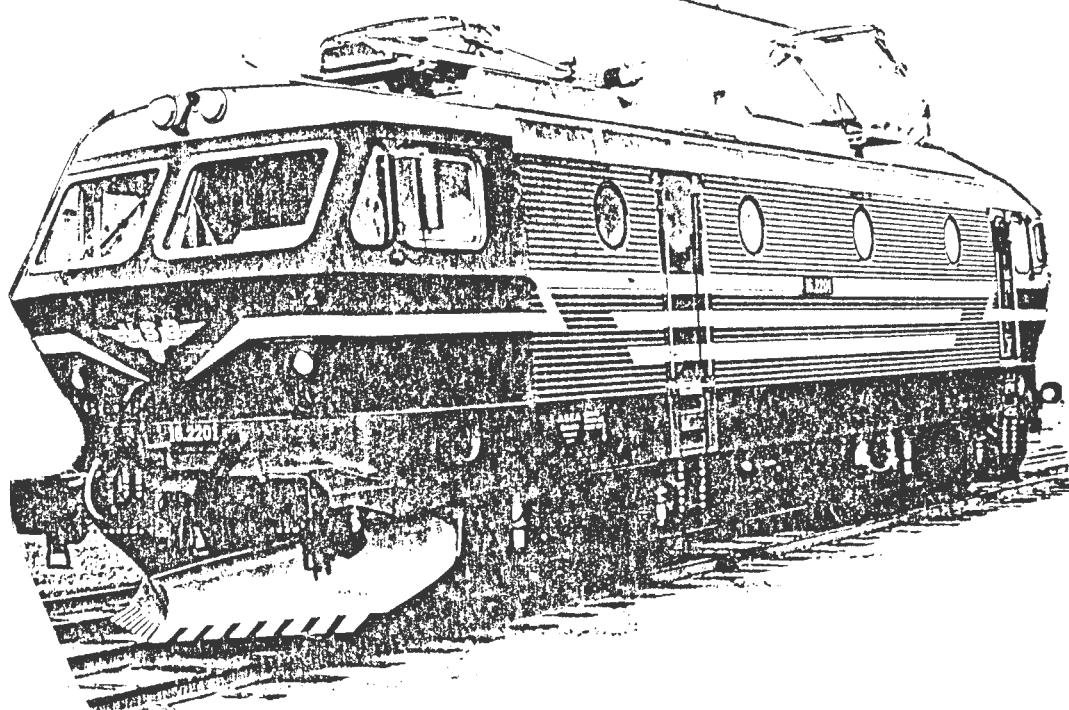
Trykk 711.09

5. BETJENINGSFORSKRIFT

EL 16

Forside

Nr Dato

M Had

15.1.1979

Trykk 711.09

5. BETJENINGSFORSKRIFT

EL 16

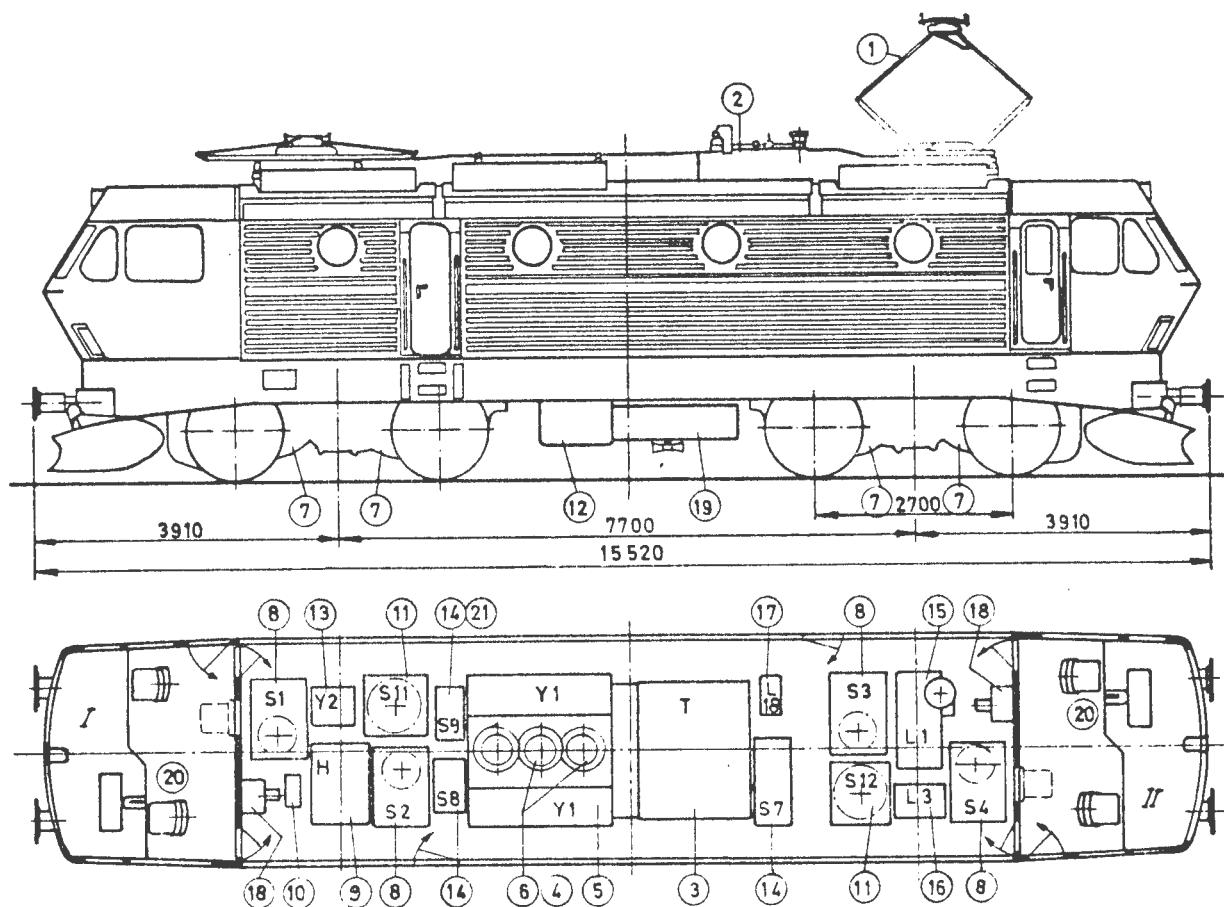
Side 1

Rev.

Nr	Dato	
1		INNHOLDSFORTEGNELSE Side 1
2		APPARATPLASSERING " 2
		Motorstativ S1 - S ⁴ " 3
		Apparatstativ S8 " 4
		Instrumentpult F2 " 5
		Indikeringstablå F2.5 og F18 " 6
		Apparatstativ S7 " 8 og 9
		Apparatstativ F3 " 10
		Förerrom " 11
3		KLARGJÖRING " 12
4		ARBEIDER UNDER KJÖRING OG VED OPPHOLD " 16
5		AVSLUTNING " 16
6		KLARGJÖRING VED MULTIPPELDRIFT " 18
7		ARBEIDER PÅ LOK SOM SKAL TRANSPORTERES UVIRKSOMT " 18
8		MANÖVER - OG INNKOBLINGSSREKKEFÖLGE " 19
9		FEILSÖKING " 19

Nr. Date

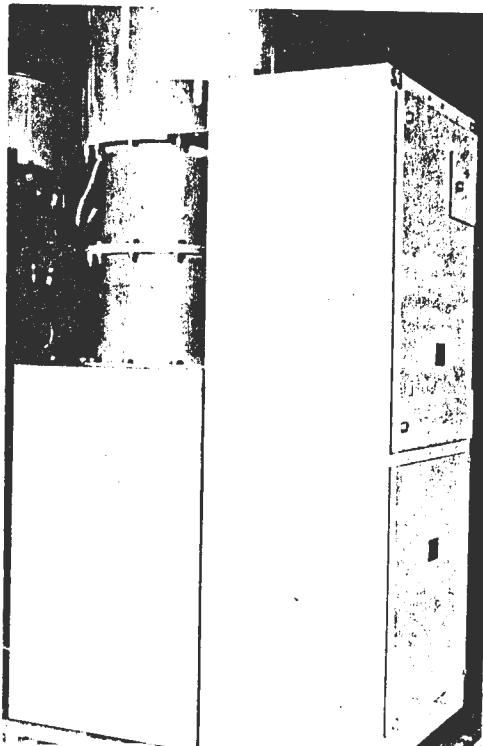
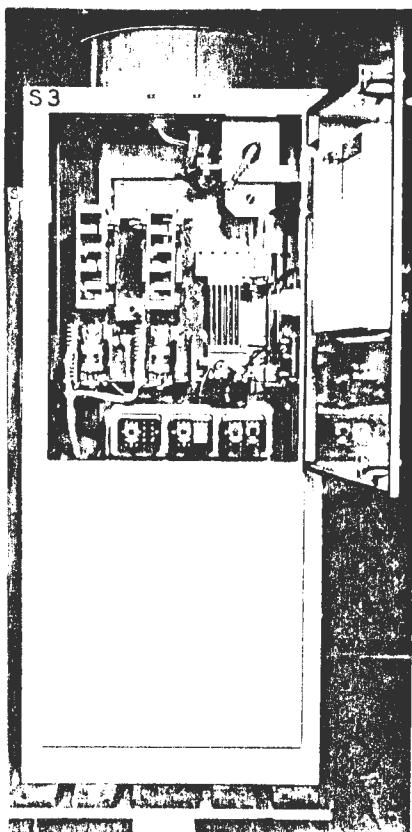
APPARATPLASSERING

- 1 Strömvaktaker
- 2 Höyspenningsbryter
- 3 Hovedtransformator med reaktor
- 4 Strömretter
- 5 Oljekjöler
- 6 Ventilator for 4 og 5
- 7 Hovedmotor
- 8 Stativ med ventilator for 7
- 9 Omformer
- 10 Hjelpetransformator
- 11 Bremsemotstand
- 12 Kondensatorer for filter
- 13 Skap med styre- og reguleringsutstyr og ladeutstyr
- 14 Apparåtstativ
- 15 Kompressor
- 16 Trykkluftapparatstativ
- 17 Flenssmörestativ
- 18 Förerromsvarmeaggregat
- 19 Batterikasse
- 20 Förerrom
- 21 Kjöleskap

Rev.

Nr. Date

Motorstativ

Motorstativet er plassert i maskinrommet over de resp. hovedmotorer. Stativet består av 4 deler som er apparatdel, filterdel, vifte og lyddemper. Luften til den resp. hovedmotor tas inn gjennom takluken og ned gjennom lyddemperen, vifte og filterdel til hovedmotoren.

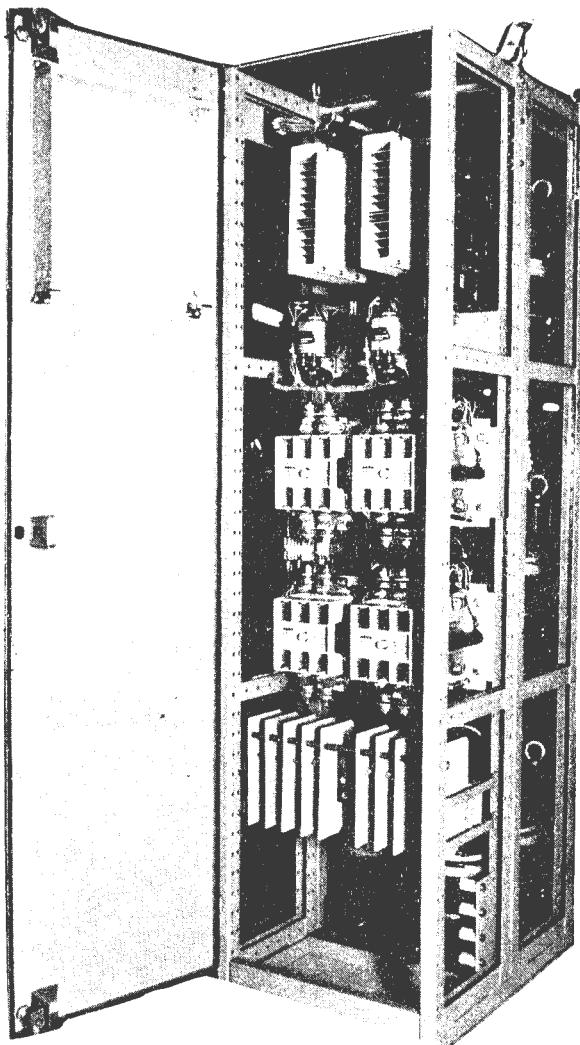
En mansjett tetter mellom takluken og lyddemperen. Mansjetten sitter fast i takluken og tetter mot en plan flens på lyddemperen. P.g.a. det undertrykk som rår foran viften, blir denne tetning effektiv.

Stativets apparatdel inneholder i sin øvre del motorkontaktor, bremsekontaktor, motorskillebryter, skillebryter for om-dreiningstallgiver, shunter for måling av motorström samt overströmsreleer og overspenningsrele. I S1 og S3 finnes dessuten jordfeilsrele for de resp. rotorkretser.

Videre finnes i hvert motormöbel to luftströmvoktere. En av disse påvirkes så snart en av viftene er i gang, mens den andre krever at begge viftene er i gang for å virke. I den nedre del av apparatdelen finnes i S1 og S3 motstand for resp. jordfeilsrele rotorkrets.

Rev.

Nr. Data

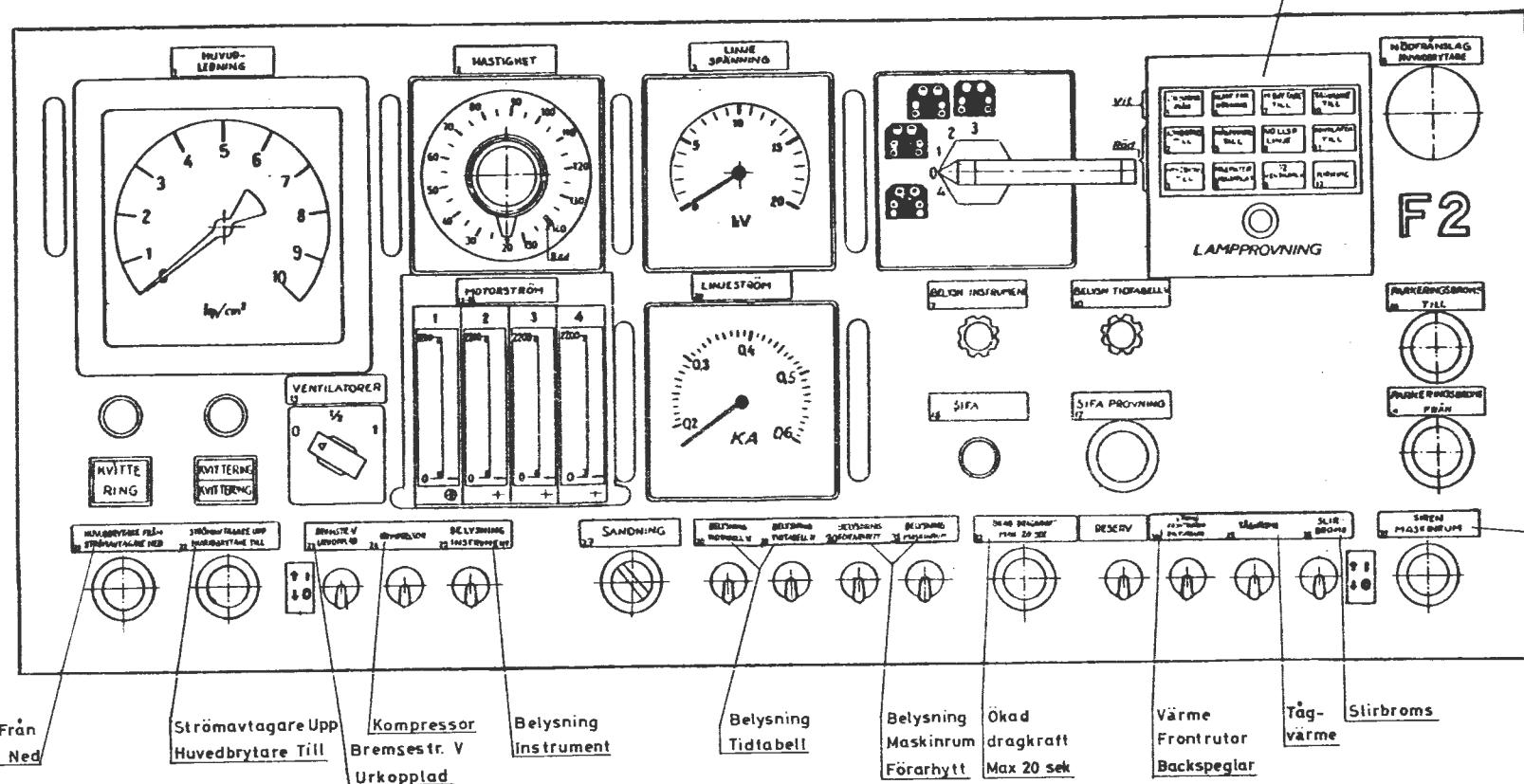
Apparatstativ S8.

Apparatstativet S8 er plassert mellom strömretter og motormöbel S2, inntil venstre sidegang.

Stativet inneholder øverst to togvarmekontaktorer for resp. 800 og 975 V.

Under finnes 4 kontaktorer for innkobling av telefilter.

På baksiden av stativet finnes 4 reaktorer som inngår i telefilteret.

Instrumentpult F2.Indikeringstabla
F2.5

Nr.	Dato

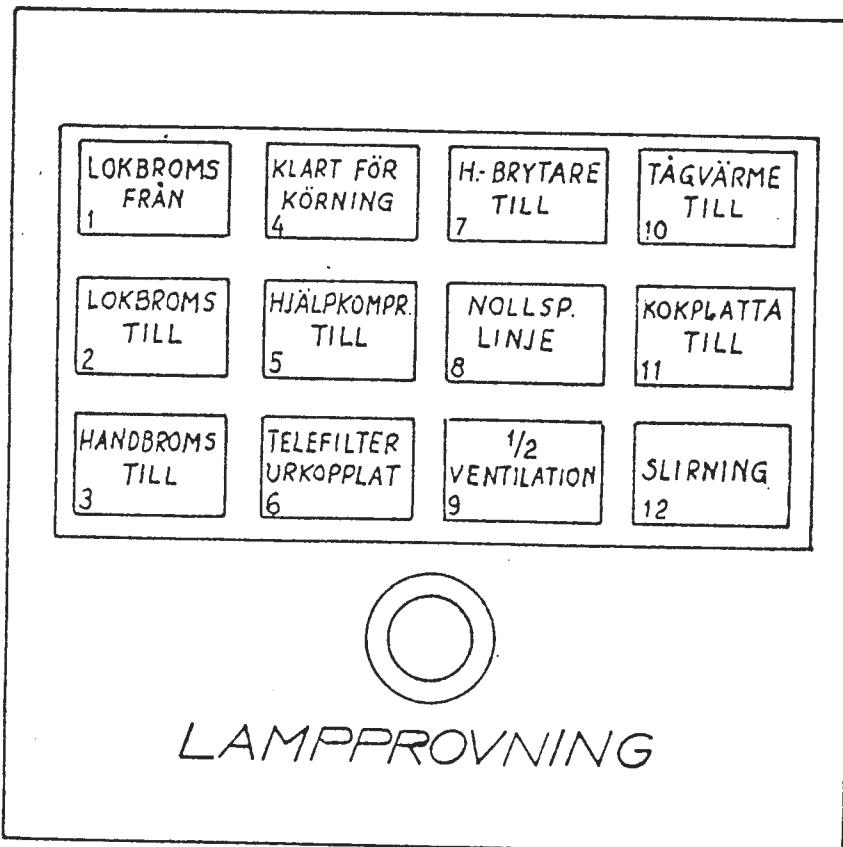
Indikeringstablå F2.5 og F18.

For å informere føreren om hva som skjer med utrustningen i loket finnes det i hvert förerrom to indikeringstablå. Det ene F2.5 er plassert i instrumentpulten på förerbordet, og det andre F18 er plassert på förerbordet til venstre for føreren.

Samtlige lamper i disse indikeringstablåer kan prøves hvis vendevalsen ligger i stilling F eller B, og trykknappen LAMPPROVNING på tablået F2.5 trykkes inn.

Indikeringstablå F2.5.

Indikeringstablå F2.5 har 12 indikeringslamper og en knapp for lampepröving. De 4 översta lampene har hvitt fast lys. De övriga lampene har rödt fast lys, unntatt lampen NOLLSP. LINJE som har rödt blinkende lys.

F2.5

Rev.

Nr Dato

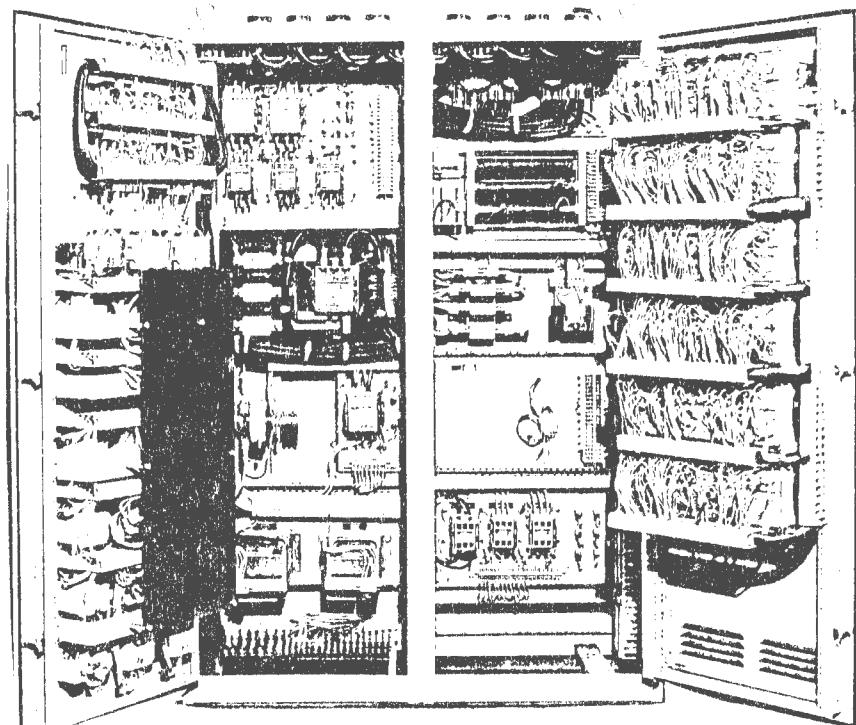
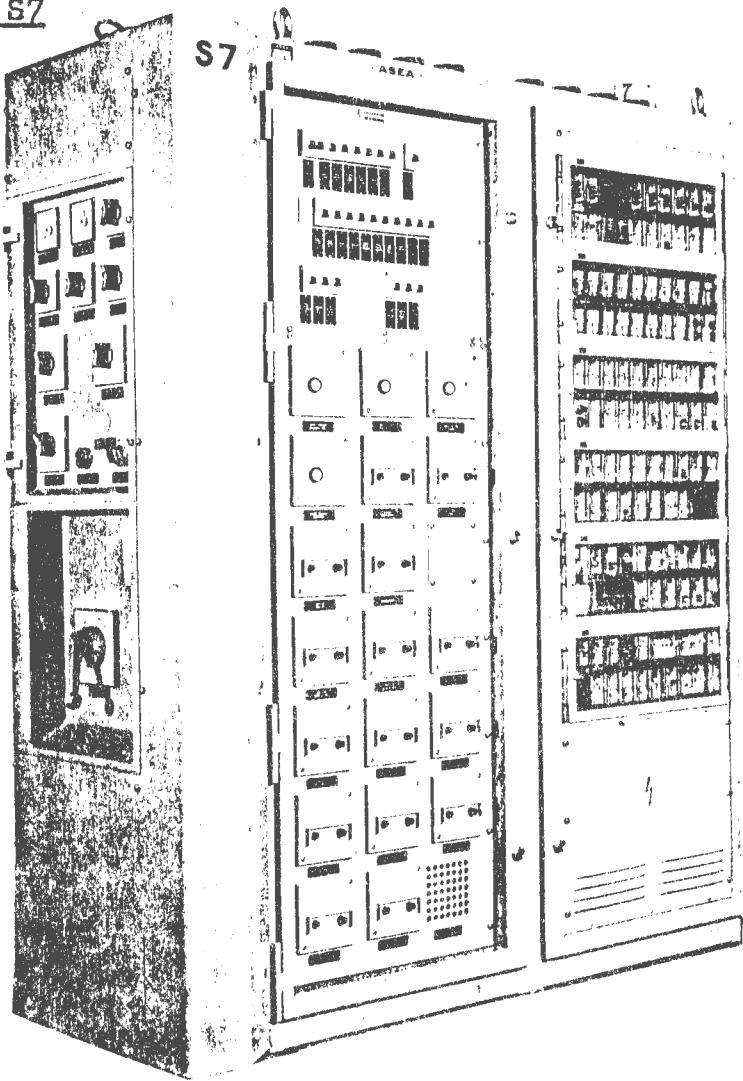
Indikeringstabla F18.

I indikeringstablaet F18 indikeres feil som kan oppstå på loket. Ved samtlige feil blinker to rödbrune varsellamper i det benyttede förerrom. Feilene er oppdelt i 3 grupper. Se del 4. ELEKTRISK ANLEGG.

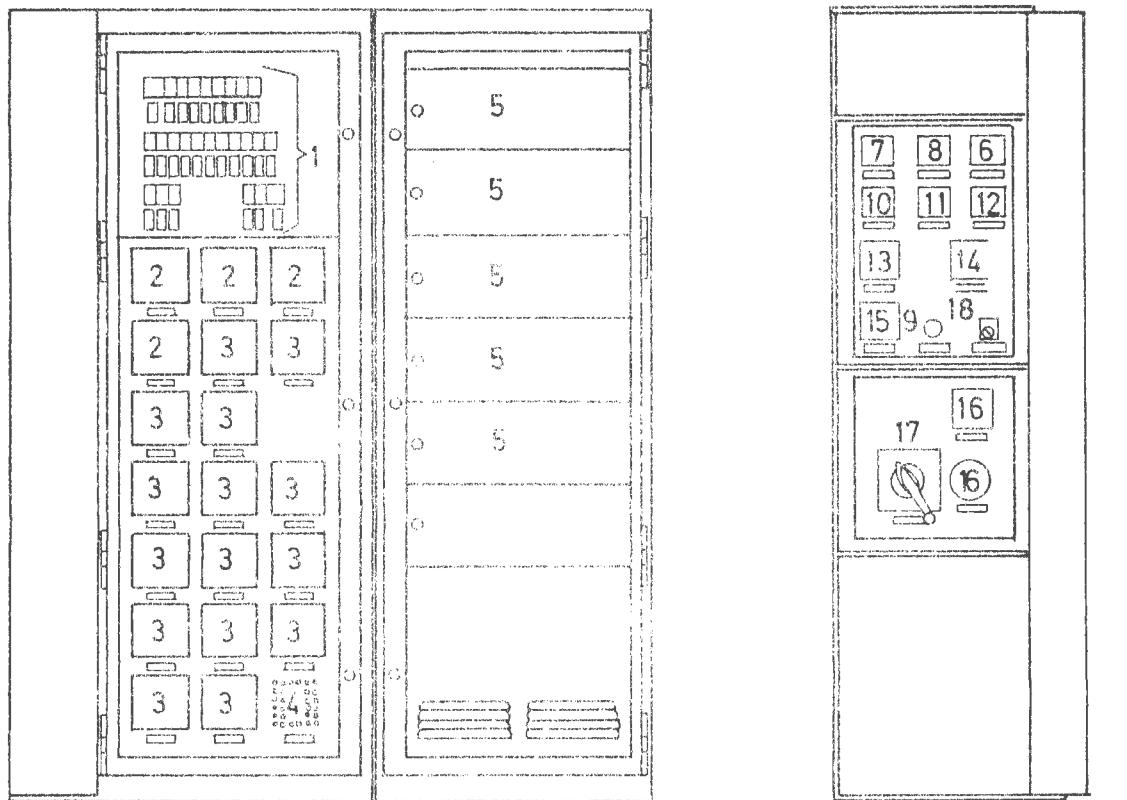
Felgrupp 1		Felgrupp 2		Felgrupp 3		
Ö-STRÖM Ö-SPÄNN. ROTOR	OMRIKTAR- FEL 1	Ö-STRÖM TÄGVÄRME	JORDFEL ROTOR	VENT GRUPP 1	TYRISTOR- SÄKRING	SÄKRINGS- Brott OMRIKTARE
Ö-STRÖM 15KV	TERM. Ö-STRÖM KOMPR.	OMRIKTAR- FEL 2	JORDFEL FÄLT	VENT GRUPP 2	STRÖMR- FEL MAX 900A	Ö-TEMP. STRÖMR. TRANSF.
TERM. Ö-STRÖM TÄGVÄRME	STYRFEL 100 Hz		JORDFEL 220V~	VENT OMRIKTARE	H-BEHÄLL. LAGT TRYCK	SÄKRINGS- Brott 57
BROMS- VENT.		JORDFEL OMRIKTARE		OLJEPUMP TRANSF. STRÖMR.	URLAODN. BATTERI MAX I TIM	FEL REGLER- VILLKOR
M1	M2	M3	M4	Ö-STRÖM HJ-KRAFT		FEL MULT. LOK

F18.

Nr Dato

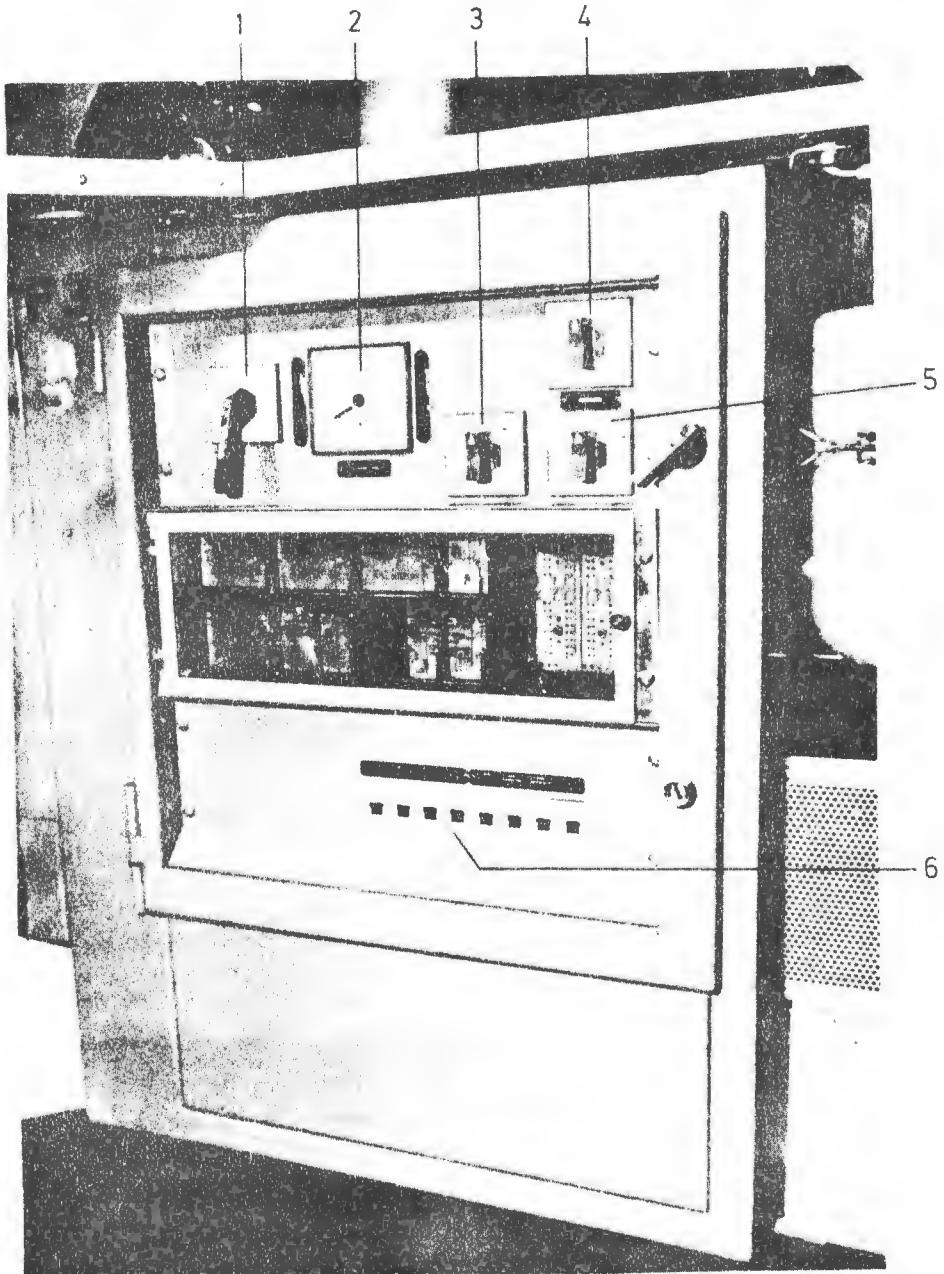
Apparatstativ S7

Nr. Data

Apparatstasjon S7

1. Automatsikringer
2. Termisk overlastrelle
3. Motorvernbytter
4. Sirene
5. Relesentral
6. Strömbryter "Varme luftinntak"
7. Voltmeter batteri
8. Amperemeter batteri
9. Signallampe
10. Manöverström-skillebryter
11. Strömbryter omformer
12. " filter
13. " batteri
14. " hjelpekompressor
15. " stasjoner oppvarming
16. Uttak
17. Prøveomkobler
18. Strömbryter elektrisk bremse

Nr. Dato

Apparatstavtiv F3.

1. Togvarmebryter
2. Amperemeter, togvarmeström
3. Strömbryter, viftevarme
4. " , kokeplate
5. " , kaminer
6. Automatsikringer

Rev.

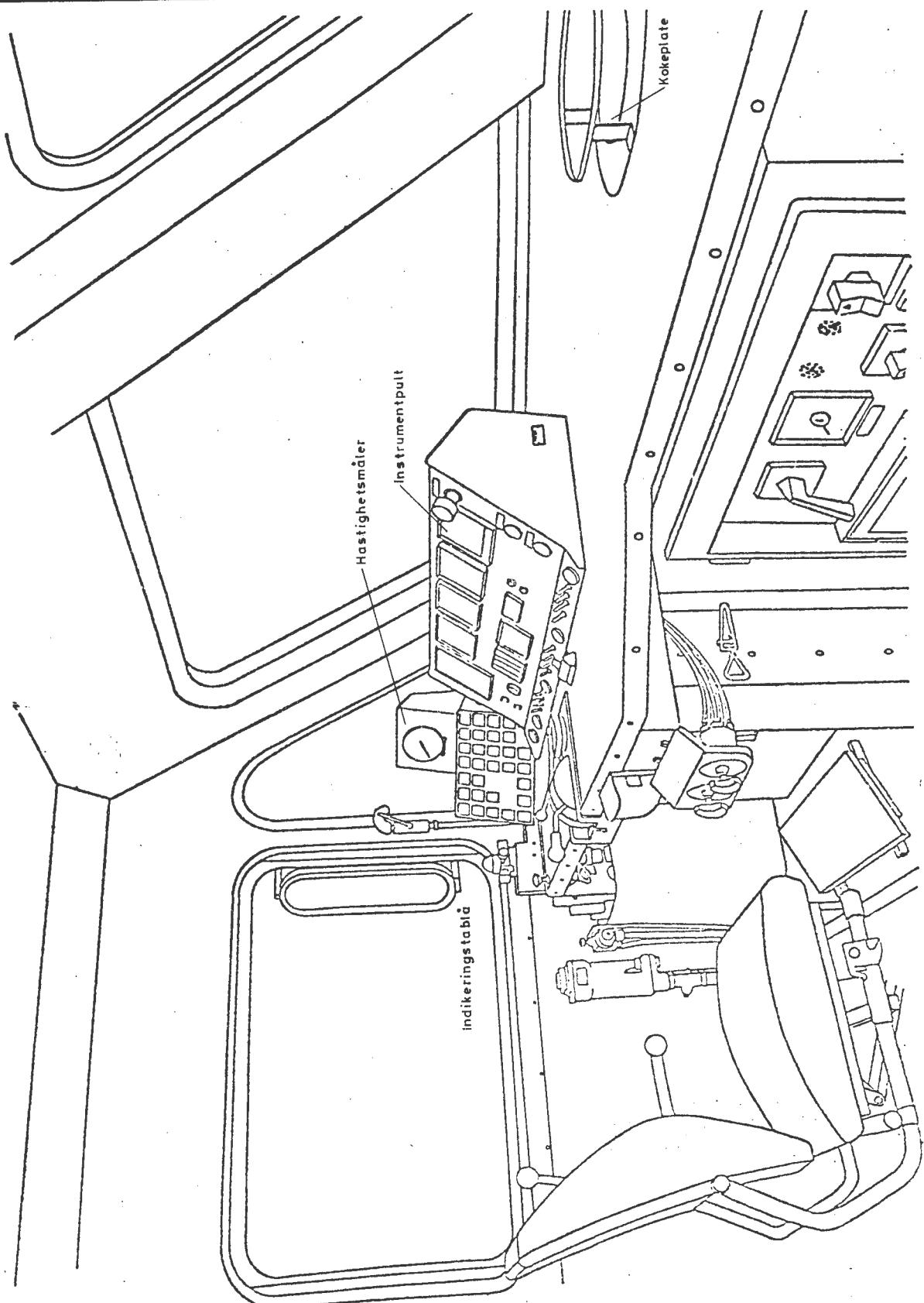
Trykk 711.09

5. BETJENINGSFORSKRIFT

EL 16

Side 11

Nr Dato

Rev. Trykk 711.09

5. BETJENINGSFORSKRIFT

EL 16

Side 12

Nr Dato

3. KLARGJØRING

3.1 Undersøk hvilket lok som skal anvendes.

3.2 Gå rundt loket og kontroller at

- det ikke er tilkoplet stasjonært anlegg. 1)
- stengekranen for hovedluftbeholderen er åpen.

1) Frakobling av varmepost:

- Koble ut bryter på varmepost.
- Vri om bryteren på lokinntaket, og koble fra lokvarmekabelen på loket, og heng den opp på sin bestemte holder.

3.3 I skap S7.

Koble inn bryter BATTERI

3.4 I førerrom 1.

Kontroller at

- anmerkninger i reparasjonsrapportboken er kvittert, og les oppslag på loket.
- trykknapp for NØDFRASLAG HØYSPENNINGSBRYTER ikke er trykket inn.
- bryter for kompressor ligger i stilling TIL.
- alle automatsikringer ligger i stilling TIL.

Foreta de foreskrevne arbeider med registrerende hastighetsmåler. Hvis kjøringen skal foregå fra førerrom 2, skal sidespeilene svinges inn, og vinduene skal stenges. Ta med betjeningshåndtakene for direktebremsen, vendevalsen og togvarmebryteren og nøkkelen for førerbremseventilen.

3.5 I maskinrommet.

Kontroller at

- utstyret er på plass.
- dørene foran strømretterne er ordentlig stengte.
- oljenivået på transformatoren er riktig.
- luke for hovedskillebryter (motorer) er stengt.
- jordingsbryter ligger i stilling JORD FRA.

Lås sidedøren hvis kjøring skal skje fra førerrom 1.

Rev.

Trykk 711.09

5. BETJENINGSFORSKRIFT

El 16

Side 13

Nr Dato

- 3.6 På kompressoren.
Kontroller at
- oljenivået er riktig. (oljestandsglass).
- 3.7 På lufttørkeapparatet.
Kontroller at
- stengekranen står i stilling ÅPEN.
- fuktighetsindikatoren er blå.
- 3.8 I førerrom 2.
Kontroller at
- trykknapp for NØDFRASLAG HØYSPENNINGSBRYTER ikke er trykket inn.
- bryter for kompressor ligger i stilling TIL.
- alle automatsikringer ligger i stilling TIL.

Hvis kjøringen skal foregå fra førerrom 1, skal sidespeilene svinges inn. Steng vinduer og lås døren. Ta med betjeningshåndtakene for direktebremsen, vendevalsen og togvarmebryteren og nøkkelen for førerbremseventilen.
- 3.9 I stativ L3.
Kontroller at
- forsinkelsesventilen ligger i stilling FORSINKET LUFTBREMSE, forutsatt at den elektriske bremsen er i orden.
- styreventilen er innkoblet.
- stengekraner og omstillingshåndtak GPR for bremsen har riktig stilling.
- transportkranen står i stilling STENGT.
- riktig strømavtakerkran er åpen.
- hovedluftbeholdertrykket er minst 5 bar.
- forbikobling av trykksikringer for kompressor og strømavtaker er i stilling FRA.
- 3.10 I skap 7.
Kontroller at
- ingen flagg på signalreleene i rammeverk 2 er synlige.
Tilbakestill med vrider på resp. rele. 1)
- alle automatsikringer ligger i stilling TIL.
- motorbryterne ikke er slått ifra. Motorbrytere maskinromsvifte dog bare i sommertiden.
- prøveomkobler ligger i stilling DRIFT.
- varme bremsemotstandsenhet har riktig stilling (til i vintertiden).
- bryter for elektrisk bremse ligger i stilling TIL.

Rev.

Trykk 711.09

Nr Dato

- bryter for lokvarme ligger i stilling TRANSF.
- bryter for filter ligger i stilling TIL.
- bryter for omformer ligger i stilling TIL.
- manøverstrømskillebryter ligger i stilling TIL.
- indikeringslampe for pressduktorsystem i drift lyser. Ved å trykke inn lampen kan det kontrolleres om den er hel. Loket kan settes i drift uten at pressduktorsystemet er i funksjon.

Dette må noteres i reparasjonsrapportboken.

- 1) Indikeringsflagget for lavt trykk i hovedluftbeholder kan ikke tilbakestilles hvis beholdertrykket kommer under 6,5 bar.

3.11 På transformator og strømretter.

Kontroller at

- luke for hovedskillebryter (motorer) er stengt.
- dørene foran strømretterne er riktig stengte.

Lås sidedøren hvis kjøringen skal skje fra førerrom 2.

3.12 I det førerrom som skal benyttes:

Lås opp førerbremseventilen og legg vendevalsen i stilling 0. Sett i direktebremseventilens betjeningshåndtak, og før det til løsestilling og deretter til bremsestilling for å få etterfylling. Trykk inn TIL-knappen for parkeringsbremsen.

Ved behov lades med hjelpekompressoren.

Kontroller at loket står under kontaktledning.

Koble opp den ene strømavtakeren.

Koble inn høyspenningsbryteren.

Legg vendevalsen i stilling F eller B, og kontroller at alle indikeringslampene er hele ved å trykke inn knappen for lampeprøving. Legg deretter vendevalsen tilbake til stilling 0.

3.13 Hvis hjelpekompressoren har vært i bruk, skal bryteren for hjelpekompressoren slås ifra i apparatskap S7.

3.14 På kompressoren.

Kontroller at

- diff. trykk maks. 0,7 bar.
(Ved større diff. er oljeutskillerfilteret tett).
- indikatoren ikke er rød.
(Rød indikator betyr tett innsugningsfilter).

ev.

Trykk 711.09

5. BETJENINGSFORSKRIFT

El 16

Side 15

Nr Dato

3.15 I det førerrom som skal benyttes:

Sett til direktebremsen, og kontroller at indikeringslampen LOKBREMSE TIL lyser. Lampen lyser først når bremsen er tilsatt på begge boggier. Løs parkeringsbremsen, og kontroller at indikeringslampen HÅNDBREMSE TIL slukker.

Løs direktebremsen, og kontroller at indikeringslampen LOKBREMSE TIL slukker og LOKBREMSE FRA tennes.

Gjør tilsvarende bremseprøve også med førerbremseventilen ved å senke hovedledningstrykket under 3,5 bar.

Tenn frontlys og baklys i begge førerrom.

3.16 Gå rundt loket og kontroller at

- frontlys og baklys virker.
- tapp vann fra hovedluftbeholderne.
- det er ingen hindring for å kjøre.

3.17 Gå opp i det førerrom som ikke skal benyttes, og slukk frontlys og baklys. Døren låses.

3.18 Gå til det førerrom som skal benyttes og

- ved behov koble inn nødvendige brytere.
- still bryter for ventilatorer i stilling 1/2 hvis redusert trekraft skal nytties, ellers i stilling 1. I stilling 1/2 skal indikeringslampen $\frac{1}{2}$ VENTILASJON lyse.
- trykk ned sikkerhetspedalen, og legg vendevalsen i den ønskede kjøreretning.
- løs bremsen.
- prøv at TV-kontaktorene går til.
- prøv nødfraslaget.

Kontroller at førerovervåkingen fungerer samt kvitter på skjema for SIFA-funksjonen.

3.19 Kontroller at følgende indikeringslamper lyser:

LOKBREMSE FRA
HØYSPENNINGSBRYTEREN TIL
KLART FOR KJØRING (kontroller i stilling F eller B).

3.20 Still inn den ønskede hastighet med hastighetsreferansen i instrumentpulten, og før kjørevalsen til passende stilling.
Umiddelbart etter start prøves direktebremsens virkning.

Trykk 711.09

5. BETJENINGSFORSKRIFT

El 16

Side 16

Nr Dato

4. ARBEIDER UNDER KJØRING OG VED OPPHOLD
  - 4.1 Lokpersonalet skal undersøke nøyne om alt fungerer som normalt.
  - 4.2 Foreta foreskrevne arbeider med registrerende hastighetsmåler.
  - 4.3 Maskinromsventilatoren skal være igang ved behov.
  - 4.4. Ved bytte av førerrom utføres følgende arbeider i denne rekkefølge.

I det førerrom som er benyttet:

Koble ut høyspenningsbryteren.
Still vendevalsen i stilling S.
Lås førerbremseventilen.
Fjern direktebremseventilens betjeningshåndtak.
Sving inn sidespeilene, lukk vinduene og lås døren.
Koble ut brytere som det ikke er nødvendig å anvende.

I det førerrom som skal benyttes:

Still vendevalsen i stilling 0.
Lås opp førerbremseventilen.
Koble inn høyspenningsbryteren.
Still vendevalsen i stilling F eller B, og kontroller at samtlige indikeringsslamper er hele ved å trykke inn knappen for lampeprøving.

Legg deretter vendevalsen tilbake i stilling 0.
Sett i direktebremseventilens betjeningshåndtak, og før det i løsestilling og deretter i bremkestilling. Dette må gjøres for å få etterfylling.
Lås opp døren.
Sving ut sidespeilene.
Koble inn nødvendige brytere.

5. AVSLUTNING

- 5.1 Kompletter sandbeholdningen.
- 5.2. Prøv sandingen.
- 5.3 Koble ut høyspenningsbryteren.

Trykk 711.09

5. BETJENINGSFORSKRIFT

El 16

Side 17

Nr Dato

- 5.4 Koble ned strømavtakeren.
- 5.5 Løs trykkluftbremsen.
- 5.6 Sett på parkeringsbremsen, og kontroller at indikeringslampe HÅNDBREMSE TIL tennes.
- 5.7 Kontroller i begge førerrom at samtlige indikeringsslamper er hele ved å stille vendevalsen i stilling F eller B, og trykk på knapp LAMPEPRØVING.
- 5.8 Hvis brannslukningsapparat har vært brukt, og/eller verktøyet i verktøyskapet har vært brukt, skal dette noteres i reparasjonsrapportboken.
- 5.9 Defekte glødelamper skal samles i førerrom 1.
- 5.10 Plasser betjeningshåndtakene for direktebremseventil, vendevalse og togvarmebryter samt nøkkel for førerbremseventil i førerrom 1.
- 5.11 Koble ut samtlige brytere i begge førerrom, som står i stilling TIL, dog ikke bryter for kompressor.
- 5.12 Kontroller at den grønne lampe for pressduktorsystem i drift lyser (S7).
- 5.13 Koble ut bryter for batteri.
- 5.14 Kran for strømavtaker stenges.
- 5.15 Tilkobling til varmepost.
Ved tilkobling til varmepost gjøres følgende:
  - Legg bryteren for lokvarme i stilling POST
  - Bryteren for viftevarme i førerrommene stilles i stilling 1 (ved sterke kulde settes den i høyere stilling).
  - Reguleringen på spjeldkassen innstilles for returluft.
  - Tilkoble lokvarmekabelen i inntaket for lokvarme på loket, og vri om bryteren på lokinntaket.
  - Koble inn bryteren på lokvarmeposten og kontroller at indikeringsslampen lyser.

Trykk 711.09

5. BETJENINGSFORSKRIFT

El 16

Side 18

Nr Dato

6. KLARGJØRING VED MULTIPPELDRIFT

Ved multippeldrift skal følgende koblinger utføres:

- Kobling av høytrykksledning.
- Kobling av hovedledning.
- Kobling av multippelkabel.
- Ved behov kobles togvarmeledningen.

Ved kobling av multippelkabel skal høyspenningsbryter og bryter for batteri på loket ligge i stilling FRA

Klargjøring for multippelkjøring:

Lok 2 og 3 klargjøres ifølge avsnitt 3 med unntak av at

- begge vendevalsene skal stå i stilling S.
- begge førerbremseventilene skal være låste.
- direktebremseventilenes håndtak skal stå i løsestilling.

Spanning til lokene skal tas fra det første loket.

Lok 1

Klargjøring foretas ifølge "KLARGJØRING" i avsnitt 3.

Koble inn spenning på lokene.

Kontroller deretter lokenes kompressorer ifølge avsnitt 3.14.

OBS! Løse kabler tas alltid fra det første loket.

7. ARBEIDER PÅ LOK SOM SKAL TRANSPORTERES UVIRKSOMT

7.1 Utfør eller kontroller alle koblinger til det loket som skal trekke.

7.2 Løs førerbremseventilene.

7.3 Still en direktebremseventil i løsestilling.

7.4 Stengeventil merket ÅPEN VED TRANSPORT i L3-stativet åpnes. Omstillingshåndtaket for bremsen skal stå i stilling P. Forsinkelsesventilen skal stå i stilling NORMAL-LUFTBREMSE.

7.5 Stengekran for hovedluftbeholder skal være stengt, og stengekranene for strømavtakerne skal være stengt.

7.6 Steng vinduene og lås ytterdørene.

OBS! Avhengig av transportens strekningslengde gjelder følgende:

Trykk 711.09

5. BETJENINGSFORSKRIFT

El 16

Side 19

Nr Dato

- a) Hvis transportlengden overstiger 500 km, skal hovedmotorenes børster tas ut.
- b) Hvis transportlengden er kortere enn 500 km, er det ikke nødvendig å ta ut børstene. Hovedmotorenes ventilatorer skal hvis mulig kjøres ved bemanning og ved spenningsuttak på transportert lok.

8. MANØVER- OG INNKOBLINGSSREKKEFØLGE

Brytere for batteri, belysning, frontlys, omformer og kompressor settes i stilling TIL.
Vendevalsen settes i stilling 0.
Strømavtakeren kobles opp.
Høyspenningsbryteren kobles inn.
Linjevoltmeteret gir utslag.
Indikeringslampe HØYSPENNINGSBRYTER TIL lyser.
"Nullspenningsrele linje" med hjelpercere slår til.
Hjelpetranformator og ladeapparat innkobles.
Omformeren kobles inn.
Oljepumper, omformerventilator og maskinromvifte starter.
Kompressoren starter.
Brytere for ventilatorer settes i stilling 1/2 eller 1.
Ventilatorgruppe 1 og eventuelt ventilatorgruppe 2 starter.
Filterkontaktorene slår til.
Sikkerhetspedalen trykkes ned.
Vendevalsen settes i stilling F eller B.
Indikeringslampe KLART FOR KJØRING lyser.
Hastighetsreferansen stilles i ønsket stilling.
Kjørevalsen stilles i passende stilling slik at motor (-fart) - kontaktorene slår til og hovedmotorene får felt og rotorstrøm.

9. FEILSØKING

Før feilsøking foretas skal det kontrolleres at lampene i indikeringsstablene (F2 og F18) er hele (vendevalsen i stilling F eller B). Lyser ikke noen av disse lampene ved prøving, se under avsnitt "Strømavtaker og/eller høyspenningsbryter går ikke å betjene".

9.1 Strømavtaker og/eller høyspenningsbryter går ikke å betjene

Side 21

9.2 Indikeringslampe NULLSPENNING LINJE (F2.5) lyser. Rødt blink.

" 28

Trykk 711.09

5. BETJENINGSFORSKRIFT

El 16

Side 20

Nr	Dato	
9.3	Indikeringslampe OMFORMERFEIL 2 (F18) lyser. Gul.	Side 29
9.4	Ventilatorene går ikke, hverken i 1/2 eller 1/l ventilasjon	" 29
9.5	Ventilatorene går ikke i stilling 1/2, men går i 1/l ventilasjon	" 30
9.6	Ventilatorene går. Indikeringslampe KLART FOR KJØRING (F2.5) lyser, og det går å kjøre, men bare med redusert trekkraft (700 A).	" 30
9.7.	Indikeringslampe (hvit), KLART FOR KJØRING lyser ikke hverken i 1/2 eller 1/l ventilasjon	" 31
9.8	Indikeringslampe HOVEDLUFTBEHOLDER LAVT TRYKK (F18) lyser. Rødt fast	" 31
9.9	Indikeringslampe TYRISTORSIKRING (F18) lyser. Rødt blink.	" 32
9.10	Indikeringslampe LOKBREMSE FRA (F2.5) lyser ikke. Hvitt fast.	" 32
9.11	Indikeringslampe STRØMRETTERFEIL MAKS. 900 A (F18) lyser. Rødt blink.	" 32
9.12	Indikeringslampe LOKBREMSE TIL (F2.5.2) lyser ikke. Rødt fast.	" 33
9.13	Indikeringslampe OVERTEMPERATUR STRØMRETTER - TRANSFORMATORMOTOR lyser. Rødt fast.	" 33
9.14	Indikeringslampe SIKRINGSBRUDD OMFORMER lyser. Rødt fast.	" 34
9.15	Indikeringslampe UTLADNING BATTERI, MAKS 1 TIME (F18) lyser. Rødt blink.	" 34
9.16	Indikeringslampe TOGVARME TIL (F2.5) lyser ikke.	" 34
9.17	Indikeringslampe, OVERSPENNING ROTOR (HOVEDMOTOR) (F18) lyser. Grønt fast.	" 35

Trykk 711.09

5. BETJENINGSFORSKRIFT

El 16

Side 21

Nr	Dato		
9.18		Indikeringslampe OVERSTRØM 15 kV (F18) lyser. Grønt fast.	Side 35
9.19		Det går å kjøre, men bare i en retning	" 35
9.20		Indikeringslampe SLIRING (F2.5) lyser rødt.	" 35
9.21		Indikeringslampe BREMSEVENTILATOR (F18) lyser grønt.	" 36
9.22		Indikeringslampe KLART FOR KJØRING (F2.5) lyser, men det går ikke å kjøre.	" 36
9.23		Indikeringslampe TELEFILTER FRA (F2.5) lyser. Rødt fast.	" 36
9.24		Indikeringslampe SIKRINGSBRUDD S7 (F18) lyser. Rødt fast.	" 37
9.25		Belysningsfeil	" 37
9.26		Hastighetsmåleren fungerer ikke.	" 39
9.27		Indikeringslampe FEIL MULTIPPELLOK (F18) lyser. Rødt blink	" 39
9.28		Feil i SIFA-anlegg	" 39
9.1		<u>Strømavtaker og/eller høyspenningsbryter går ikke å betjene.</u>	
		Hvis strømavtakeren er oppe, kobles denne ned eventuelt manuelt, og det kontrolleres om det går å slå strømavtakerventilen om til OPP med TIL-knappen .	
		<u>Strømavtakerventilen slår ikke om til OPP.</u>	
		Kontroller om lys finnes i indikeringstablået.	F2.5
		Lys finnes ikke i indikeringstablået (F2.5).	
		Kontroller om voltmeter for batteri gir utslag.	S7.3.6
O		Voltmeter for batteri gir ikke utslag.	

Rev. Trykk 711.09

5. BETJENINGSFORSKRIFT

El 16

Side 22

Nr Dato

Kontroller at

- bryter for batteri ligger i stilling TIL. S7.3.12
- automatsikring for batteri ligger i stilling TIL. S7.1.1
- tilkobling ved og i batteriene er hele. B1
- batteriene er ladet. B1

O Voltmeter for batteri gir utslag.

Kontroller at

- automatiskring for manøverstrøm ligger i stilling TIL S7.1.2

Lys finnes i indikeringstabla (F2.5).

Legg om strømavtakerventilen til OPP manuelt, og kontroller om det går å koble inn høyspenningsbryteren.

O Høyspenningsbryteren går ikke å koble inn. A5

Kontroller at

- vendevalsen ligger i stilling F.O.B. F1.1
- manøverstrømskillebryter ligger i stilling TIL S7.3.9
- prøveomkobler PRØVING/DRIFT ligger i stilling DRIFT S7.3.17
- bryter for lokvarme ligger i stilling TRANSF. S7.3.15
- jordingsbryter ligger i stilling JORD FRA T2
- luke for modulskillebryter M1 og M2 er stengt. T31
- luke for modulskillebryter M3 og M4 er stengt. T32
- ingen nødfraslagknapp er trykket inn (gjelder mult.lok).

Hvis bryteren skal håndbetjenes, skal dette gjøres på følgende måte:

Bryter fra.

- All belastning kobles ut inklusive omformeren.
- Strømavtakeren senkes ved at strømavtakerventilen betjenes manuelt. Steng strømavtakerkranen.
- Kontroller at strømavtakeren er nede.
- Koble inn jordingsbryteren.
- Koble ut bryteren ved hjelp av betjeningshåndtaket.

Hvis forbikobling av trykksikringer for strømavtaker skal foretas, skal det gjøres slik:

- Kontroller at strømavtakeren er oppe.
- Forbikoble trykksikringer.
- Koble inn høyspenningsbryteren.

OBS! Er trykket lavere enn 4,5 bar, løser bryteren ikke ut ved utløsingssignal.

Rev. Trykk 711.09

5. BETJENINGSFORSKRIFT

El 16

Side 23

Nr Dato

Strømavtakerventilen slår over til OPP, men høyspenningsbryteren kobler ikke inn

Kontroller om varsellampene (F2.8 og F2.9) blinker.

Varsellampene (F2.8 og F2.9) blinker ikke.

Kontroller at

- trykknapp NØDFRASLAG HØYSPENNINGSBRYTER i et av før-
errommene ikke er trykket inn (gjelder også multippel-
lok). F2.6
- batterispenningen ikke er lavere enn 40 V.
- jordingsbryterens sperre ikke inntar sperrestilling
når jordingsbryteren T2 ligger i stilling JORD FRA. T2

Varsellampene (F2.8 og F2.9) blinker.

Kontroller på hjørnetablået F18 hvilke av følgende
indikeringsslamper som lyser:

O HOVEDLUFTBEHOLDER LAVT TRYKK (F18.37) lyser.

Kontroller at

- lufttrykket i høyspenningsbryteren minst er 5 bar. A5
Start hjelpekompressoren ved lavt trykk.

O OVERSTRØM TOGVARME (F18.21) lyser.

Kontroller om kvitteringsknappen blinker med gult
eller rødt lys. F18.30.1

- Kvitteringsknappen blinker med gult lys.

Trykk på kvitteringsknappen.

F2.29

Koble inn høyspenningsbryteren.

A5

- Kvitteringsknappen blinker med rødt lys.

Trykk på tilbakestillingsknappen i S7.

S7.2.2.355R

- Tilbakestill eventuelt signalreleets flagg.

S7.2.2.319A

- Koble inn høyspenningsbryteren.

A5

O SIKRINGSBRUDD OMFORMER (F18) lyser.

- Trykk på tilbakestillingsknappen i S7.2.2.355R
- Tilbakestill signalreleets flagg.
- Koble inn høyspenningsbryteren.

Kobler høyspenningsbryteren ut med samme indi-
kering i feiltablå, bytt defekte sikringer i omformeren.

- Tilbakestill signalreleets flagg.
- Koble inn høyspenningsbryteren.

Rev. Trykk 711.09

5. BETJENINGSFORSKRIFT

El 16

Side 24

Nr Dato

- Kobler bryteren ut med **samme indikering i feiltabla**, bes om hjelpelok.
- O OVERTEMPERATUR STRØMRETTER - TRANSFORMATOR (F18.40) lyser.
Kan ikke høyspenningsbryteren kobles inn:
Kontroller temperaturen på transformatoren.
Trykk på tilbakestillingsknappen i S7.
Tilbakestill signalreleets flagg. S7.2.2.305R
Koble inn høyspenningsbryteren. Hvis høyspenningsbryteren kobler ut igjen med indikering OVERTEMPERATUR STRØMRETTER - TRANSFORMATOR bes om hjelpelok.
- O OLJEPUMPE TRANSFORMATOR - STRØMRETTER (F18.34) lyser.
Tilbakestill bryteren og deretter eventuelt signalreleets flagg. S7.1.55-56
S7.2.2.337B
Koble inn høyspenningsbryteren. A5
- O FEIL REGULERINGSVILKÅR (F18.42) lyser.
Kontroller om INDIKTERING SIKRINGSBRUDD i S7 lyser. F18.41
- INDIKTERING SIKRINGSBRUDD i S7 (F189 lyser ikke.
Be om hjelpelok.
- INDIKTERING SIKRINGSBRUDD i S7 (F18) lyser.
Koble inn automatsikring for reguleringsutstyr 48 V. S7.1.3
Tilbakestill signalreleets flagg. S7.2.2.331A
Koble inn høyspenningsbryteren. A5
- O OVERSTRØM HJELPEKRAFT (F18.43) lyser.
Trykk på tilbakestillingsknappen i S7. S7.2.2.355R
Tilbakestill eventuelt signalreleets flagg. S7.2.2.337A
Koble inn høyspenningsbryter. Kobler høyspenningsbryteren ut igjen med indikering OVERSTRØM HJELPEKRAFT, så be om hjelpelok. A5
- O JORDFEIL ROTOR (F18.23) lyser.
Kontroller om kvitteringsknappen blinker med gult eller rødt lys. F18.30.1
- Kvitteringsknappen (F2.39) blinker med gult lys.

Rev.

Trykk 711.09

5. BETJENINGSFORSKRIFT

El 16

Side 25

Nr Dato

Trykk inn kvitteringsknappen.
Koble inn høyspenningsbryteren.

- Kvitteringsknappen blinker med rødt lys.

Trykk inn tilbakestillingsknappen i S7.
Tilbakestill eventuelt signalreleets flagg.
Koble inn høyspenningsbryteren, og kontroller om
denne kobler ut igjen, ved hvilken betjening dette
i såfall skjer.

S7.2.2.355R
S7.2.2.119A-B

Høyspenningsbryter kobler ut umiddelbart ved inn-
kobling eller når ventilatorene startes og indikering
JORDFEIL ROTOR fås.

Kontroller om indikering skjer for M1, M2 eller for
M3, M4.

F18

Indikering skjer for M1, M2.

Legg modulskillebryteren T3 (skillebryter motor 1 og
2) i stilling FRA.

T31

Legg motorskillebryter for motor 1 i stilling FRA.

F1.1

Legg motorskillebryter for motor 2 i stilling FRA.

S4.1

Trykk inn tilbakestillingsknappen i S7.

S7.2.2.355R

Tilbakestill eventuelt signalreleets flagg.

S7.2.2.119A

Koble inn høyspenningsbryteren.

Vær merksam på vognvekten og at minst 1 motorventi-
lator må være i drift for hver enkelt av de utkoblede
motorer.

Indikering skjer for M3, M4.

Legg modulskillebryter T4 (skillebryter for motor 3
og 4) i stilling FRA.

T32

Legg motorskillebryter for motor 3 i stilling FRA.

S2.1

Legg motorskillebryter for motor 4 i stilling FRA.

S3.1

Trykk inn tilbakestillingsknappen i S7.

S7.2.2.355R

Tilbakestill eventuelt signalreleets flagg.

S7.2.2.119B

Koble inn høyspenningsbryteren.

Vær merksam på vognvekten og at minst 1 motorventilator
må være i drift for hver enkelt av de utkoblede motorer.

Høyspenningsbryteren kobler ut først nå det gjøres
kjøreforsøk og ny indikering JORDFEIL ROTOR fås.

Kontroller om indikering skjer for M1, M2 eller M3,
M4.

F18

Indikering skjer for M1, M2.

Koble ut en motor om gangen av motorene 1 og 2, og
gjør kjøreforsøk mellom hver utkobling. Når den feil-
aktige motor er koblet ut, går det å kjøre.

S1.1, S4.1

Rev. Trykk 711.09

5. BETJENINGSFORSKRIFT

El 16

Side 26

Nr Dato

Vær merksam på vognvekten og at minst 1 motorventilator må være i drift for den utkoblede motoren.

Indikering skjer for M3, M4, og ny indikering JORDFEIL/ROTOR fås.

F18

Koble ut en motor om gangen av motorene 3 og 4, og gjør kjøreforsøk mellom hver utkobling.

S2.1, S3.1

Når den feilaktige motoren er koblet ut, går det å kjøre.

Vær merksam på vognvekten og at minst 1 motorventilator må være i drift for den utkoblede motoren.

O JORDFEIL FELT (F18.24) lyser.

Kontroller om kvitteringsknappen lyser med gult eller rød lys

F2

- Kvitteringsknappen lyser med gult lys.

Trykk på kvitteringsknappen.

F18

Koble inn høyspenningsbryteren.

A5

- Kvitteringsknappen lyser med rødt lys.

Trykk på tilbakestillingsknappen i S7.

S7.2.2.355R

Tilbakestill eventuelt signalreleets flagg.

S7.2.2.125A

Koble inn høyspenningsbryteren, og kontroller om denne kobler ut igjen, og ved hvilken betjening i såfall dette skjer.

Høyspenningsbryteren kobler ut, og ny indikering JORDFEIL FELT fås uten at kjøreforsøk gjøres.

Legg motorskillebryter for motor 1 i stilling FRA.

S1.1

Legg motorskillebryter for motor 2 i stilling FRA.

S2.1

Legg modulskillebryter T3 (skillebryter for motor 1 og 2) i stilling FRA.

T31

Trykk på tilbakestillingsknappen i S7.

S7.2.2.355R

Tilbakestill eventuelt signalreleets flagg.

S7.2.2.125A

Koble inn høyspenningsbryteren, og kontroller om denne blir stående inne i stilling TIL.

A5

Høyspenningsbryteren blir ikke stående i stilling TIL

Koble til modulskillebryter T3.

T31

Slå motorskillebryter for motorene 1 og 2 i stilling TIL

S1.1, S4.1

Legg motorskillebryter for motor 3 i stilling FRA.

S2.1

Legg motorskillebryter for motor 4 i stilling FRA.

S3.1

Legg modulskillebryter T4 (skillebryter motor 3 og 4) i stilling FRA.

T32

Trykk på tilbakestillingsknappen.

S7.2.2.355R

Tilbakestill eventuelt signalreleets flagg.

S7.2.2.125M

Koble inn høyspenningsbryteren.

A5

5. BETJENINGSFORSKRIFT

El 16

Side 27

Trykk 711.09

Nr Dato

Høyspenningsbryteren blir stående i stilling TIL.

Vær merksam på vognvekten og at minst en motorventilator må være i drift for hver enkelt av de utkoblede motorene.

Høyspenningsbryteren kobler ut og ny indikering JORDFEIL FELT felt fås når kjøreforsøk gjøres.

Koble ut en motor om gangen med motorskillebryteren, S1-S4 og gjør kjøreforsøk mellom hver prøve.

Trykk på tilbakestillingsknappen i S7. S7.2.2.355R
Tilbakestill eventuelt signalreleets flagg. S7.2.2.125A

Legg tilbake skillebryteren etter hver prøve.

Når den feilaktige motoren er utkoblet, går det å kjøre.

Vær merksam på vognvekten og at minst 1 motorventilator må være i drift for den utkoblede motoren.

O JORDFEIL OMRETTER (F18.26) lyser.

Kontroller om kvitteringsknappen lyser med gult eller rødt lys.

F18.30.1

- Kvitteringsknappen lyser med gult lys.

Trykk på kvitteringsknappen. F18.30.1

Koble inn høyspenningsbryteren.

A5

Kobler høyspenningsbryteren ut med det samme indikering foretas, bes om hjelpelok.

- Kvitteringsknappen lyser med rødt lys.

F18.30.1

Trykk på tilbakestillingsknappen i S7. S7.2.2.355R

Tilbakestill signalreleets flagg.

Koble inn høyspenningsbryteren.

Kobler høyspenningsbryteren ut igjen når indikering foretas, bes om hjelpelok.

O JORDFEIL 220 V (F18.25) lyser.

Kontroller om kvitteringsknappen lyser med gult eller rødt lys.

- Kvitteringsknappen lyser med gult lys.

Trykk på kvitteringsknappen.

Koble inn høyspenningsbryteren.

- Kvitteringsknappen lyser med rødt lys.

S7.2.2.355R

Trykk på tilbakestillingsknappen i S7. S7.2.2.125B

Tilbakestill signalreleet.

Koble inn høyspenningsbryteren, og kontroller om fraslag fås.

A5

Høyspenningsbryteren kobler ut og ny indikering JORDFEIL 220 V fås.

Koble ut automatsikring for reguleringsutstyr 220 V, S7.1.24
samtlige brytere i begge førerrom for lokvarme, F3.1.3.8B
kokeplater, varmeruter, sidespeil samt automat-
sikring for VARME BREMSEMOTSTANDSENHETER S7.3.18

Rev.

Trykk 711.09

5. BETJENINGSFORSKRIFT

El 16

Side 28

Nr Dato

(OBS! Signallampe sikringsbrudd i S7 lyser på grunn av at de ovennevnte automatsikringer er slått av).

Trykk på tilbakestillingsknappen i S7.
Tilbakestill eventuelt signalreleets flagg.
Koble inn høyspenningsbryteren, og kontroller om den blir stående i innkoblet stilling.

S7.2.2.355R

S7.2.2.125B

A5

Høyspenningsbryteren blir ikke stående i innkoblet stilling.
Be om hjelpeлок.

A5

Høyspenningsbryteren blir stående i innkoblet stilling.

Koble inn følgende brytere og automatsikringer i oppregnet ordning, og kontroller når høyspenningsbryteren kobler ut.

Høyspenningsbryteren kobler ut når automatsikring for reguleringsutstyr 220 V kobles inn.

S7.1.24

Be om hjelpeлок.

Høyspenningsbryteren kobler ut når bryter for VARME BREMSEMOTSTANDSENHETER kobles inn.

S7.3.18

Koble ut bryter for VARME BREMSEMOTSTANDSENHETER (vintertid) og bryter for elektrisk bremse.

S7.3.18

I sommertiden behøves ingen oppvarming.

S7.3.17

Trykk inn tilbakestillingsknappen.

S7.2.2.355R

Tilbakestill signalreleets flagg.

S7.2.2.125B

Koble inn høyspenningsbryteren.

Høyspenningsbryteren kobler ut når en av bryterne for lokvarme slås på.

La denne bryteren ligge i stilling FRA

S7.2.2.355R

Trykk inn tilbakestillingsknappen.

S7.2.2.125B

Tilbakestill eventuelt signalreleets flagg.

Koble inn høyspenningsbryteren.

9.2 Indikeringslampe NULLSPENNING LINJE (F2.5.8) lyser. Rødt blink.

Kontroller om linjevoltmeteret gir utslag.

Linjevoltmeteret gir ikke utslag.

Kontroller at

- høyspenningsbryteren ligger i stilling TIL. (Ved feil i høyspenningsbryteren, se side 11).
- kontaktledningen ikke er spenningsløs.
- skillebryterne ligger i stilling TIL.
- sikring HJELPETRANSFORMATOR er hel (venstre dør i skap S7)

S7.4.2.1

Trykk 711.09

5. BETJENINGSFORSKRIFT

El 16

Side 29

Nr Dato

Linjevoltmeteret gir utslag.

Kontroller at

- kontaktledningspenningen ikke er lavere enn 10 kV.
- automatsikring NULLSPENNINGSRELE LINJE ikke har koblet ut.
- sikring 220 V LOKVARME er hel. (Høyre dør i skap S7).

S7.1.25

S7.5.2.4

9.3 Indikeringslampe OMFORMERFEIL 2 (F18.22) lyser.

Kontroller om kvitteringsknappen lyser med gult eller rødt lys.

- Kvitteringsknappen lyser med gult lys.
Trykk på kvitteringsknappen.

- Kvitteringsknappen lyser med rødt lys.
Trykk på tilbakestillingsknappen i S7.2.2.355R.
Tilbakestill signalreleet.
Hvis feilindikeringen kommer igjen umiddelbart
eller når ventilatorene startes, så be om hjelpe-
lok.

9.4 Ventilatorene går ikke, hverken i stilling 1/2 eller 1/1 ventilasjon.

Kontroller om varsellampene (F2.8 og F2.9) blinker.

Varsellampene (F2.8 og F2.9) blinker ikke.

Kontroller at

- bryter VENTILATOR inntar riktig stilling.
- vendevalse-kontakter MS-541 er hele og slutter i stilling F.O.B. (Prøv annen kontroller).

F2.15A., B

Varsellampene (F2.8 og F2.9) blinker.

Kontroller på hjørnetablået (F18) hvilken av følgende indikeringer som lyser:

F18

o Indikeringslampe SIKRINGSBRUDD i S7 lyser.

Kontroller at automatsikring NULLSPENNINGSRELE OM-FORMER TREFASE ikke har koblet ut.

S7.1.37

5. BETJENINGSFORSKRIFT

El 16

Rev.

Trykk 711.09

Side 30

Nr Dato

- Indikeringslampe VENTILATOR OMFOMER lyser. S7.33
- Kontroller at motorverntryteren VENTILATOR OMFOMER ikke har koblet ut. S7.1.57
- OMFOMERFEIL 1 (F18.7) lyser. Grønt blink.
Kontroller at
  - bryter for omformer ligger i stilling TIL. S7.4.2.2
  - sikringer omformer er hele (venstre dør skap S7) S7.4.2.3
- 9.5 Ventilatorene går ikke i stilling 1/2, men går i 1/l ventilasjon.
VENTILATORGRUPPE 1 (F18.31) lyser. Rødt fast lys.
Tilbakestill den utkoblede bryteren i ventilatorgruppe 1.
  - S7.1.61
  - S7.1.62
  - S7.1.64
  - S7.1.65
  - S7.1.67
  - S7.1.70Trykk på tilbakestillingsknappen i S7. S7.2.2.355R
Tilbakestill eventuelt signalreleets flagg. S7.2.2.343A
(Før tilbakestilling av ovennevnte, kan kjøring skje med ventilatorer i stilling 1/l, men da bare med redusert trekkraft (700 A). Trekkraften reduseres automatisk).
- Kobler bryteren ut igjen, skill ut tilhørende hovedmotor, trykk på tilbakestillingsknappen i S7, tilbakestill signalreleet og vær merksam på vognvekten og at minst en motorventilator må være i drift for den utkoblede motoren.
- Ventilasjonsstilling 1/l må benyttes for at den utkoblede motor skal få ventilasjon
- 9.6 Ventilatorene går. Indikeringslampe KLART FOR KJØRING (F2.5) lyser, og det går å kjøre, men bare med redusert trekkraft (700A).
Kontroller om varsellampene (F2.8 og F2.9) blinker.
Varsellampene (F2.8 og F2.9) blinker ikke.
Kontroller at
  - hurtigkoblingene for motorventilasjon er sammenkoblet.

5. BETJENINGSFORSKRIFT

Trykk 711.09

El 16

Side 31

Nr Dato

Varsellampene (F2.8 og F2.9) blinker.

VENTILATORGRUPPE 2 (F18.32) lyser.

Tilbakestill den utkoblede bryteren i ventilatorgruppe 2.

S7.1.60
1.63
1.66
1.68
1.69

Trykk på tilbakestillingsknappen.

S7.2.2.355R
S7.2.2.343B

Tilbakestill eventuelt signalreleets flagg.

Kobler bryteren ut igjen, skill ut tilhørende hovedmotor, trykk på tilbakestillingsknappen i S7, tilbakestill signalreleet. Vær merksam på vognvekten og at minst en motorventilator må være i drift for den utkoblede motoren.

9.7 Indikeringslampe (hvit) KLART FOR KJØRING lyser ikke hverken i stilling 1/2 eller i 1/1 ventilasjon

Kontroller om indikering LOKBREMSE FRA eller LOKBREMSE TIL lyser.

F2.5.1
F2.5.2
F2.5.1
F2.5.2

LOKBREMSE FRA eller LOKBREMSE TIL lyser ikke.

Kontroller at

- vendevalsen i det andre førerrommet ligger i stilling S.

F1.1

LOKBREMSE FRA eller LOKBREMSE TIL lyser.

F2.5.1

Kontroller at

- manometeret for de elektro-pneumatiske apparater viser minst 5 bar.

L3.59

- hurtigkoblingen til oljepumpe for strømretter er innkoblet.

T3

Prøv å koble ut en hovedmotor om gangen.

S1.-S4.1

9.8 Indikeringslampe HOVEDLUFTBEHOLDER LAVT TRYKK (F18.37) lyser.

Kontroller om TERMISK OVERSTRØM KOMPRESSOR (F18.8) lyser.

TERMISK OVERSTRØM KOMPRESSOR lyser ikke.

F18.8

Kontroller om kompressoren går.

kompressoren går ikke.

Trykk 711.09

5. BETJENINGSFORSKRIFT

El 16

Side 32

Nr Dato

Kontroller at

- bryteren for kompressor ligger i stilling TIL. F2.24A
- trykkstiller for kompressorens kontakter 481-M4 er hele og slutter til i stilling TIL. (Den kan forbikobles med bryteren i L3). L3.11
- kompressorkontaktorens spole med tilkoblinger er hele. S7.4.3.1

Kompressoren går.

Kontroller om innsugningsspjeldet på kompressoren er åpent). Det kan kile seg fast).

- o Kompressorens trykk er normalt, men hovedluftbeholdertrykket stiger ikke.

Steng kiken til lufttørkeanlegget, men åpne den noen ganger under tjenestekjøringen. Noteres i reparasjonsrapportblokken. Hvis ikke hovedluftbeholdertrykket øker, kontroller om det er luftlekkasjer på loket.

Indikeringslampe TERMISK OVERSTRØM KOMPRESSOR lyser F18.8

Hvis ikke automatisk tilbakestilling har skjedd etter ca. 1 min, trykk på knappen på det termiske overstrømrele for kompressor.

S7.1.54

9.9 Indikeringslampe TYRISTORSIKRING (F18.35) Rødt blink.

Kontroller fra hvilken motor (M1, M2, M3 eller M4) som indikering skjer.

Koble ut hovedmotoren.

S1.1-S4.1

Vær merksam på vognvekten samt at minst en motor-ventilator må være i drift for den utkoblede motoren.

9.10 Indikeringslampe LOKBREMSE FRA (F2.5.1) lyser ikke

Kontroller at

- bremsen er helt løs.
- overtrykk ikke har oppstått. (Trykk på hurtig-løsningsventilen).
- vendevalsen i motsatt ende ligger i stilling S.

L3

Fl.1

9.11 Indikeringslampe STRØMRETTERFEIL (F18.36) lyser.
Rødt blink.

Usymmetri i strømfordelingen mellom rotorstrømretterne.

Motorstrømmen begrenses automatisk til 900 A.

Vær merksam på vognvekten.

M1-M4 på F18 gir opplysning mellom hvilke rotorstrømrettere som usymmetrien foreligger.

F18.51.-54

Nr Dato

9.12 Indikeringslampe LOKBREMSE TIL (F2.5.2) lyser ikke.

Kontroller med både direktebremse- og førerbremse-ventil i bremsestilling om LOKBREMSE TIL tennes. (Hvis forsinkelsesventilen i L3 ligger i stilling "Ein", må hovedledningstrykket senkes til minst 3,5 bar ved prøven).

Indikeringslampe LOKBREMSE TIL tennes ikke ved bremsing med hverken direktebremse- eller førerbremseventil

Kontroller at

- vendevalsen i motsatt ende ligger i stilling S. F1.1
- stengekranene for forrådsluftbeholdere, direktebremse og styreventilen ikke er avstengt. L3

Indikeringslampe LOKBREMSE TIL tennes ikke ved bremsing med direktebremseventil

Kontroller at

- stengekraner for direktebremse ligger i stilling ÅPEN. L3

Indikeringslampe LOKBREMSE TIL tennes ikke ved bremsing med førerbremseventil

Kontroller at

- stengekranene for forrådsluftbeholdere ligger i stilling ÅPEN. L3
- styreventilen ikke er avstengt. L3

OBS! Den tennes først i nødbremsestilling da forsinkelsesventilen er innkoblet.

9.13 Indikeringslampe OVERTEMPERATUR STRØMRETTER - TRANSFORMATOR (F18.40) lyser.

Kontroller om høyspenningsbryteren ligger i stilling TIL.

Høyspenningsbryteren ligger i stilling FRA.

Se under avsnitt "Strømavtaker og/eller høyspenningsbryter går ikke å betjene".

Høyspenningsbryteren ligger i stilling TIL.

Kontroller om hurtigkoblingene for ventilatorer, transformatorstrømretter er koblet.

Kontroller transformatortemperaturen, og kjør med minst mulige motorstrøm og hel ventilasjon også ved opphold, inntil indikeringen forsvinner. Fortsetter temperaturen å stige, be om hjelpelok.

Nr Dato

9.14 Indikeringslampe SIKRINGSBRUDD OMFORMER (F18.39) lyser.

Trykk på tilbakestillingsknappen.
Tilbakestill på forsøk signalreleets flagg.
Hvis indikeringen fortsetter, noter dette i reparasjonsrapportblokken. Jamfør side 23.

S7.2.2.355R

9.15 Indikeringslampe UTLADNING BATTERI, MAKS 1 TIME (F18.38) lyser. Rødt blink

Kontroller at

- sikringen for ladeutstyr er hel (høyre dør i skap S7).

S7.5.2.2

Hvis feilen ikke kan utbedres, kan kjøring skje inntil batterispenningen har nedgått til ca. 40 V.

9.16 Indikeringslampe TOGVARME TIL (F2.5.10) lyser ikke

Kontroller med togvarmebryteren i stilling 2 resp. 3 om noen togvarmekontaktor kobler inn.

Ingen togvarmekontaktor kobler inn.

Kontroller at

- det finnes 3-fasespenning.
- bryteren for togvarme ligger i stilling TIL.
- Indikeringslampe (TERMISK OVERSTRØM TOGVARME (F18.3) lyser).

F2.35

S7.1.53

Tilbakestilling skjer automatisk etter avkjøling. Hvis automatisk tilbakestilling ikke har skjedd etter ca. 1 min., trykk på knappen på det termiske overstrømsreleet TOGVARME.

- togvarmebryterens kontakt 607 er hel og slutter til i stilling 2 og 3.

F3.1.1.1

Noen av togvarmekontaktorene slår inn.

Kontroller at

- den andre togvarmekontaktorens hjelpekontakter 608-609 (611-612) er hele og slutter til i stilling FRA.
- togvarmekontaktorens spole med tilkoblinger og lufteventil er hele og fungerer.
- togvarmebryterens hjelpekontakter 611 resp. 608 er hele og slutter til i stilling 2 resp. 3.

S8.1

S8.2

S8.1

S8.2

F3.1.1.1

Rev. Trykk 711.09

5. BETJENINGSFORSKRIFT

El 16

Side 35

Nr. Dato

9.17 Indikeringslampe OVERSTRØM, OVERSPENNING ROTOR (HOVEDMOTOR) (F18.1) lyser. Grønt fast lys

Koble inn høyspenningsbryteren.

Kobler høyspenningsbryteren ut igjen, og ny indikering fås, koble ut den motor som indikeringen skjer fra.

9.18 Indikeringslampe OVERSTRØM 15 kV (18.2) lyser. Grønt fast lys

Koble inn høyspenningsbryteren.

Kobler høyspenningsbryteren ut umiddelbart eller ved en viss betjening, så be om hjelpelok.

9.19 Det går å kjøre, men bare i en retning

Kontroller at automatsikring for hastighetsmålerapparat ligger i stilling TIL. S7.1.8

Ligger sikringen i stilling TIL, eller den kan ikke kobles inn, utføres følgende:

Vendevalsen legges i stilling 0.

Høyspenningsbryteren kobles ut.

Bryter for batteri kobles ut, og deretter kobles bryter for batteri inn.

Høyspenningsbryteren kobles inn.

Vendevalsen legges i stilling for den ønskede kjøreretning, og kjøreforsøk gjøres.

9.20 Indikeringslampe SLIRING (F2.5.12) lyser. Rødt lys

Kontroller på amperemetrene for hovedmotorene om noen ikke gir utslag.

Fra start og opp til hastighet ca. 4-5 km/h har loket strøm på alle 4 motorer. Over denne hastighet kan følgende feil inntre:

a) Motorstrømmene i alle 4 motorer faller ut - først i en motor-modul, og etter kort tid også i den andre motormodul.

Arsaken kan være uteblivende turtallsvar fra en av motorene i den modul der strømmen sist falt ut.

Feilen lokaliseres ved å frakoble en og en motorskillebryter med tilhørende turtallsgiverbryter i denne motormodulen.

Gjør nytt startforsøk hver gang. Finnes ikke feilen ved første utkobling av en motorbryter og tilhørende turtallsgiverbryter, kobles disse til igjen før tilsvarende forsøk gjøres med den andre motoren i modulen.

Når den motor som mangler turtallsvar er utkoblet, uteblir nedstyring ved ca. 4-5 km/h. Loket har da 3 arbeidende motorer.

Nr.

Dato

- b) Motorstrømmene faller ut på begge motorer i en motormodul, den andre modul har fortsatt strøm på begge motorer

Årsaken kan være manglende turtallsvar fra begge motorer i den motormodul som har strøm. For hver boggi (motormodul) finnes en hurtigkoblingskontakt for turtallsgiverne (mellan boggi og lok.kasse). Undersøk om en av disse kontakter har løsnet. Dersom så er tilfelle, skrus kontakten til, og nytt startforsøk gjøres.

Samtlige amperemetere gir utslag.

Hvis det dynamiske slirevernet påvirkes, styres 2 eller 4 motorer ned momentant til 400 A. Strømmen øker deretter, og forløpet kan gjentas.

Reduser motorstrømmen slik at slireindikeringen opphører.

9.21 Indikeringslampe BREMSEVENTILATOR (F18.4) lyser

Noen av bremseventilatorenes termiske overlastreleer har slått ut, alternativt overtemperaturvernet, som er innebygget i respektive motstandsenhet. S7.1.51
Releene tilbakestilles automatisk etter ca ett S7.1.52 minutt, hvorved indikeringen forsvinner.

OBS! Den elektriske bremsen fungerer ikke så lenge indikeringen virker. Blir indikeringen bestående, legg forsinkelsseventilen (L3.87.1) i stilling NORMAL TRYKLUFTBREMSE

9.22 Indikeringslampe KLART FOR KJØRING (F2.5.4) lyser med hvitt fast lys, men den går ikke å kjøre

Kontroller at

- alle omdreiningstallgivere er innkoblet. S1-S4.19
- bremsetrykkvokterne slutter til når bremsen er løs. L3.23.1-23
Dette prøves ved å forbikoble bremsetrykkvokterne og gjøre kjøreprøve. Automatsikring 220 V styreutrustning ligger i stilling TIL. Loket skal ved innkobling av denne sikring være spenningsløst.

Koble ut en hovedmotor om gangen, og prøv å kjør mellom hver utkobling. Når den feilaktige hovedmotoren er utkoblet, går det å kjøre. Glem ikke å tilbakestille motorskillebryteren etter hver prøve.

9.23 Indikeringslampe TELEFILTER FRA (F2.5.6) lyser med rødt fast lys

Ved bestående indikering obs. Ved strømavtakerfraslag vil indikeringen bestå normalt om hovedmotorstrømmen er lav.

Rev.

Trykk 711.09

5. BETJENINGSFORSKRIFT

El 16

Side 37

Nr. Dato

Kontroller om indikeringslampe SIKRINGSBRUDD S7 lyser. F18.4

Indikeringslampe SIKRINGSBRUDD S7 lyser ikke.

En eller annen filterkontakt har koblet ut.

Legg bryter for filter i stilling FRA.

Det noteres i reparasjonsrapportblokken.

S7.3.11

Indikeringslampe SIKRINGSBRUDD S7 lyser.

Kontroller at automatsikring FILTERKONTAKTER ligger i stilling TIL.

S7.1.7

9.24 Indikeringslampe SIKRINGSBRUDD S7 (F18) lyser med rødt fast lys

Kontroller at ikke noen av følgende automatsikringer har koblet ut:

- Automatsikring VARME BREMSEMOTSTANDSENHETER	S7.1.23
- " REGULERINGSUTSTYR 220 V	S7.1.24
- " NULLSPENNINGSRELE OMRETTER 3-FASE	S7.1.37
- " REGULERINGSUTSTYR 48 V	S7.1.3
- " FILTERKONTAKTORER	S7.1.7
- " HASTIGHETSMÅLERANLEGG	S7.1.8

9.25 Belysningsfeil.

Kontroller om spenning finnes på loket.

Loket er spenningsløst.

Kontroller all belysning.

Ingen belysning finnes.

Kontroller at

- bryter for batteri ligger i stilling TIL.
- automatsikring batteri ligger i stilling TIL.

S7.3.12
S7.1.1

Ingen belysning finnes i frontlys og førerrom.

Kontroller at

- automatsikring BELYSNING FRONTLYS 48 V er i stilling TIL.

S7.1.4

Ingen belysning i frontlys og singallamper.

5. BETJENINGSFORSKRIFT

El 16

Rev.

Trykk 711.09

Side 38

Nr. Data

Kontroller at

- automatsikring FRONTLYS er i stilling TIL.

F3.1.3.4

Ingen belysning i førerrom, instrument- og tidtabell-lamper.

Kontroller at

- automatsikring BELYSNING I FØRERROM er i stilling TIL.

F3.1.3.5

Ingen belysning i maskinrom.

Kontroller at

- automatsikring MASKINROMBELYSNING er i stilling TIL.

S7.1.5

Ingen belysning i enkelte lyspunkter.

Kontroller at

- de enkelte lamper er hele.
- de enkelte automatsikringer ligger i stilling TIL.

Spanning på loket.

Kontroller all belysning.

Ingen belysning i førerrom, instrument- og tidtabell-lamper.

Kontroller at

- automatsikring BELYSNING FRONTLYS 48 V er i

stilling TIL.

S7.1.4

- automatsikring BELYSNING FØRERROM er i stilling TIL.

F3.1.3.5

Ingen belysning i signallampene.

Kontroller at

- automatsikring SIGNALLAMPER er i stilling TIL.

F3.1.3.1

Ingen belysning i frontlys.

Kontroller at

- automatsikring FRONTLYS ligger i stilling TIL.

F3.1.3.2

Nr. Dato

Ingen belysning i maskinrom.

Kontroller at

- automatsikring MASKINROMBELSYNING er i stilling TIL.

S7.1.5.

Ingen belysning i enkelte lyspunkter.

Kontroller at

- de enkelte lamper er hele.
- de enkelte automatsikringer er i stilling TIL.

9.26 Hastighetsmåleren fungerer ikke

Kontroller at

- automatsikring HASTIGHETSMÅLERAPPARAT er i stilling TIL.

S7.1.8

9.27 Indikeringslampe FEIL MULTIPPELKOBLET LOK, rødt blink

Denne indikering fås for slike feil i multippelkoblet lok, som må utbedres i dette lok. Det er samtlige feil i feilgruppe 3 på hjørnetablæt.

Kontroller i apparatskap S7 i det multippelkoblede loket hvilket signalrele som har løst ut. Når årsaken til feilen er funnet, gås det fram på samme måte som om feilen hadde inntruffet på eget lok.

Feil om tyristorsikringsbrudd, strømretterfeil og utladning batteri indikeres også som en feil i det første førerrommet, selv om disse feilsignaler er multippelkoblede.

9.28 Feil i SIFA-anlegg.

SIFA'n stenges ved å stenge kranen i L3-stativet.